Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Historiografski praktikum
Course title:	Practical Course in Historiography

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		**15SV**			**75**	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Anton Ravnikar

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	None

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Študentje se seznanijo z: — osnovami zgodovinske metodologije, osnovami pristopa k raziskovalnemu delu (iskanje virov, literature, tehnika citiranja, pisanje opomb); — zgodovinskim pregledom razvoja zgodovinske znanosti, primerjavo med različnimi smermi historiografije, razvojem zgodovinopisja od grških eruditov naprej; — viri za posamezna zgodovinska razdobja; — razločevanje med znanstvenimi in neznanstvenimi besedili	Students are informed about: - the fundamentals of historical methodology, the fundamentals of the approach towards the research work (searching for sources, literature, the technique of citation, writing notes) - the historical review of the development of the historical science, the comparison between different trends in historiography, the development of the historiography from the Greek scholars onward - sources for particular historical periods

osnove razvoja slovenskega zgodovinopisja. - položajem slovenskega zgodovinopisja znotraj svetovnega; - pregledom dela najpomembnejših zgodovinarjev od antike do danes	- the distinction between scientific and nonscientific texts the fundamentals of the development of Slovene historiography - the position of the Slovenian historiography in the framework of the world historiography; - survey of works of the most important historians from antiquity till the present day

Temeljni literatura in viri / Readings:

Luthar, O., Šašel Kos, M., Grošelj, N., & Pobežin, G. (2006). *Zgodovina historične misli: od Homerja do začetka 21. stoletja* (str. 694). ZRC SAZU, Založba ZRC.Luthar, O. (1997). *Mojstri in muze: kaj in zakaj je zgodovina?* (1. izd., str. 91). Modrijan.Gross, M. (1980). *Historijska znanost: razvoj, oblik, smjerovi* (2. izmijenjeno i dopunjeno izd., str. 392). Liber.Grafenauer, B. (1980). *Struktura in tehnika zgodovinske vede: uvod v študij zgodovine* (str. 460). Filozofska fakulteta.Luthar, O. (1993). *Med kronologijo in fikcijo: strategije historičnega mišljenja* (1. natis, Let. 7/93, str. 212). Znanstveno in publicistično središče.Carr, E. H. (2008). *Kaj je zgodovina?* (str. 189). Studia humanitatis.Bele, M. (2020). *Zgodovinopisje skozi čas: skripta za seminarske vaje pri predmetu Historiografski praktikum* (str. 43). [Bele M.].Posamezne razprave iz strokovne periodike, na katere bo predavatelj sproti opozarjal študente na predavanjih

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Glavni namen Zgodovine historiografije je študente seznaniti s poglavitnimi dosežki na področju zgodovinopisja in ga hkrati opozoriti na sodobne smeri zgodovinopisja ter z najvažnejšo literaturo. Poudarek je še na umeščanju slovenske zgodovinske stroke v svetovno historiografijo. Na enopredmetni smeri se temu pridruži še predstavitev najpomembnejših zgodovinarjev od antike do danes in njihovih del.	Main purpose of the subject History of the historiography is to inform students about the main achievements in the field of historiography and at the same time to draw their attention to contemporary trends of historiography and to the most importatnt literature.The place of Slovenian historiography in the framework of the world historiography is also stressed. For the students of the single-major option, a survey of the works of the most important historians from the antiquity till the present day is also added.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše razvoj historiografije in njenih metod, pojasni stopnje tega razvoja, ovrednoti njihovo medsebojno razmerjem, interpretira pogoje, v katerih so se oblikovale, in povzame glavne odlike posameznih metod. Pojasni tudi prispevek najpomembnejših zgodovinarjev k razvoju stroke. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent pridobi sposobnosti za kritično uporabo zgodovinskih virov in literature.	Knowledge and understanding: Student, based on data on the development of historiography and its methods, develops abilities to compare them and to analyse conditions, under which they were developed. He/she also explains the contribution of the foremost historians to the development of the discipline. Transferable/Key Skills and other attributes: Student aquires abilities to critically use historical sources and scientific historiographic literature.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:

- seminarska naloga - pisni izpit	**30** **70**	- seminar paper - written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 3, Mesto in njegovi meščani. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 23, št. 3, str. 611-638, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2023-16-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2023-16. [COBISS.SI-ID 181018371], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 30. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

RAVNIKAR, Tone. Judje v manjših štajerskih mestih v srednjem veku = Jews in smaller Styrian towns in the middle ages. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 76, št. 1, str. 219-241. ISSN 2335-4127. DOI: 10.34291/Edinost/76/Ravnikar. [COBISS.SI-ID 60949251], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, RTA, ATLA)

RAVNIKAR, Tone. Trg Šoštanj v srednjem veku. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 69, št. 3, str. 411-424, ilustr. ISSN 0023-4923. [COBISS.SI-ID 110149891], [SNIP]
kategorija: 1A4 (Z); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED);

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina zgodnjih civilizacij**
Course title:	History of Early Cultures

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double – Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. Work**	**ECTS**
30					60	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Aleš Maver

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Zgodovina zgodnjih civilizacij predantičnega sveta vključuje stare kulture Egipta, Mezopotamije s prednjo Azijo, Hetite, Izrael, Feničane oziroma vse, kar sodi v lok rodovitnega polmeseca. Nadalje kulture Daljnega vzhoda - Staro Kitajsko, induško kulturo indijskega podkontinenta, predkolumbove kulture v Ameriki in kulturo na Velikonočnih otokih.	History of Early Cultures of the pre-Antique world includes old cultures of Egipt, Mesopotamia with Near East, Hetites, Israel, Phoenicians, or everything that belongs in the arc of the fertile half-moon. Further the cultures of the Far East – Old China, Indus culture of the Indian subcontinent, Pre-Columbian cultures in America and the culture on the Easter Islands.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Allan, T. (2009). *Zora civilizacije: prazgodovina - 900 pr. n. št.* (1. izd., str. 192). Mladinska knjiga.Maver, A. (2018). *Od klinopisa do Teodore: sprehod skozi zgodovino starega veka* (str. 332). Celjska Mohorjeva družba; Društvo Mohorjeva družba.
Maver, A., Smole, T., & Kavka, N. (2024). *Zgodovinski atlas: zemljevidi pripovedujejo zgodbo* (1. natis) [Map]. Mladinska knjiga.Assmann, J. (2021). *Duh starega Egipta: zgodovina in mišljenje v času faraonov* (str. 464). Rex.Jelinčič Boeta, K. (2010). *Kratka zgodovina Judov* (2., dopolnjena izd., str. 385). Mohorjeva založba.

Cilji in kompetence:

Študent dobi znanje o celi vrsti temeljnih historičnih procesov na zemlji. Spremlja razvoj prvotnega sporazumevanja ljudi, pisave in koledarja, znanosti in umetnosti v simbiozi z gospodarskimi, družbenimi in civilizacijskimi dosežki antičnega sveta predstavlja bogato dediščino človeštva, brez katere ne moremo razumeti niti velikih mediteranskih kultur niti evropske civilizacije in ne azijskih ljudstev niti bogatega izročila staroselcev obeh Amerik. Predantični temelji sodobnega sveta segajo s svojimi koreninami na vse kontinente.

Objectives and competences:

Student gains knowledge about the whole variety of fundamental historical processes on earth. He follows the development of primary human communication, of writing and calendar, of science and art in the symbiosis with the economic, social and cultural achievements of the antique world. All of that presents rich human heritage, without which we can understand neither great Mediteranian cultures nor European civilization or Asian nations or the rich heritage of aborigines in both Americas. Pre-antique foundations of modern world strech their roots on all continents.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent opiše pomembna dogajanja, procese in spremembe v starodavnih civilizacijah in predantični zgodovini. Na primerjalen način pojasni temeljne gospodarske, družbene, politične in kulturne pojme ter interpretira oblike razvoja v zgodnjih civilizacijah in predantičnem svetu. Ovrednoti skupne poteze razvoja zgodnjih civilizacij in povzame razlike med njimi, zlasti med mezopotamskimi kulturami in Egiptom.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is able to analyze important occurrences, processes and changes in ancient cultures in the pre-antique history. He is also able to comparatively evaluate the fundamental economic, social, political and cultural terms and also the forms of development in the early cultures of the pre-antique world.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all.
He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development.

Metode poučevanja in učenja:

Razgovor, razlaga, delo z viri. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, discussion, work with sources. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- ustni izpit	**100**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš, VINDIŠ, Mateja. Jephthah and Titus Manlius : two descriptions of the unspeakable as a sign of a (forgotten?) existential threat. *Clotho*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 7, št. 2, str. 25-46. ISSN 2670-6210. DOI: 10.4312/clotho.7.2.25-46. [COBISS.SI-ID 271282691], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike

Slovenije
projekt: J7-60128-2025 AID HCH – Presežek pri razvoju humanistike in kulturne dediščine z umetno inteligenco;
financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (BLING, DOAJ, ERIHPLUS, IBZ)

MAVER, Aleš. The history of Jews in the territory of present-day Slovenia in the Middle Ages as mirrored in selected Slovenian historical novels. V: KRAVTSOV, Sergey R. (ur.), VIDMAR, Polona (ur.). Jewish-Slavic cultural horizons : essays on Jewish history and art in Slavic lands. 1st ed. Ljubljana: Založba ZRC, 2022. Str. 207-225, 479-480, ilustr. Jews and Slavs, vol. 27. ISBN 978-961-05-0623-2. ISSN 1580-1985. [COBISS.SI-ID 102688515]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

MAVER, Aleš. Narod na preklic? : oblikovanje beloruske identitete v primerjavi s slovensko. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2022, letn. 30, št. 4, str. 1159-1184, ilustr. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/01/AH_30-2022-4_MAVER.pdf, DOI: 10.19233/AH.2022.46. [COBISS.SI-ID 137314307], [JCR, SNIP, WoS];
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (DOAJ, ERIHPLUS, IBSS)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Grška zgodovina**
Course title:	Greek History

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. Work	ECTS
30					60	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: **Aleš Maver**

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Periodizacija grške zgodovine. Minojska in mikenska Grčija. Naselitev Indoevropejcev v Grčiji in njihovo srečanje s staroselci. Dorska selitev. Arhaična doba. Nastanek in razvoj mestnih držav. Velika grška kolonizacija. Državna in družbena ureditev v dobi kolonizacije. Sparta. Atene. Nastanek in razvoj tiranije. Klasična doba: grško-perzijske vojne (500 - 479 pr.k.). Jonski upor in razvoj do bitke na Maratonskem polju 490 pr.k. Perzijski pohod v Grčijo 480/479. Zahodni Grki. Pentekontetia. Nastanek atiško-delske pomorske zveze. Atene v Periklejevi dobi. Peloponeška vojna - vzroki,	Periodization of Greek history. Minoan and Mycenaean Greece. The settlement of Indo-Europeans in Greece and their encounter with the aborigines. The Dorian Migration. Archaic Period. Formation and progress of city-states (Polis). The great Greek Colonization. State and social status in the colonizing period. Sparta. Athens. Formation and development of tyranny. Classical Period: The Greek and Persian wars (500 – 479 B. C.). The Ionian revolt and its progress until the battle of Marathon 490 B. C. The Persian expedition into Greece 480/479. West Greeks. The Pentekontentia. The foundation of Delian

povodi, posledice. Obdobje špartanske hegemonije in vzpon Teb. Razvoj sirakuške države na Siciliji po letu 400. Grška kolonizacija na Jadranu in elementi grške navzočnosti na današnjem slovenskem ozemlju. Helenistična doba. Nastanek in razvoj makedonske države Filipa II. Nastop Aleksandra Velikega. Aleksandrov pohod v Azijo in njegov pomen. Boj za Aleksandrovo dediščino. Vojne med diadohi. Obdobje ravnotežja helenističnih držav. Kulturno-zgodovinska podoba helenističnega sveta.	league. Athens in the Pericles period. The Peloponnesian War – motives, inducements and consequences. The period of the Spartan hegemony and the rise of Thebes. The development of the Greek state Syracusa on Sicily after the year 400 B. C. Greek colonization of the Adriatic coast and the elements of Greek presence in today's Slovene territory. Hellenistic Period. The formation and development of Macedonian state under Filip II. The accession of Alexander the Great. Alexander's Asian campaign and its meaning. Battle for Alexander's inheritance. The Diadoch wars. The period of balance between Hellenic states. The cultural and historical image of the Hellenic world.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Maver, A. (2018). *Od klinopisa do Teodore: sprehod skozi zgodovino starega veka* (str. 332). Celjska Mohorjeva družba; Društvo Mohorjeva družba..

Bratož, R. (2024). *Grška zgodovina: kratek pregled s temeljnimi viri in izbrano literaturo* (4., spremenjena in dopolnjena izd., Let. 53, str. 352). Zveza zgodovinskih društev Slovenije.Leppin, H. (2010). *Das Erbe der Antike* (Originalausgabe, Let. 1980, str. 288). C. H. Beck.Maver, A., Smole, T., & Kavka, N. (2024). *Zgodovinski atlas: zemljevidi pripovedujejo zgodbo* (1. natis) [Map]. Mladinska knjiga.Lisičar, P. (1971). *Grci i Rimljani* (str. XV, 543). Školska knjiga.Kerrigan, M. (2009). *Stari vek: 900 pr. n. št. - 430 n. št.* (1. izd., str. 192, 2 zganj.). Mladinska knjiga.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent spoznava razvoj celotnega vzhodnega Mediterana, pojmovni kompleks Magna Graecia in starogrški vpliv na gospodarske, družbene, politične in kulturne oblike tedanjega razvoja. Spozna tedanje razmere na današnjem slovenskem prostoru. Na tej podlagi je sposoben primerjalno vrednotiti pomen in spremembe, ki jih je grška kultura vnesla v navedeni prostor.	Student becomes familiar with the development of the whole East Mediteranean, with the notional complex Magna Graecia and ancient Greek influence on economic, social, political and cultural forms of that development. He is informed about the conditions of that time in the present Slovene territory. Based on this, he is able to comparatively evaluate the importance of the Greek culture and changes, brought about by it.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše glavna tri obdobja grške zgodovine, pojasni medsebojno razmerje najpomembnejših dogajanj, procesov in sprememb v grški antični zgodovini, interpretira vlogo ključnih figur v njej, ovrednoti vpliv grške zgodovine na evropsko kulturo in povzame razlike med posameznimi razvojnimi stopnjami.	Knowledge and Understanding: Student is able to analyze the most important occurences, processes and changes in antique Greek history.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, discussion, individual study, work with sources. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- ustni izpit	**100**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš, STANEK, Sandra. Kako cesarska je bila cesarska Cerkev?. *Keria : studia Latina et Graeca*. 2025, letn. 27, št. 2, str. 45-63. ISSN 1580-0261. DOI: 10.4312/keria.27.2.45-63. [COBISS.SI-ID 271969539], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]

projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A4 (Z); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (DOAJ, ERIHPLUS, IBZ)

MAVER, Aleš. Stoletno romanje v noči in mraku? : drobci o razmerju med katoličtvom in slovensko istovetnostjo. V: KOČEVAR, Vanja (ur.), DEVETAK, Robert. *Kolektivne identitete skozi prizmo zgodovine dolgega trajanja : slovenski pogledi*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2022. Str. 357-376. ISBN 978-961-05-0647-8. [COBISS.SI-ID 108645635]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

MAVER, Aleš, MAVREK, Timotej, HORVAT, Maj. Dvoje vstopov v slovensko zgodovino. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 2, str. 537-564, ilustr. ISSN 1580-8122. DOI: 10.32874/SHS.2024-14, DOI: 20.500.12556/DKUM-92277. [COBISS.SI-ID 229822723], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 24. 7. 2026: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: J6-3140-2021 Slovenska intelektualna zgodovina v luči sodobnih teorij religije: od ločitve duhov in kulturnega boja do komunistične revolucije; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Rimska zgodovina in slovenski prostor v antiki**
Course title:	Roman History and the Slovene Territory in Antiquity

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
40		20SV			120	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer: **Aleš Maver**

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Stara Italija. Etruščani. Nastanek Rima, utrjevanje in širjenje njegove oblasti. Obdobje kraljev. Rim in helenistični svet. Punske vojne. Gospodarske in družbene razmere v času pozne republike. Državljanske vojne I. stoletja. Rimska vojska in njena organiziranost. Prvi in drugi triumvirat ter nastanek principata. Vloga senata. Rimsko cesarstvo v dobi julijsko - klavdijske dinastije, dinastija Flavijcev, doba adoptivnih cesarjev. Severska dinastija, obdobje vojaških cesarjev in kriza cesarstva. Rimsko pravo. Gospodarska in kulturna ter verska zgodovina. Dioklecijanove in Konstantinove	The Old Italy. Etruscans. The founding of Rome, consolidation and expansion of its authority. The Period of Kings. Rome and Hellenic world. The Punic wars. Economic and social conditions in the time of the Late Republic. Civil wars in the first century. Roman army and its organization. The first and the second triumvirat and the foundation of the principate. The role of the Senate. Roman Empire in the period of the Julio – Claudian dynasty, Flavian dynasty, and in the period of the adopted emperors. The Severan dynasty, the period of military emperors and the crisis of the Roman Empire.

reforme. Mitraizem. Širjenje krščanstva, vloga, vpliv, pomen. Delitev na zahodni in vzhodni del imperija. Obdobje dominata. Rimsko cesarstvo v 4. in 5. stoletju. Ceste. Pomembna upravna, trgovska in verska središča. Vzroki propada rimskega imperija. Slovenski prostor pred prihodom Rimljanov v Vzhodne Alpe, v cvetoči in v pozni antiki. Rimska naselja na ozemlju Slovenije in v sosednjih pokrajinah. Krščanstvo na Slovenskem v antiki. Literarni viri za antično obdobje na Slovenskem.	Roman law. Economic, cultural and religious history. Reforms of Diocletian and Constantine. Mitraism. The expanison of Christianity, role, influence and meaning. The division of the Roman Empire into Western and Eastern part. The Dominate era. Roman Empire in the 4th and 5th centuries. Roads. Important administrative, commercial and religious centres. Reasons of the fall of the Roman Empire. Slovene territory before the Roman arrival in the Eastern Alps in the blooming and late antiquity. Roman settlements in Slovenia and in neighbouring regions. Christianity in Slovenian territories in Antiquity. Literary sources for the ancient history of Slovenian lands.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Maver, A. (2018). *Od klinopisa do Teodore: sprehod skozi zgodovino starega veka* (str. 332). Celjska Mohorjeva družba; Društvo Mohorjeva družba.
2. Bratož, R. (2007). *Rimska zgodovina. Del 1, Od začetkov do nastopa cesarja Dioklecijana* (Let. 33, str. 527). Zveza zgodovinskih društev Slovenije; Študentska založba; Filozofska fakulteta.Leppin, H. (2010). *Das Erbe der Antike* (Originalausgabe, Let. 1980, str. 288). C. H. Beck.S

Cunliffe, B. (1982). *Rimljani* (str. 332). Cankarjeva založba.Lisičar, P. (1971). *Grci i Rimljani* (str. XV, 543). Školska knjiga.Šašel Kos, M. (2020). *V srcu rimskega imperija: zgodovina slovenskega prostora v antiki do vlade Maksimina Tračana* (1. izd., Let. 51, str. 415). Zveza zgodovinskih društev Slovenije.Curk, I. (1999). *„Arma virumque ---“: ob tvarnih virih o rimski dobi na Slovenskem* (1. izd., str. 114). DZS.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent spoznava politični, gospodarski, družbeni in kulturni pomen razvoja rimskega svetovnega imperija, širjenje latinske kulture in zgodnjega krščanstva. Dobi obširen vpogled v rimsko dobo in zaton antike na današnjem slovenskem prostoru, pa tudi v zgodnji razvoj krščanstva v tem prostoru. Na tej podlagi je sposoben primerjalno ovrednotiti glavne procese rimske zgodovine in njen pomen za nadaljnji zgodovinski razvoj dobršnega dela sveta.	Student recognizes political, economic, social and cultural meanings of the development of the universal Roman Empire, the expansion of Latin culture and Early Christianity. He gains extensive insight into Roman era and also into decline of antiquity in the today's Slovene territory, as well as into development of the early Christianity in the area. Based on this, he/she is able to comparatively evaluate main processes in the Roman history and its influence on the further historical development.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše glavna štiri obdobja grške zgodovine, pojasni medsebojno razmerje najpomembnejših dogajanj, procesov in sprememb v rimski antični zgodovini, interpretira vlogo ključnih figur v njej, ovrednoti vpliv rimske zgodovine na evropsko kulturo in povzame razlike med posameznimi razvojnimi stopnjami. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju..	Knowledge and Understanding: Student is able to analyze important occurences, processes and changes in the period of the Roman Antiquity. Transferable/Key Skills and other attributes: Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:

Razlaga, razgovor, delo z viri, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, individual study, work with sources, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- ustni izpit	**100**	**-** Oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš, ZABUKOVŠEK, Nik. Salustijeva razlaga za izvor državljanskih vojn v zadnjih desetletjih republike. *Clotho*. [Tiskana izd.]. 2022, letn. 4, št. 1, str. 29-43. ISSN 2670-6210. https://journals.uni-lj.si/clotho/article/view/11110, DOI: 10.4312/clotho.4.1.29-43. [COBISS.SI-ID 137417219], [Scopus]
kategorija: 1A4 (Z); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, DOAJ, BLING)

MAVER, Aleš. Kako je France Prešeren ukradel slavo Valtunku : temelji zapletenega slovenskega odnosa do pokristjanjevanja. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 29, št. 1, str. 21-36. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/AH_29-2021-1_MAVER.pdf, DOI: 10.19233/AH.2021.2. [COBISS.SI-ID 116556547]

MAVER, Aleš. Vzpon in padec svetega Mohorja. V: BOŠNJAK, Blanka (ur.). *Hagiografija v luči sodobnih raziskav*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. Str. 231-243. ISBN 978-961-286-778-2. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/808, DOI: 10.18690/um.ff.9.2023.11. [COBISS.SI-ID 230243843]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Nemščina I**
Course title:	German Laguage I

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija (LV)	Samost. delo Individ. work	ECTS
		40LV			50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Milka Enčeva

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	
	Vaje / Tutorial:	slovenščina, nemščina / Slovene, German

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Študijski program predvideva osnovno predznanje nemškega jezika. Študentje osvojijo znanje osnov morfologije in sintakse nemškega jezika. Poleg govorne, slušne in pisne spretnosti se načrtno razvija zlasti bralska spretnost. Tako se študent usposablja že v prvem semestru z lažjimi strokovnimi teksti in besedišča so osnova za branje težjih strokovnih tekstov v drugem semestru.	Study syllabus anticipates basic (pre)knowledge of the German language. Students get proficiency of some basics of morphology and syntax of German Language. Besides oral, hearing in written skills reading skill is being especially developed. In this way student qualifies himself by reading easier nonscientific texts and the vocabulary, which is learned that way, is the basis for reading heavier nonscientific texts in the second semester.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Griesbach, H., & Schulz, D. (1993). *Deutsche Sprachlehre für Ausländer: Grundstufe, Teil 1* (2. Aufl., str. 175). Max Hueber.Griesbach, H., & Schulz, D. (1986). *Deutsche Sprachlehre für Ausländer: Grundstufe, Teil 2* (1. Aufl., str. 215). Max Hueber.Debenjak, D., Debenjak, B., & Debenjak, P. (1995). *Veliki slovensko-nemški slovar = Grosses slowenisch-deutsches Wörterbuch* (str. 1328). DZS.

Muster, A. M. (2003). *Nemška slovnica po naše* (8., popravljena izd., str. 189). Cankarjeva založba.Haberkern, E., & Wallach, J. F. (1980). *Hilfswörterbuch für Historiker: Mittelalter und Neuzeit* (6. Aufl., Let. 120, str. 2 zv. (678)). Francke.

Cilji in kompetence:

Študentje si pridobijo osnovno besedišče in slovnična znanja, ki jih uporabijo v vsakdanji komunikaciji

Objectives and competences:

Students gain basic vocabulary and grammar knowledge, which they use in everyday communication.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje se sporazumevajo na osnovni stopnji nemškega jezika in znajo prebrati lažje tekste.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Povezanost z drugimi predmeti (Temeljne zgodovinske vede, arhivistika)

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students are able to communicate on the basic level of German language and can read easier texts.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Connection with other subjects (historical auxiliary sciences, archival science)

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, dialog, domače naloge, spisi. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, dialogue, homework, compositions. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
-pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

ENČEVA, Milka, JESENŠEK, Vida. Zur Geschichte der Kolloquiumsreihe zur Lexikographie und Wörterbuchforschung in Südost- und Osteuropa (2000-2018). Begründet von H. E. Wiegand und P. Petkov. V: PIOSIK, Michał (ur.), TABOREK, Janusz (ur.), WOŹNICKA, Marta (ur.). *Korpora in der Lexikographie und Phraseologie : Stand und Perspektiven*, (Lexicographica, ISSN 0175-9264, Series Maior, Vol. 160). Berlin; Boston: De Gruyter. cop. 2021, str. 225-240, doi: 10.1515/9783110716955-011. [COBISS.SI-ID 63447811]

ENČEVA, Milka. E-Learning und der Erinnerungsorte-Ansatz im DaF-Unterricht. V: HORNÁČEK BANÁŠOVÁ, Monika (ur.). *Digitaler Unterricht im Bereich der Hochschulgermanistik*. 1. Aufl. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2023. Str. 144-161. ISBN 978-80-572-0322-3. https://gedi.germanistik-ucm.eu/wp-content/uploads/Digitaler-Unterricht-im-Bereich-der-Hochschulgermanistik_web.pdf. [COBISS.SI-ID 155385091]
projekt: Erasmus + Projekt Germanistik Digital 2020-1-SK01-KA226-HE-09427
kategorija: 3B (Z, A1/2)

ENČEVA, Milka, JAZBEC, Saša. Phraseme im digitalen Gewand : Analyse der Phrasemsammlungen auf Deutschlernerblog.de aus phraseologischer und phraseographischer Sicht. *Aussiger Beiträge*. 2021, 15, str. 57-74, 359. ISSN 1802-6419. http://ff.ujep.cz/ab/files/15_2021/volltext.pdf. [COBISS.SI-ID 94690563], [SNIP]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, IBZ, BLING)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Latinščina I
Course title:	Latin Language I

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija (LV)	Samost. delo Individ. work	ECTS
		45LV			105	**5**

Nosilec predmeta / Lecturer: ALEŠ MAVER

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	
	Vaje / Tutorial:	SLOVENŠČINA (Slovene), LATINŠČINA (Latin)

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
1. Latinski jezik in njegova dediščina (lat. v slovenščini, lat. in indoevropščina, lat. in romanski jeziki, lat. v znanosti). 2. Latinska pisava in izgovarjava. 3. Oblikoslovje lat. samostalnika (pet sklanjatev). 4. Oblikoslovje lat. glagola (štiri spregatve, časi: prezent, impf., fut. I in II, perf., plpf., pasiv, namenilnik).	1. Latin language and its heritage (Latin in Slovene, Latin and Indo-European, Latin and Romance languages, Latin in science). 2. Latin script and pronounciation. 3. Morphology of Latin substantive (5 declensions). 4. Morphology of Latin verb (4 conjugations, tenses: present, imperfect, future I and II, plpf., passive, supine).

Temeljni literatura in viri / Readings:

Čop, B. (2004). *Aurea Roma: učbenik za latinščino* (2., razširjena izd., str. Zv. <1->). Filozofska fakulteta, Oddelek za klasično filologijo.Čepon, R. (2005). *Mala latinska slovnica: s temeljnim besediščem latinskega jezika* (1. izd., str. 176). Modrijan.Čepon, R. (2015). *Usus I: latinščina za prvo leto učenja* (1. izd., str. 94). Modrijan.Maver, A. (2010). *Latinščina za zgodovinarje (2010/11): interno gradivo za uporabo študentov Filozofske fakultete Maribor* (str. 195 fol.). [Maver A.].

Cilji in kompetence:

Študent/ka v besedilih prepozna in je sposoben analizirati osnovne oblikoslovne vzorce latinskega jezika. Na podlagi tega znanja je zmožen prevajati krajša, posebej prirejena latinska besedila. Nekatere temeljne oblikoslovne vzorce je sposoben tudi sam/a tvoriti.

Objectives and competences:

Student recognizes and is able to analyze all fundamental morphological patterns found in given texts. With the help of this knowledge he/she is also able to translate shorter, adapted Latin texts. He/she is also able to form some fundamental morphological patterns himself/herself.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent/ka opiše in interpretira vlogo latinščine kot jezika zgodovinskih virov (za antično in srednjev. zgodovino, za cerkv. zgodovino skoraj do danes); ob učenju slovnice razvija logično mišljenje, pa tudi poglablja znanje slovenščine in drugih jezikov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is able to evaluate the role of Latin as an important language of historical sources (especially for ancient and medieval history, but also for Church history); by learning grammar rules he/she trains logical thinking and at the same time deepens his/her knowledge of Slovene and other languages.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z besedili, reševanje vaj. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, discussion, work with texts, exercises. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit	**80 (40x2)**	Written exam
Ustni izpit	**20**	Oral exam
Opomba: (pisni izpit možno je opraviti z dvema kolokvijema)		Note: (the written exam can be completed with two midterm exams)

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš. Dolgi slovenski beg pred cerkveno latinščino. V: ŠTER, Katarina (ur.), ŽAGAR KARER, Mojca (ur.). *Historični seminar 14*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2021. Str. 77-90. ISBN 978-961-05-0543-3. DOI: 10.3986/9789610505440_04. [COBISS.SI-ID 71366147]
MAVER, Aleš, JUHART, Dejan, OSOJNIK, Janez. Ecce quomodo moritur Iugoslavus : smrt, pogreb in miselna zapuščina škofa Antona Mahniča. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 31, št. 4, str. 589-600. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/ASHS-31-2021-4_MAVER_JUHART_OSOJNIK.pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2021.38. [COBISS.SI-ID 124920067]
MAVER, Aleš, VINDIŠ, Mateja. Jephthah and Titus Manlius : two descriptions of the unspeakable as a sign of a (forgotten?) existential threat. *Clotho*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 7, št. 2, str. 25-46. ISSN 2670-6210. DOI: 10.4312/clotho.7.2.25-46. [COBISS.SI-ID 271282691], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: J7-60128-2025 AID HCH – Presežek pri razvoju humanistike in kulturne dediščine z umetno inteligenco; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (BLING, DOAJ, ERIHPLUS, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina slovenskega prostora v srednjem veku**
Course title:	History of the Slovene Territory in the Middle Ages

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
45		15SV			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Anton Ravnikar

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljena seminarska naloga je pogoj za pristop k izpitu.	**Conditions for prerequisits:** Completed seminar assignment is a prerequisit for accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet obsega tri sklope: Naselitev prednikov Slovencev v novi domovini, Karantanija in konec notranje samostojnosti slovanskih kneževin ter uveljavljanje frankovskega fevdalnega reda. Poudarek je na obravnavi naselitve Slovencev, izgubi njihove samostojnosti in uvajanju frankovskega fevdalizma, naselitvi Madžarov v Panoniji in posledicah ter na predstavitvi izoblikovanja cerkvene organizacije.

Drugi sklop: obdobje poznega srednjega veka, v čigar okviru se obravnava nemško politično in kolonizacijsko osvajanje v dobi zrelega fevdalizma in obdobje prevladovanja zaprtega in naturalnega gospodarstva. Poudarek je na obravnavanju Velike Karantanije in njenih krajin, razdelitvi pokrajin med fevdalce, notranji kolonizaciji in germanizaciji slovenske zemlje in razvoju narodnostne meje do 12. stoletja ter organiziranosti zemljiškega gospostva in predstavitvi fevdalne razdrobljenosti.

Tretji sklop: obravnavanje enotnega podložniškega razreda v obdobju zrele fevdalne družbe, gospodarstvo in nastanek mest ter politično združevanje slovenskih pokrajin. Obravnava kolonizacije od 12. do 15. stoletja, spremembah v organizaciji zemljiškega gospostva; razvoju obrti in trgovine ter v tej zvezi nastanka meščanskih naselij; boju za oblast nad slovenskimi pokrajinami in preoblikovanju v dinastične teritorije, združevanju slovenske zemlje pod Habsburžani in konfliktu s Celjani; na spremembah v cerkveni organizaciji in predstavitvi pomena delovanja samostanov.
Študentje enopredmetnega programa se še posebej temeljito seznanijo z razvojem najpomembnejših plemiških rodbin in mestnih naselbin na Slovenskem.

Content (Syllabus outline):

Subject includes three units: The settlement of Slovene ancestors in the new country, Karantania and the end of internal independence of Slavic principalities and the enforcement of the Frankish feudal order. The emphasis is on the settlement of Slovenes, loss of their independency and the initiation of the Franconian feudalism, the settlement of Hungarians in Pannonia and its consequences, and on the introduction of formation of church organisation.

Second part: the period of the late Middle Ages, in which it will be dealt with German political and colonization conquest in High Middle Ages and with the period of prevailing »closed« and natural economy. The emphasis is on debating over Great Karantania and its borderlands, the division of provinces between feudal lords, inner colonization and germanization of Slovene land and on the organization of seigneury and the presentation of feudal fragmentation.

Third part: discussion over uniformed serf class in the period of high feudal society, economy and formation of cities, political unification of Slovene countries, colonization from the 12th until the 15th century, changes in the organization of seigneury, the development of craft and commerce and in this manner the creation of towns, fight for power over Slovene countries and the transformation into dynastic territories, unification of Slovene land under the Hapsburgs and their conflict with the counts of Cili, changes in church organization and the introduction of the meaning of monasteries.
The development of the crucial noble families and medieval town settlements in Slovenian lands is particularly stressed fort the students of the single-major option.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Štih, P. (2001). *Ozemlje Slovenije v zgodnjem srednjem veku: osnovne poteze zgodovinskega razvoja od začetka 6. do konca 9. stoletja* (str. 109). Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino.Štih, P., & Simoniti, V. (2010). *Na stičišču svetov: slovenska zgodovina od prazgodovinskih kultur do konca 18. stoletja* (2. natis, str. 375). Modrijan.Bele, M. (2018). *Pogumni vojaki in zviti politiki: boji in spletke srednještajerskih plemičev v 13. stoletju: [znanstvena monografija]* (Let. 6). Mednarodna založba Znanstvenoraziskovalnega inštituta dr. Franca Kovačiča. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/knjige/pogumni_vojaki_in_zviti_politiki.pdfRavnikar, T. (2007). *Po zvezdnih poteh: Savinjska in Šaleška dolina v visokem srednjem veku* (str. 343). Muzej.*Mestne elite v srednjem in zgodnjem novem veku med Alpami, Jadranom in Panonsko nižino = Urban elites in the Middle Ages and the Early Modern Times between the Alps, the Adriatic and the Pannonian plain* (Let. 42, str. 472, 4 zganj. f. pril.). (2011). Zveza zgodovinskih društev Slovenije. https://hdl.handle.net/11686/file32523Kos, D. (2005). *Vitez in grad: vloga gradov v življenju plemstva na Kranjskem, slovenskem Štajerskem in slovenskem Koroškem do začetka 15. stoletja* (str. 431). Založba ZRC, ZRC SAZU.

Cilji in kompetence:

Študent si pridobi poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v srednjeveški slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvija sposobnost spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino. Oblikuje si odnos do kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okviru. Krepi zavest o slovenski nacionalni identiteti. Sposoben je razumevati in spoštovati različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj, ter strpnega obravnavanja razlik.

Objectives and competences:

Student gains in-depth knowledge about important occurences, appearances and processes in the medieval Slovene history and the history of nations, in which they were, on political as well as on cultural, economic and other fields. He develops the capability of recognition and understanding of influences of European and world's occurences on Slovene history. He shapes his relation towards cultural heritage in general and on national range. He strengtens his consciousness about Slovene national identity. He is able to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent ob poznavanju srednjeveške slovenske zgodovine opiše tedanje najpomembnejše razvojne procese, pojasni dogodke in njihove posledice. Prav tako interpretira vlogo pomembnih plemiških rodbin in mestnih naselbin na Slovenskem, ovrednoti pomen srednjeveškega obdobja za slovensko kulturno krajino in povzame razlike med posameznimi razvojnimi stopnjami srednjega veka.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Knowledge of the medieval Slovene history, helps student to analyze the most important developmental processes of that time and also the events and their consequences are evident to him. He/she is also well enabled to evaluate the role of the important noble families and the development of town settlements in Slovenian lands.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 3, Mesto in njegovi meščani. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 23, št. 3, str. 611-638, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2023-16-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2023-16. [COBISS.SI-ID 181018371], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 30. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

RAVNIKAR, Tone. Judje v manjših štajerskih mestih v srednjem veku = Jews in smaller Styrian towns in the middle ages. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. 2021, letn. 76, št. 1, str. 219-241. ISSN 2335-4127. DOI: 10.34291/Edinost/76/Ravnikar, DOI: 20.500.12556/DKUM-90955. [COBISS.SI-ID 60949251], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ATLA, ERIHPLUS, IBZ, RTA)

RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 2, Cerkvene institucije v mestu in njegovi okolici. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 21, št. 1, str. 41-72, 273, ilustr. ISSN 1580-8122. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2021-1-2-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2021-02. [COBISS.SI-ID 92481027], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Neevropska zgodovina srednjega veka
Course title:	Non-European History in the Middle Ages

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	1.	2.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30		30SV			60	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Anton Ravnikar

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
	-

Vsebina:

Širjenje krščanstva izven Evrope. Judovska izvenevropska diaspora. Evrazijski gospodarski in kulturni stiki v srednjem veku. Arabci, muslimanski svet in širjenje islama na Bližnjem vzhodu in v Severni Afriki. Mongolska svetovna država. Indija. Srednjeveške visoke kulture v jugovzhodni Aziji. Kitajska civilizacija od dinastije Tang do Songov. Japonska. Države in kulture v Afriki. Visoke kulture v Ameriki do evropskih osvojitev.

Content (Syllabus outline):

The spread of Christianity outside Europe. Jewish diaspora outside Europe. Eurasian economic and cultural connections in the Middle Ages. Arabs, Muslim world and the spread of Islam in the Middle East and in North Africa. The Mongol World Empire. India. East Asian medieval cultures. Chinese civilization in the period of Tang and Song dynasties. Japan. Countries and cultures in Africa. High cultures in America until European conquests.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.Bauer, T. (2014). *Kultura dvoumnosti: drugačna zgodovina islama* (str. 402). Krtina.Maver, A., Smole, T., & Kavka, N. (2024). *Zgodovinski atlas: zemljevidi pripovedujejo zgodbo* (1. natis) [Map]. Mladinska knjiga..Potočnik, D. (2006). *Azija med preteklostjo in sedanjostjo* (1. izd., str. 407). Pivec.Potočnik, D. (2018). *Iran: dežela med Perzijo in islamom: [znanstvena monografija]* (1. izd., str. 348). Pivec.
Fage, J. D., & Tordoff, W. (2011). *Zgodovina Afrike* (1. izd., str. 672). Modrijan.

Cilji in kompetence:

Študent je zmožen analizirati dogajanja srednjeveške svetovne zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti ter najpomembnejših kulturnih znanstvenih dosežkih, ki so v temeljih spremenili svet in način življenja. Razvije kompetentno sliko o razmerjih in medsebojnem vplivu med svetovno in evropsko razvojno potjo. Pridobi sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi in med globljimi civilizacijskimi spremembami. Sposoben je vrednotiti kulturne, verske in druge značilnosti posameznih civilizacij, sposoben je kritičnega in strpnega vrednotenja razlik med njimi.

Objectives and competences:

Student is able to analyze important occurences in the medieval world history, about political and economic processes, social relationships, life, work and of thinking and about the most important cultural and scientific achievements, which changed the world and the way of life.
He is able to visualize the relations and reciprocal influence between European and world's developmental path. He gains the ability to distinguish between essential and inessential historical processes and between global cultural changes. He is able to evaluate medieval cultural, religious and other characteristics of individual civilizations and has to have the capability of critical and tolerant assessment of differences between them.

Predvideni študijski rezultati:

Študent opiše vlogo posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pojasni oblike sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in interpretira povode, vzroke in posledice ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Ovrednoti prispevek posameznih kultur in povzame razlike in podobnosti med njimi.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is informed about important occurences in the medieval history of the world.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- poročilo - pisni izpit	30 70	- report - written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone, GOSTENČNIK, Nina (urednik). *Mesto Maribor : prvih sto let*. Maribor: Pokrajinski arhiv, 2024. 127 str., ilustr. Gradivo za zgodovino Maribora, zv. 51. ISBN 978-961-7191-04-2. ISSN 1855-198X. [COBISS.SI-ID 215430403]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)
RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 2, Cerkvene institucije v mestu in njegovi okolici. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 21, št. 1, str. 41-72, 273, ilustr. ISSN 1580-8122. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2021-1-2-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2021-02. [COBISS.SI-ID 92481027]
RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 3, Mesto in njegovi meščani. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 23, št. 3, str. 611-638, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2023-16-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2023-16. [COBISS.SI-ID 181018371], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 30. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Evropska zgodovina srednjega veka**
Course title:	History of Europe in the Middle Ages

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	1.	2.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30		15SV			105	**5**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Anton Ravnikar

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljena seminarska naloga je pogoj za pristop k izpitu.	**Conditions for prerequisits:** Completed seminar assignment is a prerequisit for accession to the written examination.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet obravnava zgodovino severne, srednje, zahodne in vzhodne Evrope ter Sredozemlja od obdobja propada rimskega imperija konec 5. stoletja do konca srednjega veka oziroma do obdobja velikih odkritij. Deli se na dva sklopa: na obdobje zgodnjega in poznega srednjega veka.	Subject deals with the history of northern, middle, western, eastern Europe and the Mediteranean from the fall of Roman Empire at the end of the 5th century until the end of the Middle Ages or until the period of discoveries. It is devided into two parts: the period of Early and Late Middle Ages.

Prvi sklop opredeljuje pojem periodizacije obravnavanega obdobja in obravnava bistvene sestavine fevdalnega družbenega sistema, preseljevanje narodov in nastanek srednjeveških državnih tvorb, pri čemer je poudarek na razvoju frankovske države in nastanku ter razvoju nemške države kot tudi na evropskem kulturnem dogajanju. Drugi sklop zajema obravnavo nadaljnjega razvoja evropskih držav in nastanek novih državnih tvorb, rekonkvisto, gospodarstvo in nastanek mest, boj med papeštvom in cesarstvom ter kulturno in duhovno življenje poznosrednjeveške in zgodnjerenesančne Evrope.	First part defines the periodization of treated period and deals with the main components of feudal social system, migration of peoples and the formation of medieval countries, where the emphasis is on development of Franconian state and on formation and development of German state as well as on European cultural occurences. Second part deals with further development of European countries and the formation of new countries, reconqista, economy and the formation of towns, struggle between papacy and the Holy Roman Empire, cultural and spiritual life in late medieval and early renaissance Europe.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.Wiet, G., Elisseeff, V., Wolff, P., & Naudou, J. (1975). *Velike civilizacije srednjega veka* (Let. 3; ǂ ǂ1; 2, str. 2 zv. (XX, 407 , 16 pril.; XIII, 531 , 48 pril.)). Državna založba Slovenije.Le Goff, J. (2006). *Se je Evropa rodila v srednjem veku?* (str. 333). Založba /*cf.Keen, M. H. (1993). *Srednjeveška Evropa* (str. 297). Cankarjeva založba.Le Goff, J. (1985). *Za drugačen srednji vek* (Let. 1985, str. 469). ŠKUC; Filozofska fakulteta.

Moore, R. I. (2008). *Prva evropska revolucija: ok. 970-1215* (str. 346). Založba /*cf.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent je zmožen analizirati pomembna dogajanja srednjeveške evropske zgodovine, politične in gospodarske procese, socialne odnose, življenje, delo in miselnost ter znanstvene dosežke. Razvije sposobnost ovrednotenja medsebojnega vpliva med evropsko in regionalno zgodovino, pridobi sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi in med globalnimi civilizacijskimi spremembami. Pridobi zmožnost analiziranja srednjeveških kulturnih, verskih in drugih značilnosti posameznih civilizacij, pridobi si tudisposobnost kritičnega in strpnega vrednotenja razlik med njimi.	Student is able to analyze important occurences in European medieval history, political and economic processes, social relationships, life, work and of thinking, about scientific achievements. He develops the ability to visualize the relations and reciprocal influence between European and regional history, he gains the ability to distinguish between essential and inessential historical processes and between global cultural changes. He is able to evaluate medieval cultural, religious and other characteristics of individual civilizations and gains the capability of critical and tolerant assessment of differences between them.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše množico procesov v srednjeveškem obdobju. Pojasni tedanje razvojne razlike med evropskimi območji. Interpretira prispevek srednjega veka k dvigu občečloveške kulture in umetnosti. Ovrednoti odmeve tega prispevka do danes in povzame bistvene značilnosti, ki so nam danes manj domače. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju.	Knowledge and Understanding: To be able to analyze a large number of processes in the medieval period. To be capable to evaluate the developmental differences between European regions of that time and of the contributions of the Middle Ages for the lift of human culture and art. Transferable/Key Skills and other attributes: Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 3, Mesto in njegovi meščani. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 23, št. 3, str. 611-638, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2023-16-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2023-16. [COBISS.SI-ID 181018371], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 30. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

RAVNIKAR, Tone. Judje v manjših štajerskih mestih v srednjem veku = Jews in smaller Styrian towns in the middle ages. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. 2021, letn. 76, št. 1, str. 219-241. ISSN 2335-4127. DOI: 10.34291/Edinost/76/Ravnikar, DOI: 20.500.12556/DKUM-90955. [COBISS.SI-ID 60949251], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ATLA, ERIHPLUS, IBZ, RTA)

RAVNIKAR, Tone. Trg Šoštanj v srednjem veku. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 69, št. 3, str. 411-424, ilustr. ISSN 0023-4923. [COBISS.SI-ID 110149891], [SNIP]
kategorija: 1A4 (Z); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Nemščina II**
Course title:	German Language II

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	1.	2.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija (LV)**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
		40LV			50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Milka Enčeva

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	
Vaje / Tutorial:	nemščina / German

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Študijski program predvideva nadaljevanje znanj iz prvega semestra in nadgradnjo osnovnega predznanja nemškega jezika. Strokovnimi teksti in besedišča iz prvega semestra so osnova za branje težjih strokovnih tekstov v drugem semestru.	Study syllabus anticipates the continuation of proficiency from the first semester and the upgrade of basic knowledge of German Language. Professional texts and vocabulary from the first semester are the basis for reading more difficult texts in the second semester.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Griesbach, H., & Schulz, D. (1993). *Deutsche Sprachlehre für Ausländer: Grundstufe, Teil 1* (2. Aufl., str. 175). Max Hueber.Griesbach, H., & Schulz, D. (1986). *Deutsche Sprachlehre für Ausländer: Grundstufe, Teil 2* (1. Aufl., str. 215). Max Hueber.

2. Debenjak, D., Debenjak, B., & Debenjak, P. (1995). *Veliki slovensko-nemški slovar = Grosses slowenisch-deutsches Wörterbuch* (str. 1328). DZS.
3. Muster, A. M. (2003). *Nemška slovnica po naše* (8., popravljena izd., str. 189). Cankarjeva založba.
4. Haberkern, E., & Wallach, J. F. (1980). *Hilfswörterbuch für Historiker: Mittelalter und Neuzeit* (6. Aufl., Let. 120, str. 2 zv. (678)). Francke.

Cilji in kompetence:

Ob osvojitvi osnov nemškega jezika velja posebna pozornost branju in razumevanju lažjih strokovnih besedil, tudi v tiskani gotici.

Objectives and competences:

When the basis of German Language are mastered, special attention will be oriented towards reading and understandig of easier professional texts, also in printed Gothic.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje se sporazumevajo na osnovni stopnji nemškega jezika in znajo prebrati lažje strokovne tekste.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Povezanost z drugimi predmeti (Temeljne zgodovinske vede, arhivistika)

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students are able to communicate on the basic level of German language and can read easier texts.
Transferable/Key Skills and other attributes:

Connection with other subjects (historical auxiliary sciences, archival science)

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, lektorske vaje, dialog, domače naloge, spisi. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, tutorials, dialogue, homeworks, compositions. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- pisni izpit	**100**	- Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

ENČEVA, Milka, JESENŠEK, Vida. Zur Geschichte der Kolloquiumsreihe zur Lexikographie und Wörterbuchforschung in Südost- und Osteuropa (2000-2018). Begründet von H. E. Wiegand und P. Petkov. V: PIOSIK, Michał (ur.), TABOREK, Janusz (ur.), WOŹNICKA, Marta (ur.). *Korpora in der Lexikographie und Phraseologie : Stand und Perspektiven*, (Lexicographica, ISSN 0175-9264, Series Maior, Vol. 160). Berlin; Boston: De Gruyter. cop. 2021, str. 225-240, doi: 10.1515/9783110716955-011. [COBISS.SI-ID 63447811]

ENČEVA, Milka. E-Learning und der Erinnerungsorte-Ansatz im DaF-Unterricht. V: HORNÁČEK BANÁŠOVÁ, Monika (ur.). *Digitaler Unterricht im Bereich der Hochschulgermanistik*. 1. Aufl. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2023. Str. 144-161. ISBN 978-80-572-0322-3. https://gedi.germanistik-ucm.eu/wp-content/uploads/Digitaler-Unterricht-im-Bereich-der-Hochschulgermanistik_web.pdf. [COBISS.SI-ID 155385091]
projekt: Erasmus + Projekt Germanistik Digital 2020-1-SK01-KA226-HE-09427
kategorija: 3B (Z, A1/2)

ENČEVA, Milka, JAZBEC, Saša. Phraseme im digitalen Gewand : Analyse der Phrasemsammlungen auf Deutschlernerblog.de aus phraseologischer und phraseographischer Sicht. *Aussiger Beiträge*. 2021, 15, str. 57-74, 359. ISSN 1802-6419. http://ff.ujep.cz/ab/files/15_2021/volltext.pdf. [COBISS.SI-ID 94690563], [SNIP]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, IBZ, BLING)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Latinščina II
Course title:	Latin Language II

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	1.	2.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija (LV)	Samost. delo Individ. work	ECTS
		45LV			45	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Aleš Maver

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	
	Vaje / Tutorial:	SLOVENŠČINA (Slovene), LATINŠČINA (Latin

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
1. Stopnjevanje pridevnikov. 2. Latinski zaimki (osebni, svojilni, kazalni, oziralni, nedoločni, povratno-osebni in povratno-svojilni). 3. Deležniki v latinščini (ptcp. prez., ptcp. pf., ptcp. fut., participium coniunctum, ablativus absolutus). 4. Konjunktiv (spregatev v vseh časih, vloge).	1. Comparison of adjectives. 2. Latin pronouns (personal, possessive, demonstrative, indefinite, reflexive pronouns). 3. Participles in Latin (incl. Participium coniunctum and Absolute Ablative). 4. Subjunctive (conjugation, roles).

Temeljni literatura in viri / Readings:

Čop, B. (2004). *Aurea Roma: učbenik za latinščino* (2., razširjena izd., str. Zv. <1->). Filozofska fakulteta, Oddelek za klasično filologijo.
Čepon, R. (2005). *Mala latinska slovnica: s temeljnim besediščem latinskega jezika* (1. izd., str. 176). Modrijan.
Čepon, R. (2018). *Usus II: latinščina za drugo leto učenja* (1. izd., str. 95). Modrijan.
Maver, A. (2010). *Latinščina za zgodovinarje (2010/11): interno gradivo za uporabo študentov Filozofske fakultete Maribor* (str. 195 fol.). [Maver A.].

Cilji in kompetence:

Študent/ka v besedilih prepozna in je sposoben analizirati vseoblikoslovne in nekatere skladenjske vzorce latinskega jezika. Na podlagi tega znanja je zmožen prevajati krajša, posebej prirejena latinska besedila. Nekatere temeljne oblikoslovne vzorce je sposoben tudi sam/a tvoriti.

Objectives and competences:

Student recognizes and is able to analyze all fundamental morphological patterns and some syntactical patterns, found in given texts. With the help of this knowledge he/she is also able to translate shorter, adapted Latin texts. He/she is also able to form some fundamental morphological patterns himself/herself.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent/ka opiše in interpretira vlogo latinščine kot jezika zgodovinskih virov (za antično in srednjev. zgodovino, za cerkv. zgodovino skoraj do danes); ob učenju slovnice razvija logično mišljenje, pa tudi poglablja znanje slovenščine in drugih jezikov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is able to evaluate the role of Latin as an important language of historical sources (especially for ancient and medieval history, but also for Church history); by learning grammar rules he/she trains logical thinking and at the same time deepens his/her knowledge of Slovene and other languages.

Metode poučevanja in učenja:

Delo z besedilom, razgovor, razlaga, reševanje vaj. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Work with texts, discussion, explanation, exercises. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit		Written exam
Ustni izpit		Oral exam
Opomba: (pisni izpit možno je opraviti z dvema kolokvijema)	**80** **20**	Note: (the written exam can be completed with two midterm exams)

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš. Dolgi slovenski beg pred cerkveno latinščino. V: ŠTER, Katarina (ur.), ŽAGAR KARER, Mojca (ur.). *Historični seminar 14*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2021. Str. 77-90. ISBN 978-961-05-0543-3. DOI: 10.3986/9789610505440_04. [COBISS.SI-ID 71366147]
MAVER, Aleš, JUHART, Dejan, OSOJNIK, Janez. Ecce quomodo moritur Iugoslavus : smrt, pogreb in miselna zapuščina škofa Antona Mahniča. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 31, št. 4, str. 589-600. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/ASHS-31-2021-4_MAVER_JUHART_OSOJNIK.pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2021.38. [COBISS.SI-ID 124920067]
MAVER, Aleš, VINDIŠ, Mateja. Jephthah and Titus Manlius : two descriptions of the unspeakable as a sign of a (forgotten?) existential threat. *Clotho*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 7, št. 2, str. 25-46. ISSN 2670-6210. DOI: 10.4312/clotho.7.2.25-46. [COBISS.SI-ID 271282691], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: J7-60128-2025 AID HCH – Presežek pri razvoju humanistike in kulturne dediščine z umetno inteligenco; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (BLING, DOAJ, ERIHPLUS, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina slovenskega prostora v zgodnjem novem veku**
Course title:	History of the Slovene Territory in the Early Modern Period

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
40		20SV			90	5

Nosilec predmeta / Lecturer: Andrej Hozjan

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenski Slovene
Vaje / Tutorial:	Slovenski Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na vajah je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at tutorials are a prerequisit for
accession to the written examination.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet je razdeljen v tri vsebinske sklope: I. Dogodkovni pregled Vzhodnoalpski, primorski in prekmurski prostor po razdelitvi celjske dediščine: državnooblastna in posestna slika, notranja in zunanja ogroženost – ogrsko–habsburške vojne, osmanskoturški vpadi, plemiški upori, kmečki upor 1478. Nastop Maksimilijana I. Burna prva desetletja 16. stoletja: zasedba Goriške grofije in 1. habsburško-beneška vojna, nadaljevanje vpadov, kmečki upor 1515, Innsbruck 1518, smrt Maksimilijana I. ter novi deželni knez. Mohač 1526 – spremembe in začetek osmanskega ogrožanja na SV. Ferdinandovi davčni ukrepi, militarizacija družbe in nastajanje obrambne organiziranosti, smrt Ferdinanda in razdelitev dednih dežel. Rast in vrhunec luteranstva – Gradec 1572 in Bruck/Muri 1578, začetni protireformacijski koraki, nasprotja med deželnimi stanovi in vladarjem, smrt Karla II. začetek Dolge vojne in nastop Ferdinanda II. Izvedba protireformacije in začetek rekatolizacije, militantni vladar in 2. habsburško-beneška vojna, vsesplošno poslabšanje življenjskih razmer nižjih slojev, kmečki upor 1635. Posledice zadnje faze in konca tridesetletne vojne na Slovenskem, osmansko nasilje v Prekmurju in Porabju, nastop Leopolda I. in nova vloga habsburškega dejavnika v slovenskem sosedstvu, Rákóczijeva vstaja. Mirno 18. stoletje doma – vojne v sosedstvu: deželni knezi do Marije Terezije, merkantilizem, reformna doba. II. Oris razvoja upravnih, oblastnih in sodnih institucij ter gospodarstva in etničnih sprememb v prostoru. Pravni temelji življenja; zasebna lastnina kot eksistenčni in fiskalni pojem; uradništvo kot nov način zaslužkarstva. Od plemiča – posestnika do plemiča – podjetnika. Regionalne posebnosti in razlike. III. Pojavi idejnih in religioznih gibanj ter odklonov od humanizma do razsvetljenstva in tolerančnega patenta, rimokatoliška cerkev in evangeličanstvo, redovništvo, izobraževanje, kultura in umetnost od poznogotskih zaključkov do rokokojskega časa. Poseben poudarek je še na poznavanju vodilnih plemiških in mestnih patricijskih rodbin, cerkvenih voditeljev in razvoja mestnih naselbin na Slovenskem v zgodnjem novem veku.	Subject is divided into three parts: I. The overview of events Eastern Alpine and littoral region and the region of Prekmurje after the partition of the legacy of the Counts of Cilli: state authoritative and property situation, internal and external threats – wars between Hungary and the Hapsburgs, Ottoman incursions, noble revolts, peasant rising in 1478. The accession of Maximilian. Turbulent decades in the first part of the 16th century: occupation of the county of Gorizia and the first Hapsburg-Venetian war, continuation of Ottoman incursions, peasant rising in 1515, Innsbruck 1518, the death of Maximilian I. and the new land prince. Mohacs 1526 – changes and the beginning of the Ottoman threat in the northeast. Ferdinand's tax measures, militarization of society and the formation of the defence organization, the death of Ferdinand and the division of the hereditary lands. The growth and the peak of Lutheranism – Graz 1572 and Bruck an der Mur 1578, the first steps of Counter-Reformation, differences between the States and the emperor, the death of Charles II., the start of the Long War and the accession of Ferdinand II. Realization of Counter-Reformation and the start of recatholization, the militant emperor and the second Hapsburg-Venetian war, universal worsening of the living conditions of the lower stratum of society, peasant rising in 1635. The consequences of the last phase and the end of the Thirty Years' War in the Slovene territory, Ottoman tyranny in Prekmurje and Porabje, the accession of Leopold I. and the new role of the Hapsburgs in the Slovene neighbourhood, Rakoczy rebellion. Peaceful 18th century at home and the wars in neighbourhood. Land princes to Maria Theresa, mercantilism, the reform period. II. Outline of the formation of administrative, authoritative and judicial institutions and of economy and ethnic changes in the region. The legal aspects of life; private property as an existential and fiscal notion; bureaucracy as a new way to make money. From the noble as a landowner to the noble as a entrepreneur. Regional peculiarities and differences. III. The appearances of ideal and religious movements and the deflections from humanism until the age of enlightenment and until the Edict of Tolerance, Roman Catholic church and Evangelicanism, monasticism, education, culture and art from the ending of the Late Gothic period until the Rococo. Leading noble and patricial families, church leaders and development of town settlements in Slovenian lands during the Early modern period are particularly stressed.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Handbücher und Karten zur Verwaltungsstruktur in den Ländern Kärnten, Krain, Küstenland und Steiermark bis zum Jahre 1918: ein historisch-bibliographischer Führer = Priročniki in karte o organizacijski strukturi v deželah Koroški, Kranjski, Primorju in Štajerski do leta 1918 = Manuali e carte sulle strutture amministrative nelle province di Carinzia, Carniola, Litorale e Stiria fino al 1918 (Let. 15, str. 375). (1988). Steiermärkisches Landesarchiv [etc.].Štih, P., & Simoniti, V. (2010). *Na stičišču svetov: slovenska zgodovina od prazgodovinskih kultur do konca 18. stoletja* (2. natis, str. 375). Modrijan.*Die Reformation in Mitteleuropa: Beiträge anlässlich des 500. Geburtstages von Primus Truber, 2008 = Reformacija v srednji Evropi* (Let. 4, str. 343). (2011). Založba ZRC, ZRC SAZU; Österreichische Akademie der Wissenschaften.Koropec, J. (1985). *Mi smo tu: veliki punt na Slovenskem v letu 1635* (str. 268, 1 zganj. f. pril.).

Obzorja.Simoniti, V. (1990). *Turki so v deželi že: turški vpadi na slovensko ozemlje v 15. in 16. stoletju* (str. 210). Mohorjeva družba.*Zgodovina Cerkve na Slovenskem* (str. 503, 4 pril.). (1991). Mohorjeva družba.
Dodatna literatura
. Simoniti, V. (2003). *Fanfare nasilja* (Let. 50, str. 387). Slovenska matica.Štuhec, M. (2009). *Besede, ravnanja in stvari: plemstvo na Kranjskem v prvi polovici 18. stoletja* (str. 305). Slovenska matica.

Cilji in kompetence:

Študent opiše pomembna dogajanja, pojave in procese v zgodnjenovoveški slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Pojasni sposobnosti
vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.

Objectives and competences:

Student is able to analyze important occurences, appearances and processes in the Early Modern Slovene history and the history of
countries, in which they lived, in the political as well as in the cultural, economic and other fields. He develops the ability to recognize and understand influences of European and world's occurences on Slovene history.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju novoveške slovenske zgodovine opiše tedanje najpomembnejše razvojne procese, pojasni dogodke in njihove posledice. Prav tako interpretira vlogo pomembnih plemiških rodbin in mestnih naselbin na Slovenskem, ovrednoti pomen zgodnjenovoveškega obdobja za slovensko kulturno krajino in povzame razlike med posameznimi razvojnimi stopnjami zgodnjega novega veka.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is able to evaluate the most important complexes of the Slovenian history in the Early Modern Period.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires the capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all.
He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Upravni prostor škofije Ljubljana na spodnjem Štajerskem v prvem terezijanskem župnijskem štetju duš leta 1754. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 11-39, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-1-Hozjan.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-01, DOI: 20.500.12556/DKUM-92100. [COBISS.SI-

ID 227237379], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

HOZJAN, Andrej. Posestne razmere na Ljutomerskem do razpusta zemljiških gospostev (1848). V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine Ljutomera*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2022. Letn. 70, št. 3, str. 511-548, ilustr. Kronika, letn. 70, št. 3. ISBN 978-961-6777-30-8. ISSN 0023-4923. https://kronika.zzds.si/kronika/article/view/4077/4538, DOI: 10.56420/Kronika.70.3.02. [COBISS.SI-ID 133364739], [SNIP, Scopus do 25. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

HOZJAN, Andrej. Gute Botschaft ist halbe Victori : špijonaža in kontraobveščevalno delovanje na slavonski Vojni krajini v 16. stoletju. V: ROKSANDIĆ, Drago (ur.), MUIĆ, Vedran (ur.). *Vojna krajina u suvremenoj historiografiji : zbornik radova s međunarodnim sudjelovanjem*. Zagreb: FF press, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije, 2021. Str. 125-154, ilustr. Biblioteka Desničini susreti, sv. 12. ISBN 978-953-175-559-7. [COBISS.SI-ID 84188931]
kategorija: 3A (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Neevropska zgodovina zgodnjega novega veka**
Course title:	Non-European History in the Early Modern Period

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. Work	ECTS
30		10SV			80	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer: Andrej Hozjan

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
80-odstotna prisotnost na vajah je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
80 % participation at tutorials are a prerequisit for accession to the written examination.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Obdobje evropskih raziskovanj in odkritij. Evropska prekomorska ekspanzija: Španija, Portugalska, Nizozemska, Anglija oz. Velika Britanija, Francija. Širjenje Rusije v Evropi in Aziji. Kolonialna Amerika. Pomen mednarodne trgovine črne Afrike in njene države. Kitajska in vzhodna Azija v času dinastij Ming in Qing. Dežele jugovzhodne Azije in prihod Evropejcev. Ponoven vzpon islama. Mogulsko cesarstvo in naraščanje britanskega vpliva v Indiji. Francosko-britanski spopad za prevlado v kolonijah in nastajanje svetovnega gospodarskega sistema v 18. stol.	Period of the European exploration and discoveries. European transatlantic expansion: Spain, Portugal, Holland, England or Great Britain, France. The expansion of Russia in Europe and in Asia. Colonial America. The meaning of international commerce of Black Africa and its countries. China and East Asia during the Ming and Qing dynasties. Countries in Southeast Asia and the arrival of Europeans. Renewed rise of Islam. Mogul Empire and the rise of British influence in India. French and British engagement for the domination in colonies and the formation of world's economic system in the 18th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ki-Zerbo, J. (1977). *Zgodovina črne Afrike* (str. 703, XXXII pril.). Borec.Panikkar, K. M. (1967). *Azija in zahodno gospostvo: pregled dobe Vasca da Game v azijski zgodovini 1498-1945: Let. 3]* (str. 423, 12 f. pril.). Državna založba Slovenije.Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.
Barclay, I. (1962). *Odkrivanje sveta* (str. 299). Državna založba Slovenije.Cummins, J. (2009). *Slavna poglavja zgodovine: znameniti dogodki, ki bi jih morali bolje poznati* (1. izd., str. 327). Didakta.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Predmet razčleni neenevropske civilizacijske kroge in njihove prve stike z Evropejci. Od sporazuma med Portugalsko in Španijo v Tordessillasu 1494. naprej spremlja geografska odkritja na vseh celinah in morjih, katerim sledijo kolonialni osvajalci. S širjenjem kolonializma nastaja zelo pomembna učna vsebina - svetovna ekonomska izmenjava (uvoz - izvoz, poglavitne trgovske poti, suženjstvo, konkurenca). Hkrati razlaga odnose med kolonialnimi velesilami v novoustanovljenih kolonijah ter povratno vplivanje le-teh na odnose v Evropi. Pozornost nameni nekaterim azijskim imperijem (Turki, Perzija, Mogulska država, Kitajska) in ruskemu osvajanju Sibirije. S primerom naseljevanja Evropejcev v Severni Ameriki predoča začetke evropskih emigracij.	Subject analyzes non-European cultural societies and their first contacts with the Europeans. It follows geographical discoveries on all continents and seas, which are followed by colonial conquerors, from the treaty between Spain and Portugal in Tordessillas in 1494 onward. A very important teaching contents emerges with the spread of colonialism – world economic exchange (import – export, main trade routs, slavery, competition). At the same time it comments relations between colonial great powers in newly founded colonies and their recurring influence on the relations in Europe. Attention is intended for some Asian Empires (Turks, Persia, Mogul Empire, China) and for the Russian conquest of Siberia. With the example of the settlement of Europeans in North America it demonstrates the beginnings of European emigrations.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše najpomembnejše dogodke novoveške svetovne zgodovine, pojasni razmerja med njimi, interpretira posamezne problemske sklope novoveške svetovne zgodovine, ovrednoti razlike med posameznimi zemljepisnimi območji in povzame vpliv zgodnjega novega veka na današnjo podobo sveta. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju.	Knowledge and Understanding: Student is able to evaluate the most important complexes of the world history in the Early Modern Period. Transferable/Key Skills and other attributes: Student acquires the capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- poročilo	**30**	- report
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Gute Botschaft ist halbe Victori : špijonaža in kontraobveščevalno delovanje na slavonski Vojni krajini v 16. stoletju. V: ROKSANDIĆ, Drago (ur.), MUIĆ, Vedran (ur.). *Vojna krajina u suvremenoj historiografiji : zbornik radova s međunarodnim sudjelovanjem*. Zagreb: FF press, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije, 2021. Str. 125-154, ilustr. Biblioteka Desničini susreti, sv. 12. ISBN 978-953-175-559-7. [COBISS.SI-ID 84188931]

HOZJAN, Andrej. Ukrepi notranjeavstrijskih in štajerskih oblasti ob hrvaško-slovenskem kmečkem uporu leta 1573. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 72, št. 3, str. 475-502, ilustr., zvd. ISSN 0023-4923. DOI: 10.56420/kronika.72.3.05, DOI: 20.500.12556/DKUM-92096. [COBISS.SI-ID 226195203], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]

projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

HOZJAN, Andrej. Posestne razmere na Ljutomerskem do razpusta zemljiških gospostev (1848). V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine Ljutomera*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2022. Letn. 70, št. 3, str. 511-548, ilustr. Kronika, letn. 70, št. 3. ISBN 978-961-6777-30-8. ISSN 0023-4923. https://kronika.zzds.si/kronika/article/view/4077/4538, DOI: 10.56420/Kronika.70.3.02. [COBISS.SI-ID 133364739], [SNIP, Scopus do 25. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]

kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Evropska zgodovina zgodnjega novega veka**
Course title:	History of Europe in the Early Modern Period

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		10SV			80	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Hozjan

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na vajah sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at tutorials are prerequisits for
accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet obsega dva vsebinska sklopa:
1. Zahodna in Severna Evropa: Korenine francosko - cesarskih nasprotij in odnos kralj-cesar. Španska zlata doba, Portugalska, zaton moči. Anglija in Škotska za Henrika VIII. in čas do Slavne revolucije. Sveto rimsko cesarstvo z vlogo dinastije Habsburžanov in njegova nenehna notranja trenja. Verski tokovi: luteranstvo,

Content (Syllabus outline):

Subject is composed of two parts:
1. Western and Northern Europe: roots of French – Imperial differences and relation king – emperor. The golden age of Spain, Portugal, decline of power. England and Scotland in the time of Henry VIII and the period until the Glorious revolution. Holy Roman Empire and the role of the Hapsburgs' dynasty and its constant internal

kalvinizem. Sveta Liga, hugenotske vojne, Henrik Navarrski. Ludvik XIV. in premoč Francije, začetki notranje krize. Tridesetletna vojna, Nizozemska in Irska v 17. st. Baltik - utrditev luteranstva, vzpon Švedske in razvoj do bitke pri Poltavi. Italija: Milano, Benetke, papeštvo. Evropski vzhod: vrhunec in upadanje Poljske, postopno naraščanje ruskega vpliva. 2. Duhovno - kulturna podoba in ekonomija: Začetki racionalnih znanosti. Miselni tokovi 16., 17. in 18. st. Velikani umetnosti od Italije do Skandinavije. Produkcija - novi izumi; začetki industrializacije; izboljšave poljedelstva, nove kulture. Svetovna kolonialno-ekonomska izmenjava. Položaj višjih in nižjih slojev v Zahodni Evropi. Prvi emigranti.	conflicts. Religious streams: Lutheranism, Calvinism. Holy League, Hugenot wars, Henry of Navarra, Louis XIV and French superiority, the beginnings of internal crisis. The Thirty Years' War, Holland and Ireland in the 17th century. Baltic – fortification of Lutheranism, rise of Sweden and its development until the battle of Poltava. Italy: Milan, Venice, papacy. European east: Poland at the summit of power and her decline, gradual rise of Russian influence. 2. Spiritual and cultural image and economy: Beginnings of rational sciences. Intelectual influences in the16th, 17th and 18th centuries. Art giants from Italy to Scandinavia. Production – new inventions, the beginnings of industrialization; agricultural improvements, new cultures. World's colonial and economic exchange. The status of upper and lower classes in Western Europe. First emigrants.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.Zajšek, B. (2010). *„Biti Nemec pomeni biti luteran.“: iz življenja nemških evangeličanov na Slovenskem, s posebnim poudarkom na Mariboru in okolici (1862-1945)* (Let. 3, str. 174). Znanstvenoraziskovalni inštitut dr. Franca Kovačiča.Prunk, J. (2008). *Racionalistična civilizacija: 1776-2000* (1. izd., str. 586). Mladinska knjiga.Lewis, B. R. (2010). *Evropski kralji in kraljice: temačna zgodovina: od srednjeveških tiranov do norih monarhov* (str. 256). Morfem.Cummins, J. (2009). *Slavna poglavja zgodovine: znameniti dogodki, ki bi jih morali bolje poznati* (1. izd., str. 327). Didakta.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent je sposoben analizirati razvoj in bistvene krizne situacije v zahodni, severni, srednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi tega časa. Ob političnem pregledu je zmožen vrednotiti izrabljanje verskih nasprotij v državnopolitične in zasebne namene, osnovni konflikt med Francijo in Svetim rimskim cesarstvom ter zgrešeno evropsko politiko do Turkov kot posledico hudih nesoglasij v "krščanski" Evropi. Razvija sposobnost vrednotenja vzrokov za nastanek in razširjenje luteranstva in kalvinizma skupaj z rastočo vlogo meščanskega razreda, ki vzpostavi na Nizozemskem prvo meščansko državo. Dosežki znanosti in umetnosti, izumi ter dvig produkcije zaokrožajo celosten pogled na dobo in jo predstavijo kot rojstvo moderne evropske civilizacije.	Student is able to analyze progress and main crisis situations in western, north, middle, east and southeast Europe of that time. In connection with the political review he is also capable to evaluate the exploitation of religious contrasts for state and personal intentions, the basic conflict between France and the Holy Roman Empire and the false European politics towards Turks as a consequence of bad discrepancies in »Christian« Europe. He develops ability to understand the origin and the spreading of Lutherism and Calvinism together with the growing role of the middle classes, which in Holland restorates the first middle class country. Achievements in science and art, inventions and the rise of production round up the total view over the period and introduce it as a birth of modern European civilization.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše najpomembnejše dogodke novoveške evropske zgodovine, pojasni razmerja med njimi, interpretira posamezne problemske sklope novoveške evropske zgodovine, ovrednoti razlike med posameznimi zemljepisnimi območji in povzame vpliv zgodnjega novega veka na današnjo podobo Evrope.	Knowledge and Understanding: Student is able to analyze the historical development in the Early Modern Europe.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo	Transferable/Key Skills and other attributes: Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical

vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.	sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Ukrepi notranjeavstrijskih in štajerskih oblasti ob hrvaško-slovenskem kmečkem uporu leta 1573. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 72, št. 3, str. 475-502, ilustr., zvd. ISSN 0023-4923. DOI: 10.56420/kronika.72.3.05, DOI: 20.500.12556/DKUM-92096. [COBISS.SI-ID 226195203], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

HOZJAN, Andrej. Upravni prostor škofije Ljubljana na spodnjem Štajerskem v prvem terezijanskem župnijskem štetju duš leta1754. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 11-39, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-1-Hozjan.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-01, DOI: 20.500.12556/DKUM-92100. [COBISS.SI-ID 227237379], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

HOZJAN, Andrej. Posestne razmere na Ljutomerskem do razpusta zemljiških gospostev (1848). V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine Ljutomera*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2022. Letn. 70, št. 3, str. 511-548, ilustr. Kronika, letn. 70, št. 3. ISBN 978-961-6777-30-8. ISSN 0023-4923. https://kronika.zzds.si/kronika/article/view/4077/4538, DOI: 10.56420/Kronika.70.3.02. [COBISS.SI-ID 133364739],

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Temeljne zgodovinske vede**
Course title:	Historical Auxiliary Sciences

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. Work	ECTS
10		20SV			90	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Martin Bele

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- **Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:** Opravljeno poročilo je pogoj za pristop k izpitu.	**Conditions for prerequisits:** Completed report is a prerequisit for - accession to the written examination.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet vključuje dva sklopa: obravnavo t.i. pomožnih zgodovinskih ved ter sistematično obravnavo neobjavljenih virov, zgodovinskih periodik in publikacij, ki so povezane z zgodovino Slovencev. Prvi sklop obsega predstavitev in metode dela posameznih pomožnih zgodovinskih ved, ki uvajajo zgodovinarja v branje besedil, mu omogočajo ugotavljanje pristnosti dokumentov, njihovo datiranje in vsebinsko interpretacijo: diplomatika, paleografija, kronologija,	Subject is composed of two parts: the treatment of the so called historical auxiliary sciences and the systematic treatment of unpublished sources, historical periodicals and publications, which are in connection with the history of Slovenes. First part occupies the presentation and the work methods of individual historical auxiliary sciences, which help historian to read texts, enable him to establish the authenticity of documents, their dating and the interpretation of contents: diplomatics,

sfragistika in genealogija. Z interpretacijo nekaterih pisnih in materialnih virov pa se ukvarjajo še epigrafika, numizmatika in heraldika. Drugi sklop je predstavitev in obravnava neobjavljenih zgodovinskih virov in krajev njihove hrambe (arhivi in knjižnice doma in na tujem), ter seznanitev s tiskanimi viri, periodikami in z najvažnejšimi publikacijami.	palaeography, chronology, sfragistics and genealogy. Epigraphy, numismatics and heraldry are also occupied with the interpretation of some written and material sources. Second part deals with the presentation and treatment of unpublished historical sources and with the places where they are kept (archives and libraries home and abroad), and also with the acquaintance with published sources, periodicals and the most important publications.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Otorepec, B. (1988). *Srednjeveški pečati in grbi mest in trgov na Slovenskem: [Primorska in Istra]* (str. 42-44,). Slovenska matica; Znanstvenoraziskovalni center SAZU.
Duncan, D. E. (2004). *Koledar: 5000 let naporov, da bi uskladili uro in nebo - in kaj se je zgodilo z manjkajočimi desetimi dnevi* (str. 486). Studia humanitatis.
Stipišić, J. (1991). *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi: latinska paleografija, opća diplomatika, kronologija, rječnik kratica* (3. (2. dopunjeno) izd., str. VIII, 274). Školska knjiga.Vogtherr, T. (2012). *Zeitrechnung: von den Sumerern bis zur Swatch* (3., durchgesehene Aufl., Let. 2163, str. 127). Verlag C.H. Beck.Kos, D. (1994). *Pismo, pisava, pisar: prispevek k zgodovini kranjskih listin do leta 1300 = Document, writing, writer* (Let. 14, str. 248). Zgodovinski arhiv. http://hdl.handle.net/11686/35973-Bele, M. (2020). *Kronologija, heraldika, sfragistika in diplomatika: skripta pri predmetu Temeljne zgodovinske vede* (str. 114). [Bele M.].

1.

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Pri predmetu Temeljne zgodovinske vede se študenti seznanijo z osnovnimi veščinami zgodovinskega raziskovanja s posebnim poudarkom na temeljnih virih slovenskega etničnega prostora.	Subject Historical Auxiliary Sciences intends to inform students about basic skills of historical research with special emphasis on fundamental sources of the Slovene ethnic territory.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent razvije sposobnost uporabe temeljnih zgodovinskih ved, ključnih za razumevanje in raziskovanje zgodovine, in jih je zmožen primerjati ter vključevati v znanstveno-raziskovalno delo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent razvije zmožnost iskanja in uporabe ustreznih virov, relevantne domače in tuje literature ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.	Knowledge and Understanding: Student develops ability of use of historical auxiliary sciences, which are essential for the comprehension and the research of history, and is able to compare and include them into scientific research. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able find and use proper sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, praktične vaje, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources,practical exercises, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**

-	poročilo	**30**	- report
-	pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BELE, Martin. Prispevek k podrobnejši osvetlitvi družinskih vezi in mladostnih let dr. Antona Korošca – družina in mladost Bižikovega Toneta. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2022, letn. 30, št. 4, str. 1095-1114, ilustr. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/01/AH_30-2022-4_BELE.pdf, DOI: 10.19233/AH.2022.43. [COBISS.SI-ID 137775875], [JCR, SNIP, WoS]
financer: ARRS, Programi, P6-0138, SI, Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom
2. BELE, Martin. Ljutomer v srednjem veku. V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine Ljutomera*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2022. Letn. 70, št. 3, str. 499-510, ilustr. Kronika, letn. 70, št. 3. ISBN 978-961-6777-30-8. ISSN 0023-4923. https://kronika.zzds.si/kronika/article/view/4076/4537, DOI: 10.56420/Kronika.70.3.01. [COBISS.SI-ID 137121795], [SNIP]
3. BELE, Martin. Limbuš in Limbuški med 12. in 14. stoletjem. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 69, št. 2, str. 215-228, ilustr. ISSN 0023-4923. [COBISS.SI-ID 69700611], [SNIP]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Nemščina III**
Course title:	German Language III

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija (LV)**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
		40LV			50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Milka Enčeva

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	
Vaje / Tutorial:	nemščina / German

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Študijski program predvideva poglobljeno znanje nemškega jezika. Študentje obnovijo znanje osnov, poglobijo pa branje strokovnih tekstov. Pri lektorskih vajah iz nemščine odpade v drugem letniku polovica časa na vaje iz slovnice, besedotvorja in besedišča, polovica pa na branje lažjih, srednjeveških in novoveških tekstov, predvsem tistih, ki so povezani z zgodovino naših krajev in so ključnega pomena za raziskovanje nacionalne zgodovine.	Study syllabus anticipates in-depth knowledge of German Language. Students renew basic knowledge and deepen the reading of professional texts. In German tutorials in the second year half of the time is spent on grammar exercises, word formation and vocabulary, the other half is reserved for reading easier medieval and early modern texts, mainly those, which are in connection with the history of our places and are of vital importance for the research of the national history.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Griesbach, H., & Schulz, D. (1993). *Deutsche Sprachlehre für Ausländer: Grundstufe, Teil 1* (2. Aufl., str. 175). Max Hueber.Griesbach, H., & Schulz, D. (1986). *Deutsche Sprachlehre für Ausländer: Grundstufe, Teil 2* (1. Aufl., str. 215). Max Hueber.
2. Debenjak, D., Debenjak, B., & Debenjak, P. (1995). *Veliki slovensko-nemški slovar = Grosses slowenisch-deutsches Wörterbuch* (str. 1328). DZS.
3. Muster, A. M. (2003). *Nemška slovnica po naše* (8., popravljena izd., str. 189). Cankarjeva založba.
4. Haberkern, E., & Wallach, J. F. (1980). *Hilfswörterbuch für Historiker: Mittelalter und Neuzeit* (6. Aufl., Let. 120, str. 2 zv. (678)). Francke.

Cilji in kompetence:

Posebna pozornost velja branju in razumevanju strokovnih besedil. Spretnost branja ima prednost pred ustnim sporočanjem, slušnim razumevanjem in pisanjem.

Objectives and competences:

Special attention is dedicated to reading and understanding of professional texts. Reading skill has advantage before oral communication, hearing comprehension or writing skill.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje obvladajo nemški jezik na srednji stopnji in so sposobni branja strokovnih tekstov v gotici.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Povezanost z drugimi predmeti (Temeljne zgodovinske vede, arhivistika)

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students master German language on the middle level and are able to read professional texts in Gothic.
Transferable/Key Skills and other attributes:

Connection with other subjects (historical auxiliary sciences, archival science)

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, lektorske vaje, dialog, domače naloge, spisi. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, tutorials, dialogue, homework, compositions. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
-pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

ENČEVA, Milka, JESENŠEK, Vida. Zur Geschichte der Kolloquiumsreihe zur Lexikographie und Wörterbuchforschung in Südost- und Osteuropa (2000-2018). Begründet von H. E. Wiegand und P. Petkov. V: PIOSIK, Michał (ur.), TABOREK, Janusz (ur.), WOŹNICKA, Marta (ur.). *Korpora in der Lexikographie und Phraseologie : Stand und Perspektiven*, (Lexicographica, ISSN 0175-9264, Series Maior, Vol. 160). Berlin; Boston: De Gruyter. cop. 2021, str. 225-240, doi: 10.1515/9783110716955-011. [COBISS.SI-ID 63447811]

ENČEVA, Milka. E-Learning und der Erinnerungsorte-Ansatz im DaF-Unterricht. V: HORNÁČEK BANÁŠOVÁ, Monika (ur.). *Digitaler Unterricht im Bereich der Hochschulgermanistik*. 1. Aufl. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2023. Str. 144-161. ISBN 978-80-572-0322-3. https://gedi.germanistik-ucm.eu/wp-content/uploads/Digitaler-Unterricht-im-Bereich-der-Hochschulgermanistik_web.pdf. [COBISS.SI-ID 155385091]
projekt: Erasmus + Projekt Germanistik Digital 2020-1-SK01-KA226-HE-09427
kategorija: 3B (Z, A1/2)

ENČEVA, Milka, JAZBEC, Saša. Phraseme im digitalen Gewand : Analyse der Phrasemsammlungen auf Deutschlernerblog.de aus phraseologischer und phraseographischer Sicht. *Aussiger Beiträge*. 2021, 15, str. 57-

74, 359. ISSN 1802-6419. http://ff.ujep.cz/ab/files/15_2021/volltext.pdf. [COBISS.SI-ID 94690563], [SNIP] kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, IBZ, BLING)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Latinščina III
Course title:	Latin Language III

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija (LV)**	**Samost. Delo Individ. work**	**ECTS**
		45LV			75	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer: ALEŠ MAVER

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	
Vaje / Tutorial:	SLOVENŠČINA (Slovene), LATINŠČINA (Latin)

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
1. Konstrukcija akuzativa z infinitivom (ACI) in nominativa z infinitivom (NCI). 2. Latinski odvisniki. 3. Gerundij in gerundiv. 4. Gerundivni sklad. 5. Odvisni govor.	1. Accusative with infinitive and nominative with infinitive. 2. Latin subordinate clauses. 3. Gerund and gerundive. 4. Gerund in syntax. 5. Oratio obliqua.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Čop, B. (2004). *Aurea Roma: učbenik za latinščino* (2., razširjena izd., str. Zv. <1->). Filozofska fakulteta, Oddelek za klasično filologijo.
Čepon, R. (2005). *Mala latinska slovnica: s temeljnim besediščem latinskega jezika* (1. izd., str. 176). Modrijan.
Čepon, R. (2009). *Usus III: latinščina za tretje in četrto leto učenja* (1. izd., str. 109). Modrijan.
Maver, A. (2010). *Latinščina za zgodovinarje (2010/11): interno gradivo za uporabo študentov Filozofske fakultete Maribor* (str. 195 fol.).

Cilji in kompetence:

Študent/ka v besedilih prepozna in je sposoben analizirati najznačilnejše skladenjske pojave. Na podlagi te sposobnosti je zmožen prevajati krajša, posebej prirejena latinska besedila. Nekatere temeljne oblikoslovne vzorce je sposoben tudi sam/a tvoriti.

Objectives and competences:

Student recognizes and is able to analyze all fundamental syntactic phenomena of Latin language found in given texts. With the help of this capacity he/she is also able to translate shorter, adapted Latin texts. He/she is also able to form some fundamental morphological patterns himself/herself.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent/ka pojasni vlogo latinščine kot jezika zgodovinskih virov (za antično in srednjev. zgodovino, za cerkv. zgodovino skoraj do danes); ob učenju slovnice se uri v logičnem mišljenju, pa tudi poglablja znanje slovenščine in drugih jezikov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Izboljšanje splošne jezikovne kompetence

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student becomes aware of the role of Latin as an important language of historical sources (especially for ancient and medieval history, but also for Church history); by learning grammar rules he/she trains logical thinking and at the same time deepens his/her knowledge of Slovene and other languages

Transferable/Key Skills and other attributes:
Betterment of the general language competence

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z besedili, reševanje vaj. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, discussion, work with texts, exercises. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit	80	Written exam
Ustni izpit	20	Oral exam
Opomba: (pisni izpit možno je opraviti z dvema kolokvijema)		Note: (the written exam can be completed with two midterm exams)

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš. Dolgi slovenski beg pred cerkveno latinščino. V: ŠTER, Katarina (ur.), ŽAGAR KARER, Mojca (ur.). *Historični seminar 14*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2021. Str. 77-90. ISBN 978-961-05-0543-3. DOI: 10.3986/9789610505440_04. [COBISS.SI-ID 71366147]
MAVER, Aleš, JUHART, Dejan, OSOJNIK, Janez. Ecce quomodo moritur Iugoslavus : smrt, pogreb in miselna zapuščina škofa Antona Mahniča. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 31, št. 4, str. 589-600. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/ASHS-31-2021-4_MAVER_JUHART_OSOJNIK.pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2021.38. [COBISS.SI-ID 124920067]
MAVER, Aleš, VINDIŠ, Mateja. Jephthah and Titus Manlius : two descriptions of the unspeakable as a sign of a (forgotten?) existential threat. *Clotho*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 7, št. 2, str. 25-46. ISSN 2670-6210. DOI: 10.4312/clotho.7.2.25-46. [COBISS.SI-ID 271282691], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]

projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: J7-60128-2025 AID HCH – Presežek pri razvoju humanistike in kulturne dediščine z umetno inteligenco; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (BLING, DOAJ, ERIHPLUS, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Neevropska zgodovina 19. stoletja (1776-1914)**
Course title:	Non-European History in the 19th Century (1776-1914)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				80	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Rahten

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
80-odstotna prisotnost na seminarju je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
80 % participation at seminar is a prerequisit for accession to the oral examination.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet obsega zgodovinski razvoj v izvenevropskih deželah v obdobju med letoma 1750 in 1918. Prikazano bo:

Stanje v Afriki pred kolonialnimi osvajanji:

- zgodovina kolonialnih osvajanj Afrike in potek boja med kolonialnimi velesilami za razdelitev Afrike,
- kolonialni sistemi (upravna ureditev, gospodarstvo, politična gibanja proti kolonialnim gospodarjem),
- vplivi dogajanj med prvo svetovno vojno na afriški kontinent.

Stanje na severooameriškem kontinentu:

- ameriška revolucija,
- razvoj v ZDA do državljanske vojne 1861-65,
- osvajanje divjega zahoda in oblikovanje ameriških zveznih držav,
- obdobje obnove v ameriški zgodovini,
- problemi priseljencev in njihovega vraščanja v ameriško industrijsko družbo,
- prva svetovna vojna in ZDA,
- oblikovanje Kanade, njena upravna razdelitev ter uprava in gospodarstvo do leta 1918,

Stanje v Aziji: (brez področij carske Rusije):

- razvoj Kitajske in Japonske 1750-1918,
- razvoj odnosov z Evropejci zlasti z Britanci 1750-1918,
- obrobni predeli Azije 1750-1918 in prvi poizkusi kolonialnih osvajanj,
- Indija kot angleški dominion;
- Zgodovina Avstralije do 1918
- ostale britanske kolonije

Stanje v Latinski Ameriki:

- španski in portugalski kolonialni sistemi,
- boj za osamosvajanje kolonij na južnomeriškem kontinentu,
- gospodarstvo, družba in politika v državah latinske Amerike pred prvo svetovno, vojno,
- prva svetovna vojna in gospodarstvo in politika južnoameriških držav

Subject includes historical development in non-European countries in the period between 1750 and 1918. It will describe:

Situation in Africa before colonial conquest:

- the history of colonial conquests in Africa and the course of struggle between colonial superpowers for partition of Africa,
- colonial systems (administrative regulation, economy, political movements against colonial masters),
- the influences of the First World War occurences on African continent.

Situation on North American continent:

- American Revolution
- development in USA until the civil war 1861-1865
- the conquering of the Wild West and the formation of American states
- the period of restoration in American history
- problems of immigrants and their growing into American industrial society,
- the First World War in USA
- the formation of Canada, its administrative regulation, government and economy until 1918,

Situation in Asia: (without the territories of Empirial Russia):

- the development of China and Japan 1750-1918,
- the progress of relationships with Europeans, especially with the British 1750-1918,
- the marginal parts of Asia 1750-1918 and the first attempts of colonial conquests,
- India as a British dominion;
- Australian history until 1918
- remaining British colonies

Situation in Latin America

- Spanish and Portuguese colonial systems
- struggle for the independence of colonies on South American continent
- economy, society and politics in countries of Latin America before the First World War,
- the First World War and economy and politics of South American countries.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.Zinn, H. (2021). *Ljudska zgodovina Združenih držav Amerike* (str. XX, 743). Sophia.Saje, M. (2015). *Zgodovina Kitajske* (Let. 6, str. 546). Slovenska matica.*The illustrated history of Canada* (str. XII, 574). (1987). Lester & Orpen Dennys Limited.Fage, J. D., & Tordoff, W. (2011). *Zgodovina Afrike* (1. izd., str. 672). Modrijan.Denoon, D., Mein Smith, P., & Wyndham, M. (2000). *A history of Australia, New Zealand and the Pacific* (str. XIV, 523). Blackwell.

Cilji in kompetence:

Študenti pri predmetu Zgodovina neevropskih narodov od 1750 do 1918 pridobijo sposobnosti analize pomembnih dogajanj, političnih in gospodarskih procesov, socialnih odnosov, življenja, dela in miselnosti neevropskih narodov. Ustvarijo si sliko o razmerjih in medsebojnem vplivu med neevropsko in evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi in

Objectives and competences:

Students gain capacity to analyze important occurences, political and economic processes, social relationships, life, work and of thinking of the non-European nations. They are able to visualize the relations and reciprocal influence between non-European and European history, gain the ability to distinguish between essential and inessential historical processes and between global cultural changes. They are able to evaluate the cultural,

med globljimi civilizacijskimi spremembami. Vrednotiti so zmožni kulturne, verske in druge značilnosti posameznih narodov, sposobni morajo biti kritičnega in strpnega vrednotenja razlik med njimi. Zmožni morajo biti komparativne obravnave posameznih narodov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh.	religious and other characteristics of individual civilizations and have to have the capability of critical and tolerant assessment of differences between them. They have to have the capabilities of comparative treatment of individual nations and countries or historical processes at all.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše najpomembnejše dogodke novoveške evropske zgodovine, pojasni razmerja med njimi, interpretira posamezne problemske sklope novoveške evropske zgodovine, ovrednoti razlike med posameznimi zemljepisnimi območji in povzame vpliv zgodnjega novega veka na današnjo podobo Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent je sposoben analizirati neevropsko zgodovino v obravnavanem obdobju in jo kritično primerjati z evropsko zgodovino.	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the 19th century non-European history enables him to understand processes and events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject is of key importance for understanding the non-European history in the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is capable to analyze and synthesize selected themes. Student is able to analyze non-European history in treated period and critically compare it with the European history.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- poročilo	**30**	- report
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. Diplomatske (stran)poti Antona Novačana. V: LAZAREVIĆ, Žarko (ur.), OJSTERŠEK, Mihael (ur.), ŠORN, Mojca (ur.). *Zbornik Andreja Studna*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2024. Letn. 64, št. 1, str. 372-387, ilustr. Prispevki za novejšo zgodovino, 64, 1. ISSN 0353-0329. https://ojs.inz.si/pnz/article/view/4302/4924, DOI: 10.51663/pnz.64.1.21. [COBISS.SI-ID 194820355], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

RAHTEN, Andrej. Trije politiki in umetnost : nekaj dopolnitev k biografijam Josefa Schwegla, Ivana Švegla in Antona Korošca. V: LAZARINI, Franci (ur.), KOMIĆ MARN, Renata (ur.). *Meščanstvo kot umetnostni naročnik na Kranjskem in Štajerskem = The bourgeois art commissions in Carniola and Styria*. Ljubljana: Založba ZRC, 2024. 29, [št.] 2, str. 135-150, ilustr. Acta historiae artis Slovenica, 29/2, 2024. ISSN 1408-0419. https://ojs.zrc-sazu.si/ahas/article/view/14136/12268, DOI: 10.3986/ahas.29.2.05. [COBISS.SI-ID 220587011], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, IBZ)

RAHTEN, Andrej. Habsburški prestolonaslednik na Brionih : iz celjske zapuščine slovenskega finančnega stražnika. *Zgodovina za vse : vse za zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2024, leto 31, št. 1, str. 77-89, ilustr. ISSN 1318-2498. [COBISS.SI-ID 206863619], [SNIP]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (HA)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Slovenska zgodovina 19. stoletja (1790-1914)**
Course title:	Slovene History in the 19th Century (1790-1914)

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
45		15SV			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Andrej Rahten

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na vajah sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at tutorials are prerequisits for accession to the oral examination.

Vsebina:

Predmet se ukvarja z slovensko zgodovino 19. stoletja, ki ga zamejujeta smrt avstrijskega cesarja Jožefa II. (1790) in začetek prve svetovne vojne. Prva svetovna vojna pomeni začetek preloma starega »ancien regima« in uvod v neko novo stvarnost (po prvi svetovni vojni razpad Avstro-Ogrske monarhije, kamor je spadal slovenski prostor, in preoblikovanje evropskega zemljevida). Znotraj teh dveh mejnikov je predmet naravnan k temeljitemu poznavanju političnih, gospodarskih, kultrurnih in tudi socialnih tokov slovenskega 19. stoletja znotraj širšega avstrijskega prostora. Slovenski prostor je po francoski revoluciji za nekaj let »podlegel« Napoleonu, dokler ni zmagala evropska reakcija. Avstrijo in slovenski prostor je »nadziral« knez Metternich do leta 1848, po njej Alexander Bach, dokler ni v 60- tih letih ponovno prišlo do parlamentarne demokracije, ki pa je sicer bila na mnogih področjih le na papirju. Po obnovitvi ustavne dobe so se Slovenci pričeli organizirati in krepili svojo nacionalno zavest, ki se je proti svetovni vojni le stopnjevala. Predmet obravnava tudi upravno zgodovine, volilni sistem, nastanek in razvoj političnih strank, klerikalni in liberalni tabor, nastop in razvoj socialnodemokratskega gibanja, Nemce na Slovenskem, slovanske, neslovanske in jugoslovanske koncepte, razvoj šolstva, demografski, gospodarski, kulturni in socialni položaj Slovencev.

Content (Syllabus outline):

Subject is about Slovene history in the 19th century, which is on the one side limited by the death of Austrian emperor Joseph II (1790) and on the other side by the beginning of the First World War.
First World War means the starting point for the breaking of the old »ancien regim« and introduction into some new reality (the fall of Austro-Hungarian Empire after the First World War, a part of which was also the Slovene territory, and remodelling of European map). Inside these two time limits the subject is oriented towards thorough understanding of political, economic, cultural and also social forms in the Slovene 19th century within the broader Austrian territory.
After the French Revolution the Slovene territory »succumbed« to Napoleon for few years. It remained that way until the European reaction won. After that Austria and the Slovene territory were controlled by prince Metternich until 1848, and after him by Alexander Bach. In the 1860s parliamentary democracy was again introduced but only on paper on many fields. After the restoration of the constitutional era the Slovenes started organizing themselves and strengthening their national consciousness, which only intensified towards the First World War. Subject also deals with administrative history, electoral system, formation and development of political parties, clerical and liberal camp, appearance and development of social democratic movement, Germans in Slovenia, Slavic, non-Slavic and Yugoslav concepts, the development of educational system and demographic, economic, cultural and social status of Slovenes.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Vodopivec, P. (2010). *Od Pohlinove slovnice do samostojne države: slovenska zgodovina od konca 18. stoletja do konca 20. stoletja* (4. izd., str. 558). Modrijan.Borak, N., Čepič, Z., Fischer, J., Deželak-Barič, V., Dolenc, E., Gabrič, A., Gašparič, J., Godeša, B., Guštin, D., Kresal, F., Lazarević, Ž., Mlakar, B., Pančur, A., Perovšek, J., Prinčič, J., Režek, M., Studen, A., Šorn, M., Tominšek Čehulić, T., … Kacin-Wohinz, M. (2006). *Slovenska novejša zgodovina: od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije: 1848-1992* (1. izd., str. 2 zv. (1509)). Mladinska knjiga; Inštitut za novejšo zgodovino.Melik, V. (1965). *Volitve na Slovenskem: 1861-1918* (Let. 10, str. 439, 4 pril., 1 f. zganj. zvd.). Slovenska matica. http://sistory.si/publikacije/prenos/?target=pdf&urn=SISTORY:ID:903Rumpler, H. (1997). *Eine Chance für Mitteleuropa: bürgerliche Emanzipation und Staatsverfall der Habsburgermonarchie* (str. 672). Ueberreuter.Rozman, F.-1941/. (1979). *Socialistično delavsko gibanje na slovenskem Štajerskem* (str. 324, 16 pril.). Založba Borec. http://hdl.handle.net/11686/14920Cvirn, J. (2015). *Dunajski državni zbor in Slovenci: (1848-1918)* (Let. 15, str. 280). Zgodovinsko društvo; Znanstvena založba Filozofske fakultete. http://hdl.handle.net/11686/40676
Rahten, A. (2001). *Slovenska ljudska stranka v dunajskem parlamentu: slovenska parlamentarna politika v habsburški monarhiji 1897-1914* (str. 156). Cenesa, Založba Panevropa.
Rahten, A. (2012). *Jugoslovanska velika noč: slovenski pogledi na balkanski vojni (1912-1913) in jugoslovansko vprašanje* (1. natis, str. 281). GV založba.
Rahten, A. (2016). *Od Majniške deklaracije do habsburške detronizacije: slovenska politika v času zadnjega habsburškega vladarja Karla* (str. 339, 16 pril.). Celjska Mohorjeva družba; Društvo Mohorjeva družba.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Študent se temeljito seznani s slovensko in avstrijsko zgodovino 19. stoletja, spozna domačo in tujo sodobno literaturo, spomine pomembnejših politikov tedanje dobe in aktualno slovensko in avstrijsko časopisje. Z vsem razvije sposobnosti za analizo podobe 19. stoletja na Slovenskem in širše v Avstriji. Še posebej dobro se usposobi za vrednotenje tokov in smeri na Slovenskem, ki so odločilno zaznamovali razvoj v 20. stoletju.	Student is fully informed about Slovene and Austrian history in the 19th century, gets to know domestic and foreign contemporary literature, memories of important politicians of that time and current Slovene and Austrian newspapers. These enable him to visualize the 19th century in the Slovene territory and broader in Austria. He is particularly enabled to valuate currents and directions, by which the development in Slovenia in the 20th century was crucially influenced.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju slovenske zgodovine 19. stoletja opiše in pojasni procese, dogodke in njihovih posledice. Interpretira pomen kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okviru. Ovrednoti zavest slovenski nacionalni identiteti. Sposoben je povzeti in spoštovati različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik. Znanje predmeta Slovenska zgodovina 19. stoletja je ključno za razumevanje širše povezave slovenskega prostora z avstrijsko monarhijo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent razvijje sposobnost poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent obvlada primerjavo med slovensko zgodovino in zgodovino drugih avstrijskih narodov ter razume procese, ki so medsebojno povezani (npr. razvoj po posameznih avstrijskih deželah).	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the 19th century Slovene history enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. He shapes his attitude towards cultural heritage in general and on national range. He strengthens his consciousness about Slovene national identity. He is capable to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly. The knowledge of this subject, Slovene History in the 19th Century, is of key importance for understanding the broader connection of Slovene territory with Austrian Monarchy. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and to use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Student masters comparison between Slovene history and the history of other Austrian nations and understands the processes, which are in reciprocal connection (for example the development in individual Austrian provinces).

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. *Der Tod des Thronfolgers : Auf den Spuren slowenischer und kroatischer Interpretationen des Attentats von Sarajevo*. Zagreb: Tragovi prošlosti; Klagenfurt; = Celovec: distributer Mohorjeva založba, 2025. 381 str., ilustr. ISBN 978-953-46149-5-2, ISBN 978-3-7086-1400-7. [COBISS.SI-ID 266271235]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

RAHTEN, Andrej. *Nach dem Zerfall des gemeinsamen Staates : die Konfliktfelder der slowenisch-österreichischen Beziehungen in der Umbruchzeit (1918-1920)*. Klagenfurt; Laibah; Wien: Hermagoras; = Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva, 2024. 533 str., ilustr. Studia diplomatica Slovenica, Monographiae, 6. ISBN 978-961-278-699-1, ISBN 978-

3-7086-1286-7, ISBN 979-12-80793-20-1. ISSN 1855-9190. [COBISS.SI-ID 204623107]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

RAHTEN, Andrej. Karlovi restavracijski poskusi. V: ANTOLIČIČ, Gregor (ur.), et al. *Karel I. : zadnji slovenski cesar*. 1. izd. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2022. Str. 177-190. ISBN 978-961-282-554-6. [COBISS.SI-ID 126517507]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Evropska zgodovina 19. stoletja (1789-1914)**
Course title:	History of Europe in the 19th Century (1789-1914)

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. Work**	**ECTS**
30	10				80	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Rahten

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet se ukvarja z evropsko zgodovino 19. stoletja, ki ga zamejujeta francoska revolucija (1789) in začetek prve svetovne vojne. S francosko revolucijo so bili postavljeni temelji »modernega« meščanskega obdobja, ki označuje celotno 19. stoletje, zato jo smemo jemati kot preobrat v mentaliteti evropske civilizacije. Na drugi strani pomeni prva svetovna vojna začetek preloma starega »ancien regima« in uvod v neko novo stvarnost (po prvi svetovni vojni razpad Avstro-Ogrske monarhije in preoblikovanje evropskega zemljevida). Znotraj teh

Content (Syllabus outline):

Subject is about European history in the 19th century and is limited on the one side by the French Revolution and on the other side by the beginning of the First World War. With the French Revolution the foundations of »modern« citizen period were layed, which marks the whole 19th century, that's why it can be taken as a turning point in the mentality of the European civilization. On the other side denotes the beginning of the First World War the starting point for the breaking of the old »ancien regim« and introduction into some new

dveh mejnikov je predmet naravnan k temeljitemu poznavanju političnih, gospodarskih, kulturnih in tudi socialnih tokov evropskega 19. stoletja, začenši z Napoleonom, ki je izšel iz revolucije, dunajskim kongresom (ki utrdi »stari fevdalni sistem« vse do marčne revolucije leta 1848), revolucijami v 30-tih letih (npr. Belgija in Poljska), pomladjo narodov leta 1848, novo nastalimi državami (Italija in Nemčija) in dvigom imperializma proti koncu 19. stoletja ter pred prvo svetovno vojno, industrijsko revolucijo v prvi polovici stoletja, krepitvijo delavstva in njegovim neugodnim socialnim položajem v družbi.	reality (the fall of Austro-Hungarian Empire after the First World War and the remodelling of the European map). Inside these two limits subject is oriented towards thorough understanding of political, economic, cultural and also social forms in the 19th century in Europe, startng with Napoleon, who came up from the revolution, Wienna Congress (which strengthens »old feudal system« until the March Revolution in 1848), revolutions in the 1830s (for example Belgium and Poland), the spring of nations in 1848, newly fomed countries (Italy and Germany) and the rise of imperialism at the end of the 19th century and before the First World War, industrial revolution in the first half of the century, strengthening of the working class and its unpleasant social status.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.Davies, N. (2013). *Zgodovina Evrope* (1. izd., str. 2 zv. (1335, 32 pril.)). Modrijan.Zweig, S. (2008). *Včerajšnji svet* (2., pregledana izd., Let. 326, str. 493). Mladinska knjiga.Zwitter, F. (1962). *Nacionalni problemi v habsburški monarhiji* (str. 230). Slovenska matica.Hobsbawm, E. J. (2010). *Čas revolucije: Evropa 1789-1848* (2. pregledana in dopolnjena izd., Let. 2, str. X, 432). Sophia.Figes, O. (2007). *Natašin ples: kulturna zgodovina Rusije* (1. izd., str. 602, 16 barvnih pril.). Modrijan; Studia humanitatis.Hobsbawm, E. J. (2007). *Nacije in nacionalizem po letu 1780: program, mit in resničnost* (str. 277). Založba /*cf.Tilly, C. (2005). *Evropske revolucije: 1492-1992* (str. 335). Založba /*cf.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent se temeljito seznani z evropsko zgodovino 19. stoletja, spozna domačo in tujo sodobno literaturo, spomine pomembnejših politikov tedanje dobe in aktualno evropsko časopisje. Z vsem tem izoblikuje podobo 19. stoletja v Evropi, ki je ključna pri študiju evropske zgodovine 20. stoletja.	Student is thoroughly informed about the European history in the 19th century, becomes aware of the domestic and foreign contemporary literature, of the memories of important politicians of that era and of the current European newspapers. All these enable him to visualize the 19th century in Europe, which is of key importance for the studies, concerning the European history in the 20th century.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju evropske zgodovine v 19. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v 19. stoletju na današnjo podobo Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je sposoben poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent je zmožen primerjalno analizirati evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino kot tudi zgodovino Balkana in razume procese, ki medsebojno sicer ne vplivajo drug na drugega (npr. druga polovica 19. stoletja stoletja v Evropi in v Ameriki).	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the 19th century Europe enables him to understand processes and to evaluate the events and their consequences. In short, the knowledge of this subject is of key importance for understanding the European history in the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Student masters the comparison between European and non-European history as well as the history of the Balkans and understands the processes, which otherwise do not influence each other reciprocally (for example the second part of the 19th century in Europe and America).

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. Koroščev državnopravni koncept v ustanovni dobi Kraljevine SHS. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 21, št. 2, str. 327-362, 591, ilustr. ISSN 1580-8122. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2021-2-10-Rahten-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2021-10. [COBISS.SI-ID 92665603], [SNIP, Scopus do 1. 2. 2023: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3,00]

RAHTEN, Andrej. *Prijestolonasljednikova smrt : tragovima slovenskih i hrvatskih interpretacija Sarajevskog atentata*. Zagreb: Tragovi prošlosti, 2024. 327 str., ilustr. ISBN 978-953-46149-1-4. [COBISS.SI-ID 217719299]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

RAHTEN, Andrej. *V prah strti prestol : slovensko dojemanje habsburške dinastije v postimperialni dobi*. Celje: Društvo Mohorjeva družba: Celjska Mohorjeva družba, 2023. 386 str., ilustr. ISBN 978-961-278-657-1. [COBISS.SI-ID 164214787]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Latinščina IV
Course title:	Latin Language IV

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	2.	4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija (LV)	Samost. delo Individ. work	ECTS
		45LV			75	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer:	ALEŠ MAVER

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	SLOVENŠČINA (Slovene)
	Vaje / Tutorial:	SLOVENŠČINA (Slovene), LATINŠČINA (Latin)

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
1. Pregled latinske književnosti in zgodovinopisja v latinščini (obdobja, zvrsti, glavni avtorji, avtorji rim. in srv. lat. historiografije). 2. Branje izbranih odlomkov iz izvirnih besedil (latinski napisi, Cezar, Salustij, Livij, Avgust, Tacit, Laktancij, Amijan Marcelin, Avguštin, Fredegar, Carmina Burana, Janez Vetrinjski, Piccolomini …).	4. Overview of Latin literature and Latin historiography (periods and genres of Latin literature, main authors, main Roman and medieval Latin historians) 2. Lecture of selected passages from the original Latin texts (Latin inscriptions, Caesar, Sallust, Livy, August, Tacitus, Ammianus, Lactance, Augustine, Fredegar, Carmina Burana, John of Viktring, Piccolomini …).

Temeljni literatura in viri / Readings:

Čop, B. (2004). *Aurea Roma: učbenik za latinščino* (2., razširjena izd., str. Zv. <1->). Filozofska fakulteta, Oddelek za klasično filologijo.
Čepon, R. (2005). *Mala latinska slovnica: s temeljnim besediščem latinskega jezika* (1. izd., str. 176). Modrijan.
Maver, A. (2010). *Latinščina za zgodovinarje (2010/11): interno gradivo za uporabo študentov Filozofske fakultete Maribor* (str. 195 fol.)
Bertoncelj, A. (1953). *Latinsko berilo za gimnazije* (str. 134). Državna založba Slovenije.

Cilji in kompetence:

Študent/ka se usposobi za branje lažjih izvirnih latinskih besedil (ob uporabi slovarja) in lahko sam/a uporablja manj zahtevne zgodovinske vire v latinščini.

Objectives and competences:

Student is able to read and translate non difficult original Latin texts (with the help of a dictionary) and is able to use easier historical sources written in Latin.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent/ka se opiše in pojasni vlogo latinščine kot jezika zgodovinskih virov (za antično in srednjev. zgodovino, za cerkv. zgodovino skoraj do danes); ob učenju slovnice se uri v logičnem mišljenju, pa tudi poglablja znanje slovenščine in drugih jezikov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student becomes aware of the role of Latin as an important language of historical sources (especially for ancient and medieval history, but also for Church history); by learning grammar rules he/she trains logical thinking and at the same time deepens his/her knowledge of Slovene and other languages

Metode poučevanja in učenja:

Delo z besedilom, razgovor, razlaga, reševanje vaj. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Work with texts, discussion, explanation, exercises. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit Ustni izpit Opomba: (pisni izpit možno je opraviti z dvema kolokvijema)	**80** **20**	Written exam Oral exam Note: (the written exam can be completed with two midterm exams)

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš. Dolgi slovenski beg pred cerkveno latinščino. V: ŠTER, Katarina (ur.), ŽAGAR KARER, Mojca (ur.). *Historični seminar 14*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2021. Str. 77-90. ISBN 978-961-05-0543-3. DOI: 10.3986/9789610505440_04. [COBISS.SI-ID 71366147]
MAVER, Aleš, JUHART, Dejan, OSOJNIK, Janez. Ecce quomodo moritur Iugoslavus : smrt, pogreb in miselna zapuščina škofa Antona Mahniča. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 31, št. 4, str. 589-600. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/ASHS-31-2021-4_MAVER_JUHART_OSOJNIK.pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2021.38. [COBISS.SI-ID 124920067]
MAVER, Aleš, VINDIŠ, Mateja. Jephthah and Titus Manlius : two descriptions of the unspeakable as a sign of a (forgotten?) existential threat. *Clotho*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 7, št. 2, str. 25-46. ISSN 2670-6210. DOI: 10.4312/clotho.7.2.25-46. [COBISS.SI-ID 271282691], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: J7-60128-2025 AID HCH – Presežek pri razvoju humanistike in kulturne dediščine z umetno inteligenco; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (BLING, DOAJ, ERIHPLUS, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Slovenska zgodovina 1914-1941**
Course title:	Slovene History 1914-1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15				120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	Darko Friš

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju je pogoj za pristop k izpitu.	**Conditions for prerequisits:** Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet zajema obdobje prve svetovne vojne in čas med obema vojnama na Slovenskem. Tematsko obravnava slovensko zgodovino (politično, ekonomsko, kulturno in drugo dogajanje na Slovenskem) ter položaj Slovencev v vsakokratnih državnih tvorbah oziroma zgodovino državnih tvorb, v okviru katerih so bili Slovenci od začetka prve svetovne vojne do napada na Jugoslavijo aprila leta 1941 (Avstro - Ogrska pred njenim razpadom, Kraljevina SHS/Jugoslavija). V predmetu je zajeta tudi zgodovina zamejskih in izseljenskih Slovencev. Še posebej pa predmet analizira Slovenijo znotraj Kraljevine SHS/Jugoslavije v 20-tih in 30-tih letih. V dvajsetih letih je na Slovenskem pomembno prizadevanje za federalistično ureditev, medtem ko so 30-ta leta zaznamovana z diktaturo kralja Aleksandra. Na Slovenskem je bila v času Kraljevine Jugoslavije najmočnejša stranka prepovedana Slovenska ljudska stranka (pred drugo svetovno vojno ji načeloval dr. Anton Korošec, ki je bil v drugi polovici 30-tih let tudi minister v Stojadinovičevi vladi). Seveda se predmet posveča tudi Nemcem na Slovenskem po prvi vojni, razvoju šolstva, demografskemu, gospodarskemu, kulturnemu in socialnemu položaju Slovencev. Poseben poudarek je namenjen vidikom regionalne zgodovine in regionalnih razlik med slovenskimi pokrajinami.

Content (Syllabus outline):

Subject occupies the period of the First World War and the time between both wars in the Slovene territory. It deals thematically with the Slovene history (political, economic, cultural and other occurences in Slovene territory) and with the Slovenes' situation in different state formations or the history of the state formations, in which the Slovenes lived from the beginning of the First World War until the invasion on Yugoslavia in April 1941 (Austro-Hungarian Empire until its downfall, Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes/Kingdom of Yugoslavia). Subject also informs about the history of foreign and emigrational Slovenes. Subject expecially analyzes Slovenia as a part of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes/Kingdom of Yugoslavia in the 1920s and 1930s. In the 1920s there was a strong tendency in the Slovene territory for the federal regulation, while the 1930s are marked by the king Alexander's dictatorship. The most predominant Slovene party during the period of the kingdom of Yugoslavia was the forbidden Slovene rural party (its leader was before the Second World War Anton Korosec, who was in the second part of the 1930s a member of the Stojadinovic's government).
Of course, subject also pays attention to the Germans in the Slovene territory after the First World War, to the growth of educational system, to demographical, economic, cultural and social status of Slovenes.Some aspects of regional history and regional differences among Slovene regions are particularly stressed.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Pirjevec, J. (1995). *Jugoslavija: [1918-1992]: nastanek, razvoj ter razpad Karadjordjevićeve in Titove Jugoslavije* (str. 461). Lipa. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-FDZTWYCJRepe, B. (1997). *Naša doba: oris zgodovine 20. stoletja: učbenik za 4. razred gimnazije* (2. izd., str. 324). DZS.Perovšek, J. (2013). *O demokraciji in jugoslovanstvu: slovenski liberalizem v kraljevini SHS/Jugoslaviji* (Let. 20, str. 320). Inštitut za novejšo zgodovino. http://hdl.handle.net/11686/41021Borak, N., Čepič, Z., Fischer, J., Deželak-Barič, V., Dolenc, E., Gabrič, A., Gašparič, J., Godeša, B., Guštin, D., Kresal, F., Lazarević, Ž., Mlakar, B., Pančur, A., Perovšek, J., Prinčič, J., Režek, M., Studen, A., Šorn, M., Tominšek Čehulić, T., … Kacin-Wohinz, M. (2006). *Slovenska novejša zgodovina: od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije: 1848-1992* (1. izd., str. 2 zv. (1509)). Mladinska knjiga; Inštitut za novejšo zgodovino.Perovšek, J. (2018). *Slovenski prevrat 1918: položaj Slovencev v Državi Slovencev, Hrvatov in Srbov* (Let. 35, str. 335). Inštitut za novejšo zgodovino. https://hdl.handle.net/11686/file25771Vodopivec, P. (2010). *Od Pohlinove slovnice do samostojne države: slovenska zgodovina od konca 18. stoletja do konca 20. stoletja* (4. izd., str. 558). Modrijan.Nećak, D., & Repe, B. (2005). *Prelom: 1914-1918: svet in Slovenci v 1. svetovni vojni* (Let. 7, str. VI, 297). Sophia.Nećak, D., & Repe, B. (2008). *Kriza: svet in Slovenci od prve svetovne vojne do sredine tridesetih let* (str. 268). Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.
Gašparič, J. (2007). *SLS pod kraljevo diktaturo: diktatura kralja Aleksandra in politika Slovenske ljudske stranke v letih 1929-1935* (1. izd., str. 304). Modrijan. http://hdl.handle.net/11686/15109Luthar, O., Grdina, I., Šašel Kos, M., Svoljšak, P., Kos, P., Kos, D., Štih, P., Brglez, A., & Pogačar, M. (2013). *The land between: a history of Slovenia* (2nd., revised ed., str. 562). P. Lang. doi:10.3726/978-3-653-03706-7Perovšek, J. (2009). *V zaželjeni deželi: slovenska izkušnja s Kraljevino SHS/Jugoslavijo: 1918-1941* (Let. 9, str. 314). Inštitut za novejšo zgodovino. http://hdl.handle.net/11686/1564Perovšek, J. (1998). *Slovenska osamosvojitev v letu 1918: študija o slovenski državnosti v Državi Slovencev, Hrvatov in Srbov* (1. izd., str. 191). Modrijan. http://hdl.handle.net/11686/1000

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Študenti pri predmetu pridobijo poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvijajo sposobnost spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino, pa tudi sposobnost razumevanja regionalnih razlik.	Students gain in-depth knowledge about important occurences, appearances and processes in Slovene history and the history of countries, in which they were, in political as well as in cultural, economic and other fields. They develop the capability of recognition and understanding of influences of European and world's occurences on Slovene history, as well of understanding of regional differences.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študentje opišejo vlogo kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okvirju. Pojasnijo pomen zavesti o slovenski nacionalni identiteti. Interpretirajo in spoštujejo različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik. Ovrednotijo vse oblike sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in povzamejo povode, vzroke in posledice ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete, a tudi protislovij v zgodovinskem razvoju. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent je usposobljen za primerjavo med slovensko zgodovino in zgodovino ostalih evropskih narodov ter razume procese, ki so medsebojno povezani (npr. položaj Slovenije v Jugoslaviji in le-te v Evropi pred drugo svetovno vojno).	Knowledge and Understanding: Students shape their attitude towards cultural heritage in general and on national range. They strengthen their consciousness about Slovene national identity. They are able to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly. They gain the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Student masters the comparison between Slovene history and the history of other European nations and understands the processes, that are in reciprocal connection (for example Slovenia's position in Yugoslavia and the latter's in Europe before the Second World War).

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko. Učna leta slovenske humanistike v Mariboru : Časopis za zgodovino in narodopisje v prvih treh desetletjih. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 29, št. 4, str. 1045-1072. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/AH_29-2021-4_MAVER_FRIS.pdf, DOI: 10.19233/AH.2021.41. [COBISS.SI-ID 116795907], [JCR, SNIP, WoS, Scopus]
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARRS
projekt: J6-9354 Kultura spominjanja gradnikov slovenskega naroda in države; financer: ARRS
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (ERIHPLUS, IBSS)

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko. *Alta sedent civilis vulnera dextrae : državljanska vojna v zgodovini : [znanstvena monografija]*. Maribor: Znanstvenoraziskovalni inštitut dr. Franca Kovačiča, 2023. 187 str., ilustr. Zbirka Studia historica Slovenica, 26. ISBN 978-961-6855-29-7. [COBISS.SI-ID 186443011]
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in

v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARIS
projekt: J6-3140 Slovenska intelektualna zgodovina v luči sodobnih teorij religije: od ločitve duhov; financer: ARIS
projekt: J6-4603 Soočanje s tujci v mestih Zgornjega Jadrana na prehodu iz srednjega v zgodnji novi vek; financer: ARIS
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

GRABROVEC, Petra, PISK, Marjeta, FRIŠ, Darko. Slovenske pesmi kot nosilke narodne identitete v obdobju druge svetovne vojne. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 34, št. 2, str. 173-188, ilustr. ISSN 1408-5348. https://publ.zdjp.si/index.php/ashs/article/view/30/15, DOI: 10.19233/ASHS.2024.12. [COBISS.SI-ID 206134531], [SNIP, WoS, Scopus do 10. 8. 2025: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (DOAJ, ERIHPLUS, HA, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Evropska zgodovina 1914-1939**
Course title:	European History 1914-1939

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	6th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. Work**	**ECTS**
45	15				120	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for accession to the oral examination.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Predmet zajema obdobje od začetka prve svetovne vojne leta 1914 do začetka druge svetovne vojne v Evropi leta 1939. Tematsko in problemsko obravnava glavne procese v evropski zgodovini prve polovice 20. st., ki so jih zaznamovali predvsem nova načela v mednarodnih odnosih v Evropi z nastankom Društva narodov, oktobrska revolucija v Rusiji in njeni vplivi po Evropi, posledice mirovnih sporazumov in rast totalitarnih režimov. Skozi zgodovino posameznih držav obravnava splošne in posamične značilnosti s področja politične, gospodarske, socialne, kulturne in znanstvene zgodovine, s poudarkom na spremembah, ki jih je sprožila prva svetovna vojna. Posebej se posveti problemom razvoja republike v Nemčiji in v državah, ki so nastale po razpadu Avstroogrske monarhije, kakor tudi spremembam, ki jih je v Evropi povzročila gospodarska kriza in rast agresivne politike Sil osi v tridesetih letih, razvoju Kominterne in Stalinovi politiki v Sovjetski zvezi, španski državljanski vojni in ljudski fronti v Evropi širše. To je spremljalo tudi zelo različno zgodovinsko dogajanje v posameznih evropskih državah, katerega glavne značilnosti je potrebno komparativno in analitično podati. Prva svetovna vojna je pomenila veliko cezuro ne samo v razvoju posameznih držav, temveč tudi v stanju duha, umetnosti in kulture v Evropi in zaznamovala uvod v ti. Eisteinovo obdobje zgodovine. Hkrati pa je z razvojem demokracije in demokratičnih ustanov na eni strani in razvojem totalitarizma na drugi, privedla Evropo do velikih delitev in naposled do izbruha druge svetovne vojne. Procesi, ki so k temu vodili, so kompleksni in prepleteni, nekateri tudi z dolgoročnimi posledicami, in zahtevajo podrobnejšo zgodovinsko analizo.	Subject includes period from the First World War in 1914 until the beginning of the Second World War in Europe in 1939. It deals thematically and problematically with main processes in European history in the first half of the 20th century, which were marked above all by new rules of conduct in international relations in Europe with the formation of League of Nations, with October revolution in Russia and its influences across Europe, the consequences of peace treaties and the growth of totalitarian regimes. Through the history of individual countries subject deals with general and individual characteristics from the aspect of political, economic, social, cultural and scientific history, with the emphasis on changes, which were triggered by the First World War. It deals especially with the problems of formation of republic in Germany and in countries, which were formed after the ruin of Austrian and Hungarian monarchy, as well as with the changes, which were caused in Europe by great depression and by growth of agressive politics, which was implemented by Central Powers in 1930s. Further it deals with the development of Comintern and Stalin's politics in Soviet Union, Spanish civil war and people's front in Europe. All of that was accompanied by a very different historical happening in individual European countries, which chief characteristics have to be comparatively and analitically presented. First World War did not mean big censorship only in the development of individual countries, but also in the state of mind, art and culture in Europe. It marked the introduction to the so called Einstein period of history. With the development of democracy and democratic institutions on the one hand and with the development of the totalitarism on the other, it led Europe to big divisions and eventually to outbreak of the Second World War. Processes, which followed, are complex and interweaven, some also with long-term consequences and demand detailed historical analysis.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bosworth, R. J. B. (2016). *Mussolini: [nova izdaja]* (1. izd., str. 583, 16 pril.). Cankarjeva založba.Davies, N. (2013). *Zgodovina Evrope* (1. izd., str. 2 zv. (1335, 32 pril.)). Modrijan.**Kershaw, I. (2012). *Hitler* (1. izd., str. 909, 16 pril.). Cankarjeva založba.**Montefiore, S. (2014). *Stalin: na dvoru rdečega carja* (1. izd., str. 679, 32 pril.). Cankarjeva založba.**Nećak, D., & Repe, B. (2008). *Kriza: svet in Slovenci od prve svetovne vojne do sredine tridesetih let* (str. 268). Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.**

Dodatna litaratura:
Klabjan, B., & Bajc, G. (2021). *Ogenj, ki je zajel Evropo: Narodni dom v Trstu 1920-2020* (1. izd., str. 456). Cankarjeva založba.
Skripta za študente:
Bajc, G. (2015). *Zgodovina Evrope 1914-1939: izbrana poglavja: skripta - študijsko gradivo za predmet Evropska zgodovina 1914-1939 (1. stopnja)* (str. 60). Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Evropska zgodovina 1914-1939 so, da študenti pridobijo bolj poglobljeno znanje o pomembnih procesih, ki so se odvijali v Evropi kot celoti in v posameznih državah. Razumeti morajo interakcijo med posameznimi dogajanji, obvadati zgodovinsko literaturo oziroma različne zgodovinske šole in razlage posameznih procesov kot so komunizem, nacizem, fašizem. Obenem morajo slediti razvoju družbene in socialne zgodovine, predvsem pa razvoju duha in znanosti v Evropi, kar si pridobijo z branjem najbolj znanih del evropskih literatov in znanstvenikov. Z analizo dogajanja v posameznih državah si ustvarijo sliko o vplivu med evropsko in regionalno zgodovino ter pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Usposobijo se za uporabo glavnih zbirk tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstavitve te analize in izdelave besedila za objavo.

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurences, which took place in Europe and in individual Europe's countries. They have to understand the interaction between individual occurences, master historical literature or different historical schools and explanations of individual processes like Comunism, Nazism, Fascism. At the same time they have to follow the development of the social history, but most of all the development of mind and science in Europe, which they get by reading the most famous works of European men of letters and scientists. With the analysis of occurences in individual countries they can visualize the influence between European and regional history and also gain the ability to distinguish between essential and inessential historical processes. They are able to use main collections of printed sources and sources on the internet, they must be able to analyze and critically value them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and prepare the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju evropske zgodovine v prvi polovici 20. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v prvi polovici 20. stoletja na današnjo podobo Evrope.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent je zmožen kritično uporabljati starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, sposoben je kritične analize virov za evropsko zgodovino ter samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja.
Na podlagi tega je študent zmožen kompetentno primerjati evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga umestiti slovensko zgodovino in zgodovinopisje v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v drugi polovici 20. stoletja in tvori podlago za nadaljni študij.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student's knowledge of Europe in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal-consecutive connection of occurences, to become aware of principal explanations of these processes in historiography, to understand them and to be able to read literature analitically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century. A comprehensive uderstanding of comparative history of political systems in Europe in the first half of the 20st century is particularly stressed.
Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is introduced to older and recent historical literature, with different historical interpretations and collections of sources. He is able to critically analyze sources for European history and to search for data independently and to think and write individually.
On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to install Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the second half ot the 20th century and lays the foundation for further study.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, independent study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

GRABROVEC, Petra, PISK, Marjeta, FRIŠ, Darko. "Zazvenela je naša pesem" : delovanje predvojnega Akademskega pevskega zbora in pomen sklepnega koncerta v obdobju okupacije leta 1941. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 93-131, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-3-Grabrovec.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-03. [COBISS.SI-ID 222660611], [SNIP, Scopus do 12. 8. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00] kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. Nemška okupacija in organizacija Štajerske domovinske zveze v ptujskem okrožju. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 33, št. 3, str. 503- 514, ilustr. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/12/ASHS-33-2023-3_CHOMICKI_ET-AL..pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2023.25. [COBISS.SI-ID 179921411], [SNIP, WoS do 9. 2. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00, Scopus do 5. 11. 2024: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00] kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (ERIHPLUS, HA, IBZ)

GRABROVEC, Petra, PISK, Marjeta, FRIŠ, Darko. Slovenska ljudska pesem kot element narodne identifikacije Slovencev v obdobju prve svetovne vojne. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 33, št. 4, str. 719-730, ilustr. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2024/01/ASHS_33-2023-4_Grabrovec-et-al.pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2023.38. [COBISS.SI-ID 179671555], [SNIP, WoS do 28. 7. 2025: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33, Scopus do 8. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (ERIHPLUS, HA, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina Balkana 1914-1941**
Course title:	History of the Balkans 1914-1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15				105	5

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
80-odstotna prisotnost na seminarju je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
80 % participation at seminar is a prerequisit for accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet zajema obdobje prve svetovne vojne in čas med obema vojnama na Balkanu. Temeljno vsebino predmeta predstavlja pregled zgodovine balkanskih držav (Romunije, Bolgarije, Grčije, Turčije, Albanije in Jugoslavije). Študij poteka v obliki pregleda ali ciklusov izbranih poglavij iz politične, gospodarske in družbene zgodovine tega prostora. Seveda se predmet posveča tudi odnosu Slovenije do Kraljevine Jugoslavije, v katero

Content (Syllabus outline):

Subject ocuppies the period of the First World War and the time between the first and the Second World War in the Balkans. Vital contents of the subject represents the historical overview of the Balkan countries (Romania, Bulgaria, Greece, Turkey, Albania and Yugoslavia). Study will progress in the form of a review of some selected chapters from political, economic and social history connected with this region. Subject also pays a lot of

je tedaj spadala, in odzive slovenske politike na tedanje jugoslovansko dogajanje (npr. Anton Korošec).
Zgodovino Balkana po prvi svetovni zaznamuje razpad Osmanskega imperija in nastanek novih nacionalnih držav, ki sooblikujejo podobo Balkana do druge svetovne vojne. Posebej je je poudarjena primerjalna zgodovina političnih sistemov balkanskih držav do druge svetovne vojne.

attention to Slovene relation towards the Kingdom of Yugoslavia, which part it once was, and to responses of Slovene politics to Yugoslav occurences of that time (for example Anton Korosec).
History of the Balkans after the First World War is marked by the ruin of Ottoman Empire and the formation of the new national countries, that shape the image of the Balkans until Second World War. The comparative history of political systems of Balkan states is particularly stressed.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Weithmann, M. W. (1995). *Balkan-Chronik: 2000 Jahre zwischen Orient und Okzident* (str. 542). F. Pustet; Styria.Altimari, F. (1984). *Albanci* (str. 276, 44 pril.). Cankarjeva založba.Ivanova, N., & Maltarić, B. (2012). *Poglavja iz zgodovinskega in kulturnega razvoja Bolgarije* (str. 150). Faber.Weithmann, M. W. (1994). *Griechenland: vom Frühmittelalter bis zur Gegenwart* (str. 296, 16 pril.). Pustet.Völkl, E. (1995). *Rumänien: vom 19. Jahrhundert bis in die Gegenwart* (str. 280, 16 pril.). Pustet; Südosteuropa-Gesellschaft.Clogg, R. (2022). *Kratka zgodovina Grčije* (1. izd., str. 336). Založba Univerze.Mazower, M. (2008). *Balkan: od konca Bizanca do danes* (1. izd., Let. 148, str. XVI, 190). Krtina. Calic, M.-J. (2019). *Zgodovina Jugovzhodne Evrope* (1. izd., str. 640). Cankarjeva založba.Todorova, M. N. (2001). *Imaginarij Balkana* (str. 401). Inštitut za civilizacijo in kulturo - ICK.Torkar, B. (2023). *Balkan med prvo svetovno vojno: učbenik za študente zgodovine* (Elektronska izd.). Defensor.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Zgodovina Balkana 1914-1941 so, da študenti pridobijo znanje o pomembnih dogajanjih balkanske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti. Ustvarijo si sliko o vplivu med balkansko in širšo evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Analizirati morajo biti sposobni kulturne, verske in druge značilnosti posameznih nacij, sposobni morajo biti kritično in strpno vrednotenje razlik med njimi. Zmožni morajo biti komparativne obravnave posameznih narodov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Zmožni morajo biti kritično selekcionirati relativno veliko ponudbo informacij o sodobni zgodovini in iz nje izluščiti ter v razumljivi obliki posredovati naprej samo najkvalitetnejše.

Objectives and competences:

Students gain knowledge about important occurences of the Balkan history, about political and economic processes, social relations, life, work and of thinking.
They are able to visualize the influence between Balkan and broader European history and have the ability to distinguish between essential and inessential historical processes. They are capable of analyzing cultural, religious and other characteristics of individual nations and have to have the capability of critical and tolerant assessment of differences between them. They also have to have the capabilities of comparative treatment of individual nations and countries or historical processes at all.
They have to master and critically select rather large offer of information on contemporary history, but select from them and pass on only what is of the best quality.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju balkanske zgodovine v prvi polovici 20. stoletja opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v prvi polovici 20. stoletja na današnjo podobo jugovzhodne Evrope.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.
Študent razvija zmožnost za oblikovanje primerjave med balkansko zgodovino in evropsko zgodovino kot tudi neevropsko zgodovino in razume procese, ki medsebojno vplivajo drug na drugega (Balkan in evropska zgodovina v prvi polovici 20. stoletja).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student's knowledge of the Balkans in the first half of the 20th century enables him to understand processes and to analyze events and their consequences. In short. The knowledge of this subject is of key importance for understanding Balkan history in the period from the Second World War onward

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and to analyze and synthesize selected themes.
Student masters comparison between Balkan history and European history as well as non-European history and understands the processes, that are in reciprocal connection (for example the Balkans and the European history in the first half of the 20th century).

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, independent study, seminar assignment, presentation of seminar. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process. assignment, discussion.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- poročilo	**30**	- report
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

FRIŠ, Darko, JENUŠ, Gregor, ŠELA, Ana. Slovenska politična emigracija skozi oči Službe državne varnosti v šestdesetih letih. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 29, št. 4, str. 1073-1114, ilustr. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2022/01/AH_29-2021-4_FRIS_ET-AL.pdf, DOI: 10.19233/AH.2021.42. [COBISS.SI-ID 93954819], [JCR, SNIP, Scopus]

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko. Učna leta slovenske humanistike v Mariboru : Časopis za zgodovino in narodopisje v prvih treh desetletjih. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 29, št. 4, str. 1045-1072. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/AH_29-2021-4_MAVER_FRIS.pdf, DOI: 10.19233/AH.2021.41. [COBISS.SI-ID 116795907], [JCR, SNIP, WoS, Scopus]

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. "Vse, kar je lahko nemštvu na poti, mora izginiti - tudi duhovniki" : župnija Sv. Trojica v Halozah v obdobju druge svetovne vojne = "Anything that can stand in the way of Germanism must disappear - even priests" : the parish of Sv. Trojica in Haloze during the Second World War. *Bogoslovni vestnik*. 2024, letn. 84, [št.] 1, str. 91-104, ilustr. ISSN 0006-5722. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV2024/01/Chomicki.pdf, DOI: 10.34291/BV2024/01/Chomicki. [COBISS.SI-ID 205905411], [SNIP, WoS, Scopus do 21. 2. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00] kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (DOAJ, ERIHPLUS, ESCI, IBZ, RTA)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Neevropska zgodovina 1914-1941**
Course title:	Non-European History 1914-1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. Delo Individ. Work**	**ECTS**
30		10SV			80	**4**

Nosilec predmeta / Lecturer: Andrej Rahten

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisits:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet zajema obdobje os začetka prve svetovne vojne leta 1914 do začetka druge svetovne vojne v svetovnem merilu leta 1941. Vstop ZDA v prvo svetovno vojno je povzročil ne samo notranje spremembe v ZDA temveč tudi spremembe v razmerju sil v svetu. Glavna posledica je začetek globalizacije sveta. Med vojno so se pričeli tudi drugi procesi, ki so se nadaljevali do druge svetovne vojne in vplivali na dogajanje na vseh kontinentih zunaj Evrope, kot so uvajanje postopkov za osamosvajanje kolonij (dominioni, home rule, mandati in protektorati) in nastajanje samostojnih držav po svetu (razpad otomanskega imperija, parlamentarizem v Indiji in drugod ipd.). Specifičen razvoj sta v tem obdobju imela Latinska Amerika z že oblikovanim državnim sistemom in črna Afrika s svojimi gibanji za enakopravnost in pravice.
Temeljno vsebino predmeta predstavlja primerjalna analiza zgodovinskih procesov na globalni ravni in po posameznih državah ali regijah, s poudarkom na podrobnejši predstavitvi zgodovinske problematike v posameznih državah ali regijah po svetu, ki so imele ključen vpliv za dogajanje na splošni ravni. Tako na primer analiza zgodovinskih procesov kot so bili: gospodarski liberalizem v ZDA in gospodarska kriza ter rešitve, ki jih vpeljal predsednik Roosevelt z New Dealom ali vzpon militarističniga režima na Japonskem in agresije v Aziji, pa državljanska vojna na Kitajskem in vzpon KP z Mao-om na čelu, vpliv Kominterne v Aziji, posledice gospodarske krize po svetu, razvoj Kanade in Avstralije, specifičnosti Jugovzhodne Azije in drugi podobni zgodovinski procesi, ki so sooblikovali podobo sveta med svetovnima vojnama.

Subject occupies the period from the beginning of the First World War in 1914 until the beginning of the Second World War on world's scale in 1941. Entrance of the USA in the First World War did not cause only internal changes in the USA but also changed the proportion of powers in the world. Its main consequence is globalization. Some other processes, which started during the first war and continued until the Second World War, also influenced on occurences on all continents outside Europe. Some of those were the introduction of procedures for the emancipation of colonies (dominions, home rule, mandates and protectorates), the formation of independent countries in the world (the downfall od Ottoman Empire, parliamentarism in India and elswhere…). Latin America and Black Africa had a specific development in this period. First with already formed state system and the latter with its movements for equality and rights.
Subject's principal content represents comparative analysis of historical processes on global scale as well as on national or regional level. The emphasis is on detailed presentation of historical problems in individual countries and regions around the world, which played a key role on occurences on general level. For example the analysis of historical processes, such as economic liberalism in the USA, the Great Depression and solutions for it, introduced by president Roosevelt with New Deal, rise of militaristic regime in Japan and its agression in Asia, civil war in China and the rise of Comunist party, headed by Mao, Comintern's influence in Asia, consequences of the Great Depression around the world, the formation of Canada and Australia, specificities of South East Asia and many other similar historical processes, that influenced the world's image between two wars.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba. Ferro, M. (1997). *Colonization: a global history* (Original French ed., str. XIII, 402). Routledge.Saje, M. (2015). *Zgodovina Kitajske* (Let. 6, str. 546). Slovenska matica.Fage, J. D., & Tordoff, W. (2011). *Zgodovina Afrike* (1. izd., str. 672). Modrijan.Zinn, H. (2021). *Ljudska zgodovina Združenih držav Amerike* (str. XX, 743). Sophia.Ferguson, N. (2007). *The war of the world: history's age of hatred* (str. LXXI, 746 , 24 pril.). Penguin.Potočnik, D. (2015). *Iran: dežela med Perzijo in islamom: [znanstvena monografija]* (1. izd., str. 348). Pivec.Potočnik, D. (2024). *Predstave in podobe o Islamu in Orientu. Knj. 3, Zahod in islamski svet* (Elektronska izd.). Pivec. https://www.biblos.si/isbn/9789617204643

Cilji in kompetence:

Osnovni cilj predmeta Neevropska zgadovina 1914-1941 je, da študenti pridobijo poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih neevropske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti, ki je spremenila svet in način življenja v 20. stoletju. Sposobni so dojemanja in analize vplivov med neevropsko in evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Zmožni morajo biti razpoznavanja pomena kulturnih, verskih, ideoloških procesov v posameznih delih sveta. Z analizo dogajanja v posameznih državah si ustvarijo sliko o vplivu med svetovno, evropsko in regionalno zgodovino ter pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj

Objectives and competences:

Basic aim of the subject Non-European History 1914-1941 is for students to get thorough knowledge about important occurences in non-European history, about political and economic processes, social relations, life, work and of thinking, which changed the world and the way of life in the 20th century.
They are able to comprehend and analyze sources between non-European and European history, they gain the ability to distinguish between essential and less essential historical processes. They are able to recognize the meaning of cultural, religious and ideological processes in individual parts of the world. With the analysis of occurences in individual countries they can visualize influences between world's, European and

bistvenimi zgodovinskimi procesi. Sposobni so uporabljati glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu in jih analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstavitve te analize in izdelave besedila za objavo.	regional history and are capable of distinction between essential and less essential historical processes. They are capable to use the chief collections of printed sources and sources on the internet, to analyze and critically assess them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and produce the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju neevropske zgodovine v prvi polovici 20. stoletja opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v prvi polovici 20. stoletja na današnjo podobo sveta. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent se seznani s starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, zmožen je kritične analize virov za zgodovino ZDA, mednarodnih odnosov in zgodovino posametznih držav po svetu ter je sposoben samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja. Na podlagi tega študent razvije sposobnosti za primerjavo med evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga umestiti slovensko zgodovino in zgodovinopisje v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v drugi polovici 20. stoletja in tvori podlago za nadaljni študij	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the non-European history in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal-consecutive connection of occurences, to analyze principal explanations of these processes in historiography, to be able to evaluate them and to read literature analitically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is informed about older and recent historical literature, about different historical interpretations and collections of sources. He is able to critically analyze sources for the history of the USA, for the international relations and for the history of individual countries and is to search for data independently and to think and write individually. On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to install Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the second half ot the 20th century and lays the foundation for further study.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, independent study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- poročilo	**30**	- report
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej, SUPPAN, Arnold. Staasgründung und Grenzziehung Österreich und Sloweinen 1918-1920. V: SCHMITT, Oliver Jens (ur.), et al. *Beidseits der Alpen : ein österreichisch-slowenisches Geschichtsbuch*. Wien: Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2025. Str. 309-333, ilustr., zvd. ISBN 978-3-7001-9396-8. [COBISS.SI-ID 231525123]
kategorija: 3B (Z, A1/2)
RAHTEN, Andrej, SUPPAN, Arnold. Missgünstige Nachbarn : Republik Österreich - Königreich der Serben, Kroaten und Slowenen /Jugoslawien 1920-1938. V: SCHMITT, Oliver Jens (ur.), et al. *Beidseits der Alpen : ein österreichisch-slowenisches Geschichtsbuch*. Wien: Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2025. Str. 335-377,

ilustr., zvd. ISBN 978-3-7001-9396-8. [COBISS.SI-ID 231525635]
kategorija: 3A (Z, A1/2)

RAHTEN, Andrej. Vladimir Rybář. V: RATEJ, Mateja (ur.). *Osebnosti druge svetovne vojne*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2023. Str. 191-210, portret. Življenja in dela, 30, Biografske študije, 22. ISBN 978-961-05-0732-1. ISSN 2385-9792. [COBISS.SI-ID 153350915]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Nemščina IV**
Course title:	German Language IV

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija (LV)	Samost. delo Individ. work	ECTS
		40LV			50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Milka Enčeva

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	
Vaje / Tutorial:	nemščina / German

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
/	/

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Študijski program predvideva poglobljeno znanje nemškega jezika. Študentje obnovijo znanje osnov, poglobijo pa branje strokovnih tekstov. Pri lektorskih vajah iz nemščine odpade v drugem letniku polovica časa na vaje iz slovnice, besedotvorja in besedišča, polovica pa na branje lažjih, srednjeveških in novoveških tekstov, predvsem tistih, ki so povezani z zgodovino naših krajev in so ključnega pomena za raziskovanje nacionalne zgodovine.	Study syllabus anticipates in-depth knowledge of German Language. Students renew basic knowledge and deepen the reading of professional texts. In German tutorials in second year half of the time is spent on grammar exercises, word formation and vocabulary, the other half is reserved for reading easier medieval and early modern texts, mainly those, which are in connection with the history of our places and are of vital importance for the research of the national history.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Griesbach, H., & Schulz, D. (1993). *Deutsche Sprachlehre für Ausländer: Grundstufe, Teil 1* (2. Aufl., str. 175). Max Hueber.Griesbach, H., & Schulz, D. (1986). *Deutsche Sprachlehre für Ausländer: Grundstufe, Teil 2* (1. Aufl., str. 215). Max Hueber.
2. Debenjak, D., Debenjak, B., & Debenjak, P. (1995). *Veliki slovensko-nemški slovar = Grosses slowenisch-deutsches Wörterbuch* (str. 1328). DZS.
3. Muster, A. M. (2003). *Nemška slovnica po naše* (8., popravljena izd., str. 189). Cankarjeva založba.

Haberkern, E., & Wallach, J. F. (1980). *Hilfswörterbuch für Historiker: Mittelalter und Neuzeit* (6. Aufl., Let. 120, str. 2 zv. (678)). Francke

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Posebna pozornost velja branju in razumevanju strokovnih besedil. Spretnost branja ima prednost pred ustnim sporočanjem, slušnim razumevanjem in pisanjem.	Special attention is dedicated to reading and understanding of professional texts. Reading skill has the advantage before oral communication, hearing comprehension and writing skills.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študentje obvladajo nemški jezik na srednji stopnji in so sposobni branja strokovnih tekstov v gotici. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Povezanost z drugimi predmeti (Temeljne zgodovinske vede, arhivistika)	Knowledge and Understanding: Students master German language on the middle level and are able to read professional texts in Gothic. Transferable/Key Skills and other attributes: Connection with other subjects (historical auxiliary sciences, archival science)

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, lektorske vaje, dialog, domače naloge, spisi. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, tutorials, dialogue, homework, compositions. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- pisni izpit	**100**	- Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

ENČEVA, Milka, JESENŠEK, Vida. Zur Geschichte der Kolloquiumsreihe zur Lexikographie und Wörterbuchforschung in Südost- und Osteuropa (2000-2018). Begründet von H. E. Wiegand und P. Petkov. V: PIOSIK, Michał (ur.), TABOREK, Janusz (ur.), WOŹNICKA, Marta (ur.). *Korpora in der Lexikographie und Phraseologie : Stand und Perspektiven*, (Lexicographica, ISSN 0175-9264, Series Maior, Vol. 160). Berlin; Boston: De Gruyter. cop. 2021, str. 225-240, doi: 10.1515/9783110716955-011. [COBISS.SI-ID 63447811]

ENČEVA, Milka. E-Learning und der Erinnerungsorte-Ansatz im DaF-Unterricht. V: HORNÁČEK BANÁŠOVÁ, Monika (ur.). *Digitaler Unterricht im Bereich der Hochschulgermanistik*. 1. Aufl. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2023. Str. 144-161. ISBN 978-80-572-0322-3. https://gedi.germanistik-ucm.eu/wp-content/uploads/Digitaler-Unterricht-im-Bereich-der-Hochschulgermanistik_web.pdf. [COBISS.SI-ID 155385091]
projekt: Erasmus + Projekt Germanistik Digital 2020-1-SK01-KA226-HE-09427
kategorija: 3B (Z, A1/2)

ENČEVA, Milka, JAZBEC, Saša. Phraseme im digitalen Gewand : Analyse der Phrasemsammlungen auf Deutschlernerblog.de aus phraseologischer und phraseographischer Sicht. *Aussiger Beiträge*. 2021, 15, str. 57-74, 359. ISSN 1802-6419. http://ff.ujep.cz/ab/files/15_2021/volltext.pdf. [COBISS.SI-ID 94690563], [SNIP]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, IBZ, BLING)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Novejša in sodobna zgodovina (proseminar)**
Course title:	Recent and Conremporary History (Introductory Seminar)

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
		30SV			60	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dragan Potočnik

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Študentje se seznanijo z: — odnosom med novejšo in sodobno zgodovino in ostalimi vedami, še zlasti z geografijo; sociologijo, filozofijo, politologijo, ekonomijo, ob tem pa se jih opozori tudi na obstoj tako imenovanih pomožnih zgodovinskih ved, s katerimi se bodo podrobneje seznanili pri posebnem predmetu; — viri za novejšo in sodobno zgodovino; — razvojem raziskovanja novejše in sodobne zgodovine v svetu, še zlasti v Evropi ter ZDA;	Students are informed about: - relationship between recent and contemporary history and other sciences, especially with geography, sociology, philosophy, politology, economy. At the same time they are also reminded about the existence of the so-called auxiliary historical sciences, with which they will get fully acquainted in different subject; - sources for recent and contemporary history; - the development of recent and contemporary history in the world, especially in Europe and USA;

— razvojem slovenskega novejšega in sodobnega zgodovinopisja ter njegovim stanjem v primerjavi s stanjem zgodovinske vede v svetu, v okviru tega tudi osrednje domače in tuje znanstvene revije; — novejšim in sodobnim zgodovinopisjem sosednjih narodov, še zlasti z avstrijskim, italijanskim, hrvaškim, srbskim in madžarskim; — deli zgodovinarjev (novejšega obdobja) slovenskega rodu, ki delujejo tako v sosednjih državah kakor tudi v izseljenstvu ter z deli tujih zgodovinarjev, ki se ukvarjajo s slovensko novejšo in sodobno zgodovino.	- the development of the Slovene recent and contemporary historiography and its state in comparison with the state of historical science in the world; and also with the main domestic and foreign scientific periodicals; - recent and contemporary historiography of neighbouring nations, especially with Austrian, Italian, Croatian, Serbian and Hungarian; - works of historians of Slovene origin (recent periods), who work in neighbouring countries as well as in emigration and also with the works of foreign historians, who occupy themselves with recent and contemporary Slovene history.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Gross, M. (1980). *Historijska znanost: razvoj, oblik, smjerovi* (2. izmijenjeno i dopunjeno izd., str. 392). Liber.Grafenauer, B. (1960). *Struktura in tehnika zgodovinske vede: (uvod v študij zgodovine)* (str. 460). Univerzitetna založba.Luthar, O. (1993). *Med kronologijo in fikcijo: strategije historičnega mišljenja* (1. natis, Let. 7/93, str. 212). Znanstveno in publicistično središče.*Viri o demokratizaciji in osamosvojitvi Slovenije. Del 2, Slovenci in federacija* (Let. 18, str. 390). (2003). Arhivsko društvo Slovenije.Burke, P. (2007). *Kaj je kulturna zgodovina* (Let. 16, str. 175). Sophia. Luthar, O., Šašel Kos, M., Grošelj, N., & Pobežin, G. (2006). *Zgodovina historične misli: od Homerja do začetka 21. stoletja* (str. 694). ZRC SAZU, Založba ZRC.Potočnik, D. (2013). *Viri in pouk zgodovine* (Let. 99, str. 162). Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta.Lowe, K. (2014). *Podivjana celina: Evropa po drugi svetovni vojni* (1. izd., str. 470, 16 pril.). Modrijan.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
V proseminarju se kot priprava za seminarsko delo in samostojna študent seznanja z odprtimi vprašanji v poznejšem študiju dopolnjuje že osvojeno znanje iz Uvoda v študij zgodovine.	With the preparation for seminar assignment and for independent student gets aquainted with open questions in introductory seminar student supplements knowledge, which he already gained in subject Introduction to Study of History.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent je zmožen uporabljati temeljne metode zgodovinopisnega dela, ki jih s pridom izkorišča pri delu z viri 19. in 20. stoletja. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.	Knowledge and Understanding: Student is able to use basic methods of historiographical work, which he uses in his favour when working with sources, concerning the 19th and 20th centuries. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is capable to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga,samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, independent study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarska naloga	**100**	- seminar paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

POTOČNIK, Dragan. Islam v imaginaciji Zahoda in pouk zgodovine. V: PLEMENITAŠ, Katja (ur.), MARVIN DERGANC, Tatjana (ur.). *Prepričevalna moč sodobnega političnega in medijskega diskurza = Persuasion in contemporary political and media discourse*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete: = University Press, Faculty of Arts, 2020. 14, [št.] 1, str. 201-213. Ars & humanitas, 14, 1. ISBN 978-961-06-0341-2. ISSN 1854-9632. https://revije.ff.uni-lj.si/arshumanitas/article/view/9372/8996, DOI: 10.4312/ars.14.1.201-213. [COBISS.SI-ID 31359747

POTOČNIK, Dragan. Knjižnice v Mariboru v obdobju od 1918 do 1941. *Prispevki za novejšo zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2020, letn. 60, št. 3, str. 188-219, ilustr. ISSN 0353-0329. https://ojs.inz.si/pnz/article/view/3527/3956. [COBISS.SI-ID 45003011]

POTOČNIK, Dragan. Kulturni utrip v Mariboru med svetovnima vojnama = Cultural pulse in Maribor during World Wars. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*, ISSN 2335-4127. [Tiskana izd.], 2018, letn. 73, št. 1/2, str. 61-78. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/Edinost/73/PotocnikD.pdf, https://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-GZS1M5XN. [COBISS.SI-ID 8046682]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Evropska zgodovina po l. 1939**
Course title:	European History after 1939

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	6th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. Work**	**ECTS**
45	10				125	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for accession to the oral examination.

Vsebina:

Predmet zajema obdobje druge svetovne vojne in obdobje po drugi svetovni vojni. Tematsko obravnava vojaško in politično zgodovino vojne v Evropi, s posebnim poudarkom na analizi odporniških gibanj, kolaboracije ter povezav in stališč znotraj zavezniškega tabora in dogajanje v taboru sil osi. Poudarek je dan tudi prehodu iz vojne v povojni čas, ponovni vzpostavitvi držav na območju okupirane Evrope, razdelitvi Nemčije in denacifikaciji ter mirovni konferenci. Temu sledi predstavitev in analiza dogajanja v času hladne vojne v Evropi po ustaljenih obdobjih, formiranje dveh taborov oziroma širitev vpliva Sovjetske zveze na Vzhodno in del srednje Evrope. Povojno obdobje obravnava tudi razvoj posameznih evropskih držav, glavne politične, ekonomske, kulturne in druge procese s poudarkom na gospodarskem in varnostnem povezovanju v zahodni Evropi.

Druga svetovna vojna je bila zaključen zgodovinski proces, katega izkušnje pa so v veliki meri vplivale na povojno ureditev in spremenile značaj Evrope, predvsem pa so pomenile zmanjšanje njene moči v svetu, tako ekonomske kot politčne v pogojih svetovne globalizacije. Ta dejstva so povzročila razvoj novih idej in gibanj, zlasti v prelomnih šestdesetih letih. Razvoj v vzhodnem bloku pa je zaznamovalo gospodarsko, politično in kulturno poenotenje s cilji, ki jih je narekovala Sovjetska zveza in z občasnimi hudimi upori tej politiki. Povojno evropsko dogajanje je bilo tako prežeto z demokratičnim zahodom in komunističnim vzhodom, dokler ni konec 80-tih let prišlo do zloma Sovjetske zveze in komunističnih »satelitov«, na njihovih temeljih pa so se vzpostavile nove demokracije.

Content (Syllabus outline):

Subject occupies the period of the Second World War and the period after the war. Thematically it deals with military and political history of war in Europe with the emphasis on analysis of resistance movements, colaboration and connections and standpoints inside Allied camp and occurences inside Axis powers' camp. Emphasis is also on the crossing from wartime to postwar time, on renewed restoration of countries in the territory of once occupied Europe, on the division of Germany and denazification and on the peace conference. This is followed by the presentation and analysis of occurences in the period of Cold War in Europe, formation of two camps or expansion of the influence of the Soviet Union in Eastern and in the part of Middle Europe. Postwar period also deals with the progress of individual European countries, chief political, economic, cultural and other processes with the emphasis on economic and security connection in Western Europe.

Second World War was a closed historical process, which experiences played a significant role on the postwar regulation and changed Europe's character, but above all they signified the reduction of its power in the world, both economic and political. These facts caused the development of new ideas and movements, especially in the 1960s, which were a turning point. Development in Eastern Block was marked by the making of uniform economic, political and cultural objects, which were orchestrated by Soviet Union and by some periodical rebellions against this politics. Postwar European occurences were thus pervaded with democratic West and comunist East until the late 1980s, when the Soviet Union and its comunist »satellites« broke down and new democracies were founded on their foundations.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Davies, N. (2013). *Zgodovina Evrope* (1. izd., str. 2 zv. (1335, 32 pril.)). Modrijan.Hobsbawm, E. J. (2000). *Čas skrajnosti: svetovna zgodovina 1914-1991* (Let. 1, str. XII, 612). Znanstveno in publicistično središče.**Judt, T. (2007). *Povojna Evropa: 1945-2005* (1. izd., str. 2 zv. (956, 30 pril.)). Mladinska knjiga.Mazower, M. (2002). *Temna celina: dvajseto stoletje v Evropi* (str. 463). Mladinska knjiga.**Lowe, K. (2014). *Podivjana celina: Evropa po drugi svetovni vojni* (1. izd., str. 470, 16 pril.). Modrijan.

Dodatna litaratura:

Bajc, G. (2011). Posebne oblike „svobode“: prispevek o zgodovini nadzora nad delovanjem obveščevalnih služb. *Phainomena*, *20*(76/77/78), 293–310. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-XBUVHO6F

Skripta za študente:

Bajc, G. (2017). *European history after 1939: study material for international students* (str. 35). Faculty of Arts.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Evropska zgodovina po 1939 so, da študenti pridobijo bolj poglobljeno znanje o pomembnih procesih, ki so se odvijali v Evropi kot celoti in v posameznih državah. Najprej se morajo podrobneje seznaniti s potekomn druge svetovne vojne in posledicami, ki jih je ta pustila na evropsko dogajanje po vojni; seznaniti se morajo s koreninami hladne vojne in konflikti, ki so nastajali znotraj zavezniškega tabora. V povojni Evropi morajo spoznati evropski mednarodni razvoj, kakor tudi glavne značilnosti razvoja v posameznih

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurences, which took place in Europe and in its individual countries. First of all they have to acquaint themselves with the course of the Second World War and its consequences for the European occurences in the postwar period. Further, they have to be informed about the roots of Cold War and conflicts, which took place inside Allied camp. In connection with the postwar Europe they have to be informed about international

državah, ki so vplivale na skupno podobo Evrope. Razumeti morajo interakcijo med posameznimi dogajanji, predvsem pa morajo spoznati tri poglavitne historiografske šole hladne vojne in na podlagi zgodovinske literature in tiskanih virov morajo spoznati značilnosti komunističnih sistemov na eni strani in novih silnic v zahodni Evropi na drugi strani (socialna država, rast krščanske demokracije, ipd.). Tudi v tem obdobju morajo biti zmožni slediti razvoju miselnosti in duha, literature in umetnosti, kot dela celote evropske zgodovine. Zmožni morajo biti uporabljati glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstavitve te analize in izdelave besedila za objavo.	European progress, as well as about chief developmental characteristics of individual countries, which shaped the common image of Europe. They have to understand interaction between individual occurences and above all to become aware of three main historiographical schools on Cold War and on the basis of historical literature and printed sources to recognize characteristics of communist systems on the one hand and new lines of force in Western Europe on the other (social state, growth of christian democracy…). At the same time they have to be able to follow the development of mentality and mind, literature and art as a part of the whole European history. They are also capable of using main collections of printed sources and sources on the internet, they must be able to analyze and critically value them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and prepare the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju evropske zgodovine v 20. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v 20. stoletju na današnjo podobo Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent se seznani z starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, nauči se kritične analize virov za evropsko zgodovino in ter je sposoben samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja. Na podlagi tega študent razvije spretnosti za kompetentno primerjavo med evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga umestiti slovensko zgodovino in zgodovinopisje v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v sodobnem svetu in tvori podlago za nadaljni študij ali samostojno delo.	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of Europe in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal and consecutive connection of occurences, to become aware of the principal explanations of these processes in historiography, to understand them and to be able to read literature analitically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century. Comparative history of political systems in Europe in the 2nd half of the 20st century is particularly stressed. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is introduced with older and recent historical literature, with different historical interpretations and collections of sources. He learns to critically analyze sources for European history and is able to search for data independently and to think and write individually. On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to instal Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the modern world and lays the foundation for further study or individual work.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, independent study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČELIG, Tomaž, FRIŠ, Darko. Med pragmatizmom in grožnjami – FLRJ 1950–1951. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 169-205, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-5-Fris.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-05. [COBISS.SI-ID 235842051], [SNIP, Scopus do 19. 6. 2026: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 2, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1.00]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. Usode vodij krajevnih skupin Štajerske domovinske zveze v ptujskem okrožju po drugi svetovni vojni. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 133-168, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-4-Chomicki.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-04. [COBISS.SI-ID 222687747], [SNIP, Scopus do 12. 8. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2)

MELANŠEK, Tadeja, FRIŠ, Darko. »Nov hram učenosti« : ustanovitev Pedagoške akademije v Mariboru. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 33, št. 3, str. 515-526, ilustr. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/12/ASHS-33-2023-3_MELANSEK_FRIS.pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2023.26. [COBISS.SI-ID 179905795], [SNIP, WoS, Scopus do 7. 2. 2026: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.50]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (ERIHPLUS, HA, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Slovenska zgodovina po l. 1941**
Course title:	Slovene History after 1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15				120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:	Darko Friš

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju sta pogoj za pristop k izpitu.	**Conditions for prerequisits:** Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for accession to the oral examination.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet zajema obdobje od začetka napada na Jugoslavijo leta 1941 na Slovenskem. Tematsko obravnava slovensko zgodovino (politično, ekonomsko, kulturno in drugo dogajanje na Slovenskem) ter položaj Slovencev v vsakokratnih državnih tvorbah oziroma zgodovino državnih tvorb, v okviru katerih so bili Slovenci od začetka druge svetovne vojne (Jugoslavija pred vojno, medvojno obdobje, povojna komunistična Jugoslavija). V	Subject occupies the period from the invasion of Yugoslavia in 1941 in the Slovene territory. It deals thematically with Slovene history (political, economic, cultural and other occurences on Slovene territory) and with the Slovenes' situation in different state formations or the history of state formations, in which the Slovenes lived from the beginning of the Second World War (Yugoslavia before the war, wartime period, postwar

predmetu je zajeta tudi zgodovina zamejskih in izseljenskih Slovencev. Še posebej pa predmet analizira razvoj Slovenije v povojni Jugoslaviji in položaj Slovenije znotraj države. Predmet analizira komunistični sistem in nepluralistično družbo v Sloveniji, znotraj katere je Slovenija (in Jugoslavija) pokazala še največ demokratične »volje« za razliko od ostalih komunističnih držav. Seveda se predmet posveča tudi drugim temam, kot razvoj šolstva, demografski, gospodarski, kulturni in socialni položaj Slovencev v Jugoslaviji.	communist Yugoslavia). Subject also contains the history of foreign and emigrational Slovenes. Subject expecially analyses Slovenia's development in postwar Yugoslavia and its position inside the country. Subject analyses communist system and nonpluralistic society in Slovenia, in which Slovenia (and Yugoslavia) in contrast to other communistic countries showed the most democratic »will«. Of course, subject also pays attention to Germans on Slovene territory after the First World War, growth of educational system, demographical, economic, cultural and social status of Slovenes.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bajc, G. (2004). *Na oni strani meje: slovenska manjšina v Italiji in njen pravni položaj: zgodovinski in pravni pregled 1866-2004* (str. 438). Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče; Zgodovinsko društvo za južno Primorsko.Pirjevec, J. (1995). *Jugoslavija: [1918-1992]: nastanek, razvoj ter razpad Karadjordjevićeve in Titove Jugoslavije* (str. 461). Lipa. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-FDZTWYCJRepe, B. (2002). *Jutri je nov dan: Slovenci in razpad Jugoslavije* (str. 459). Modrijan. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-I9IAOAIWBorak, N., Čepič, Z., Fischer, J., Deželak-Barič, V., Dolenc, E., Gabrič, A., Gašparič, J., Godeša, B., Guštin, D., Kresal, F., Lazarević, Ž., Mlakar, B., Pančur, A., Perovšek, J., Prinčič, J., Režek, M., Studen, A., Šorn, M., Tominšek Čehulić, T., … Kacin-Wohinz, M. (2006). *Slovenska novejša zgodovina: od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije: 1848-1992* (1. izd., str. 2 zv. (1509)). Mladinska knjiga; Inštitut za novejšo zgodovino.Vodopivec, P. (2010). *Od Pohlinove slovnice do samostojne države: slovenska zgodovina od konca 18. stoletja do konca 20. stoletja* (4. izd., str. 558). Modrijan.

Dodatna literatura:

Pirjevec, J., Dukovski, D., Troha, N., Bajc, G., & Franzinetti, G. (2012). *Fojbe* (1. izd., str. 384, 32 pril.). Cankarjeva založba.

Cilji in kompetence:

Študenti pri predmetu pridobijo poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvijajo sposobnost spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurences, appearances and processes in Slovene history and history of nations, in which they were, on political as well as on cultural, economic and other fields. They develop the capability of recognition and understanding of influences of European and world's occurences on Slovene history.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje opišejo pomen kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okvirju. Pojasnijo pomen zavesti o slovenski nacionalni identiteti. Interpretirajo in spoštujejo različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik. Kritično ovrerdnotijo vse oblike sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov. Povzamejo povode, vzroke in posledice ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete, a tudi protislovij v zgodovinskem razvoju. Posebej se seznanijo tudi z regionalnimi vidiki slovenske zgodovine in z opozicijskimi skupinami v različnih obdobjih povojnega političnega sistema.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students shape their attitude towards cultural heritage in general and on national range. They strengthen their consciousness about Slovene national identity. They are able to analyze and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly. They gain the ability of critical assessment of all forms of messages that have the value of historical sources, and the ability to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical developement. Role of some regional aspects of Slovenian history as well as some opposition groups in different periods of the post-war political system are particularly stressed.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Študent je sposoben poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent obvlada primerjavo med slovensko zgodovino in zgodovino ostalih evropskih narodov ter razvije sposobnost za analizo procesov, ki so medsebojno povezani (npr. položaj Jugoslavije v Evropi in svetu po drugi svetovni vojni).	Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is capable to analyze and synthesize selected themes. Student masters comparison between Slovene history and history of other European nations and develops abilities to analyze the processes, that are in reciprocal connection (for example Yugoslavia's position in Europe and world after Second World War).

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation work with sources, seminar, individual study, seminar work, presentation of seminar work, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BAJC, Gorazd, HVALA, Tomaž, FRIŠ, Darko. Prispevek k biografiji Franca Snoja – ameriška leta, 1941–1943. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 32, št. 4, str. 559-606. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2024/12/Acta-Histriae-32-2024-4-Gorazd-Bajc-Toma%C5%BE-Hvala-Darko-Fri%C5%A1.pdf, DOI: 10.19233/AH.2024.23. [COBISS.SI-ID 227146243], [JCR, SNIP, WoS, Scopus do 5. 7. 2026: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33]
projekt: P6-0372 Slovenska identiteta in kulturna zavest v jezikovno in etnično stičnih prostorih v preteklosti in sedanjosti; financer: ARIS
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARIS
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (ERIHPLUS, IBSS, WPSA)

GRABROVEC, Petra, PISK, Marjeta, FRIŠ, Darko. Slovenske pesmi kot nosilke narodne identitete v obdobju druge svetovne vojne. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 34, št. 2, str. 173-188, ilustr. ISSN 1408-5348. https://publ.zdjp.si/index.php/ashs/article/view/30/15, DOI: 10.19233/ASHS.2024.12. [COBISS.SI-ID 206134531], [SNIP, WoS, Scopus do 10. 8. 2025: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (DOAJ, ERIHPLUS, HA, IBZ)

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. "Vse, kar je lahko nemštvu na poti, mora izginiti - tudi duhovniki" : župnija Sv. Trojica v Halozah v obdobju druge svetovne vojne = "Anything that can stand in the way of Germanism must disappear - even priests" : the parish of Sv. Trojica in Haloze during the Second World War. *Bogoslovni vestnik*. 2024, letn. 84, [št.] 1, str. 91-104, ilustr. ISSN 0006-5722. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV2024/01/Chomicki.pdf, DOI: 10.34291/BV2024/01/Chomicki. [COBISS.SI-ID 205905411], [SNIP, WoS, Scopus do 21. 2. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina Balkana po l. 1941**
Course title:	History of the Balkans after 1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	6th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. Work**	**ECTS**
45	10				125	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisits:

Vsebina:

Predmet zajema obdobje od začetka druge svetovne vojne naprej na Balkanu. Temeljno vsebino predmeta predstavlja pregled zgodovine balkanskih držav (Romunije, Bolgarije, Grčije, Turčije, Albanije in Jugoslavije) in vplivu Sovjetske zveze do njih. Študij poteka v obliki pregleda ali ciklusov izbranih poglavij iz politične, gospodarske in družbene zgodovine tega prostora. Seveda se predmet posveča tudi odnosu Slovenije do Jugoslavije, v katero je tedaj spadala, in odzive slovenske politike na povojno jugoslovansko dogajanje.

Content (Syllabus outline):

Subject ocuppies the period from the beginning of the Second World War onwards in the Balkans. Vital contents of the subject represents the historical overview of the Balkan countries (Romania, Bulgaria, Greece, Turkey, Albania and Yugoslavia) and the influence of the Soviet Union on them. Study will progress in the form of a review of some selected chapters from political, economic and social history, connected with this region. Subject also pays a lot of attention to Slovene relation towards Yugoslavia, which part it then was, and to

Zgodovino Balkana po drugi svetovni zaznamuje vznik novih komunističnih držav, ki jih je »nadzirala« Moskva, te pa so dale Balkanu po drugi svetovni vojni poseben pečat.	responses of Slovene politics to postwar Yugoslav occurences. History of the Balkans after the Second World War is marked by the formation of new communist countries, which were supervised from Moscow. These newly formed communist countries gave the Balkans after the Second World War a special seal.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Weithmann, M. W. (1995). *Balkan-Chronik: 2000 Jahre zwischen Orient und Okzident* (str. 542). F. Pustet; Styria.
Altimari, F. (1984). *Albanci* (str. 276, 44 pril.). Cankarjeva založba.
Ivanova, N., & Maltarić, B. (2012). *Poglavja iz zgodovinskega in kulturnega razvoja Bolgarije* (str. 150). Faber.
Weithmann, M. W. (1994). *Griechenland: vom Frühmittelalter bis zur Gegenwart* (str. 296, 16 pril.). Pustet.
Völkl, E. (1995). *Rumänien: vom 19. Jahrhundert bis in die Gegenwart* (str. 280, 16 pril.). Pustet; Südosteuropa-Gesellschaft.
Clogg, R. (2022). *Kratka zgodovina Grčije* (1. izd., str. 336). Založba Univerze.
Mazower, M. (2008). *Balkan: od konca Bizanca do danes* (1. izd., Let. 148, str. XVI, 190). Krtina.
Calic, M.-J. (2019). *Zgodovina Jugovzhodne Evrope* (1. izd., str. 640). Cankarjeva založba.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Zgodovina Balkana po letu 1941 so, da študenti pridobijo znanje o pomembnih dogajanjih balkanske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti. Ustvarijo si sliko o vplivu med balkansko in širšo evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Sposobni morajo biti analizirati kulturne, verske in druge značilnosti posameznih nacij, usposobijo se za kritično in strpno vrednotenje razlik med njimi. Zmožni morajo biti komparativne obravnave posameznih narodov in (komunističnih) držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Uporabljati morajo znati in kritično selekcionirati relativno veliko ponudbo informacij o sodobni zgodovini in iz nje izluščiti ter v razumljivi obliki posredovati naprej samo najkvalitetnejše.

Objectives and competences:

Students gain knowledge about important occurences in the Balkan history, about political and economic processes, social relations, life, work and of thinking. They can visualize the influence between Balkan and broader European history and gain the capability to distinguish between essential and inessential historical processes. They are able to analyze cultural, religious and other characteristics of individual nations and have to be able to critically and tolerantly assess differences between them. They also have to have the capability of comparative treatment of individual nations and countries or the historical processes at all.
They have to master and critically select rather large offer of information on contemporary history, but select from them and pass on only what is of the best quality.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent ob poznavanju balkanske zgodovine v 19. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v 20. stoletju na današnjo podobo jugovzhodne Evrope.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.
Študent razvija sposobnosti za primerjavo med balkansko zgodovino in evropsko zgodovino kot tudi neevropsko zgodovino in je sposoben vrednotiti procese, ki medsebojno vplivajo drug na drugega (Balkan in evropska zgodovina v drugi polovici 20. stoletja).

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student's knowledge of the Balkans in the second half of the 20th century enables him to understand processes and the events and their consequences, In short. The knowledge of this subject rounds up logical integrity of the 20th century. Understanding of the comparative history of political systems of Balkan states in the second half of the 20st century is particularly stressed.
Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.
Student masters comparison between Balkan history and European history as well as non-European history and is capable of analyzing the processes, that are in reciprocal connection (for example the Balkans and the European history in the second half of the 20th century).

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation work with sources, seminar, individual study, seminar work, presentation of seminar work, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- poročilo - pisni izpit	**30** **70**	- report - written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČELIG, Tomaž, FRIŠ, Darko. Med pragmatizmom in grožnjami – FLRJ 1950–1951. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 169-205, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-5-Fris.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-05. [COBISS.SI-ID 235842051], [SNIP, Scopus do 19. 6. 2026: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 2, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1.00]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. Nemška okupacija in organizacija Štajerske domovinske zveze v ptujskem okrožju. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 33, št. 3, str. 503- 514, ilustr. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/12/ASHS-33-2023-3_CHOMICKI_ET-AL..pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2023.25. [COBISS.SI-ID 179921411], [SNIP, WoS do 9. 2. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00, Scopus do 5. 11. 2024: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (ERIHPLUS, HA, IBZ)

FRIŠ, Darko, HAZEMALI, David. Slovenska diaspora v svetu, 1991-2021. V: DAROVEC, Darko (ur.), RUPEL, Dimitrij (ur.). *30 let slovenske države*. 1. izd. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, Založba Annales; Marezige: Inštitut IRRIS za raziskave, razvoj in strategije družbe kulture in okolja, 2021. Str. 267-274, ilustr. ISBN 978-961-6732-47-5. https://issuu.com/zaloznistvo_padre/docs/knjiga_30_let_slovenske_dr_ave_final_lowress. [COBISS.SI-ID 69397507]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Neevropska zgodovina po l. 1941**
Course title:	Non-European History after 1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	10				50	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Dragan Potočnik

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
/	/

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet obravnava svetovno zgodovino v času druge svetovne vojne in v obdobju od konca vojne do preloma tisočletja. Druga svetovna vojna v svetovnem merilu obsega tako vlogo ZDA na evropskem in pacifiškem bojišču, kakor tudi vse mednarodne dovore in dogajanja v zvezi bojem zavezniških sil proti silam osi in načrti ter načeli za povojno ureditev v svetu (nastanek OZN, povojnih zavezništev, začetki hladne vojne itd.). Obdobje po drugi svetovni vojni v svetu ključno zaznamuje hladna vojna kot svetovni zgodovinski proces, katerega eden glavnih nosilcev so bile ZDA. Hladna vojna	Subject deals with the history of the world in the Second World War and in the period from the end of the war until the end of millennium. Second World War on the the world scale includes the role of the USA in the European and Pacific battlefield, as well as all international treaties and occurences in connection with the fight of Allied forces against Axis powers, then plans and projects for postwar regulation in the world (founding of UN, postwar alliences, beginnings of Cold war…).

je v različnih obdobjih svojega razvoja imele sprecifične posledice na vseh kontinentih – od vojn v Koreji in Vietnamu, do gospodarskega vpliva obeh blokov na posamezne dele sveta, oboroževalne tekme in dr. Hkrati je potekal proces dekolonizacije v Afriki in Aziji in nastanek novih držav po svetu, večinoma pod okriljem OZN; tudi ta razvoj so spremljale vojne in krize po svetu. Posebej se analizira konec hladne vojne in posledice po svetu.
Pod vplivom tega splošnega dogajanja se je odvijal razvoj v posameznih državah, ki mu je potrebno slediti s stališča splošnega razvoja in ugotavljati interakcije v zgodovinskem dogajanju. Med posebnosti, ki jih velja analizirati je zmaga komunistične revolucije na Kitajskem in njen specifični razvoj (kulturna revolucija...), vzpon Indije, gospodarski razcvet Japonske, razvoj arabskega in muslimanskega povezovanja, razvoj Izraela, notranji razvoj ZDA ter druga vprašanja, ob katerih je zgodovina posameznih držav ali regij sveta stopila na svetovno prizorišče oziroma vplivala na dogajanje po svetu.

The period after the Second World War is mostly denoted by Cold War as a world's historical process and by one of its chief holders the USA. Cold war had a specific consequences in the different periods of its formation on all continents – from the wars in Korea and Vietnam to economic influence of both Blocks in individual parts of the world, arms race… At the same time there were in progress a processes of deconolization in Africa and Asia and the formation of new countries around the world, under the protection of UN. This development was also accompanied by wars and crisis. Special attention is given to the analysis of the end of the Cold War and its consequences around the world.
The development in some individual countries was under the influence of general occurences. This has to be followed from the standpoint of general development and cooperations in historical happening need to be established. Some of the peculiarities, that have to be analyzed, are the victory of communist revolution in China and its specific development (cultural revolution…), rise of India, economic success in Japan, formation of Arab and Muslim connection, formation of Israel, internal formation in USA and other questions, which put the history of individual countries or regions onto world, that is influenced on the occurences all over the world.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Gilbert, M. (1997). *Second world war* (3rd impression, str. XVI, 846). Phoenix Giant.Zinn, H. (2021). *Ljudska zgodovina Združenih držav Amerike* (str. XX, 743). Sophia.Potočnik, D. (2015). *Iran: dežela med Perzijo in islamom: [znanstvena monografija]* (1. izd., str. 348). Pivec.Potočnik, D. (2006). *Azija med preteklostjo in sedanjostjo* (1. izd., str. 407). Pivec.Richelson, J. T. (1995). *A century of spies: intelligence in the twentieth century* (str. X, 534). Oxford University Press.Fage, J. D., & Tordoff, W. (2011). *Zgodovina Afrike* (1. izd., str. 672). Modrijan.Fausto, B. (2016). *Zgodovina Brazilije* (1. izd., str. 558). Založba ZRC, ZRC SAZU.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Neevropska zgodovina po 1941 so, da študenti pridobijo bolj poglobljeno znanje o pomembnih procesih, ki so se odvijali v po svetu med drugo in po drugi svetovni vojni in v posameznih državah. Najprej se morajo podrobneje seznaniti s potekom druge svetovne vojne in njenimi posledicami, nastankom OZN, mirovnimi pogodbami. Seznaniti se morajo s koreninami hladne vojne, vlogo ZDA v hladni vojni (Marshallov plan, Trumanova doktrina). Spoznati morajo mednarodni razvoj, kakor tudi glavne značilnosti razvoja v posameznih državah, ki so vplivale na zgodovinski razvoj. Razumeti morajo interakcijo med posameznimi dogajanji in na podlagi zgodovinske literature in tiskanih virov morajo spoznati vse glavne značilnosti hladne vojne, značilnosti komunističnih sistemov po svetu, procese dekolonizacije, oboroževalno tekmo in vojaška zavezništva, vpliv vojn in procesa razorožitve, ipd. Tudi v tem obdobju morajo biti sposobni analizirati ekonomski razvoj in razvoj duha in kulture po svetu ter izbrane probleme v posameznih državah. Zmožni morajo biti uporabljati glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurences, which took place around the world in individual countries during and after the Second World War. First of all they have to acquaint themselves with the course of the Second World War and its consequences, with the formation of UN and peace treaties. Further, they have to be informed about the roots of the Cold War and the role of the USA in it (Marshall Plan, Truman Doctrine). They have to be acquainted with international development as well as with chief developmental characteristics of individual countries, which shaped historical progress. They have to understand interaction between individual occurences and on the basis of historical literature and printed sources to recognize all the main characteristics of Cold war, communist systems around the world, processes of decolonization, arms race and military alliences, influence of the wars and process of disarmament… At the same time they are enabled to analyze the economic development, the development of mind and art around the world as well the selected problems in individual countries.

posameznega zgodovinskega problema, predstavitve te analize in izdelave besedila za objavo.	They are able to use the main collections of printed sources and sources on the internet, they must be able to analyze and critically value them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and prepare the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju neevropske zgodovine v 20. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v 20. stoletju na današnjo podobo sveta. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent je sposoben vrednotiti neevropsko zgodovino v obravnavanem obdobju in jo zna kritično primerjati z evropsko zgodovino.	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the non-European history in the second half of the 20th century enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject is of key importance for the full understanding of non-European history in the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Student is also capable of evaluating non-European history in treated period and can critically compare it with European history.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation work with sources, seminar, individual study, seminar work, presentation of seminar work, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- poročilo		- report
- ustni izpit	**30**	-
	70	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

POTOČNIK, Dragan, ŠTERBENC, Primož. Islam kot nacionalistični instrument odpora proti percipirani dominaciji Zahoda = Islam as the nationalist instrument of resistance to perceived domination of the West. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. 2023, letn. 78, št. 2, str. 369-382. ISSN 2335-4127. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/Edinost/78/02/Potocnik.pdf, DOI: 10.34291/Edinost/78/02/Potocnik, DOI: 20.500.12556/DKUM-90954. [COBISS.SI-ID 178808579], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ATLA, ERIHPLUS, IBZ, RTA)

POTOČNIK, Dragan. Islam in pouk zgodovine. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 57-68, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 182594563]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

POTOČNIK, Dragan. Začetek modernega obdobja v islamskem svetu. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru:

Pivec, 2023. Str. 89-100, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 182599683]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Pisanje zgodovinopisnih besedil**
Course title:	WRITING OF HISTORIOGRAPHICAL TEXTS

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer)	3.	6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option	3rd	6th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
	15	**10SV**			155	**6**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Darko Friš

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
-	-

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
• Razumevanje zakonitosti raziskovalnega dela; • Tipi zgodovinopisnih besedil; • Značilnosti teoretičnega raziskovalnega dela; • Značilnosti empiričnega raziskovalnega dela; • Struktura zgodovinopisnega besedila; • Uporaba znanstvenega aparata; • Razvoj in značilnosti posameznih tipov citiranja.	• Understanding rules of the research work; • Types of historiographical texts; • Characteristics of theoretical research work; • Characteristics of empirical research work; • Structure of a historiographical text; • Use of scientific apparatus; • Development and characteristics of quotation types.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Eco, U. (2003). *Kako napišemo diplomsko nalogo: [esej]* (str. 266). Vale-Novak.Hladnik, M. (2002). *Praktični spisovnik ali Šola strokovnega ubesedovanja: vademekum za študente slovenske književnosti, zlasti za predmet Uvod v študij slovenske književnosti* (6., spremenjena izd., str. 311). Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.Luthar, O., Šašel Kos, M., Grošelj, N., & Pobežin, G. (2006). *Zgodovina historične misli: od Homerja do začetka 21. stoletja* (str. 694). ZRC SAZU, Založba ZRC.Potočnik, D. (2013). *Viri in pouk zgodovine* (Let. 99, str. 162). Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta.Bloch, M. (2023). *O zgodovini, spominu in lažnih novicah: izbrani spisi* (str. 150). Studia humanitatis..
Luthar, O. (1997). *Mojstri in muze: kaj in zakaj je zgodovina?* (1. izd., str. 91). Modrijan.

Cilji in kompetence:

Bistveni cilji zaključnega predmeta so:

- Študent razvije zmožnost uporabe znanstveno - kritične metode
- Pridobi sposobnost kritičnega ovrednotenja zgodovinskih virov in relevantne literature
- Je sposoben uporabljati znanstveni aparat
- Študent je usposobljen napisati zgodovinski znanstveni tekst (sposoben je kritično ovrednotiti stališča dosedanjih raziskav in jih s pritegnitvijo novih virov in spoznanj nadgraditi.)

Objectives and competences:

Fundamental aims of this subject are:

- student develops the ability to use scientific and critical method
- student acquires the ability to critically assess historical sources and relevant literature
- student masters scientific apparatus
- Student is qualified to write scientific historical text (he is able to critically value the standpoints of existing researches and upgrade them with the use of new sources).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire in relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Hkrati lahko pisno ali ustno argumentira svoja stališča.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Osvojeno specifično znanje in metodološke pristope lahko uporablja tudi na drugih področjih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. At the same time he can defend his points of view in written or orally.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can use acquired specific knowledge and methodological approaches in other fields.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, razgvor, seminarske vaje, samostojni študij. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Lectures, discussion, tutorial, individual study. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
pisni Izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

MELANŠEK, Tadeja, FRIŠ, Darko. Ustvarjanje temeljev, začetki in zgodnji razvoj Univerze v Mariboru. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *50 let Univerze v Mariboru : pol stoletja znanja in raziskovanja*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 31-66. ISBN 978-961-299-001-5. DOI: 10.18690/um.1.2026.2. [COBISS.SI-ID 246154243]
kategorija: 3A (Z, A1/2)

OSOJNIK, Janez, FRIŠ, Darko, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja, HAZEMALI, David. Komuniciranje izbranih primerov suš na Slovenskem v 20. stoletju. V: LIPAVIC OŠTIR, Alja (ur.), FABČIČ, Melanija (ur.), IVAJNŠIČ, Danijel (ur.). *Komuniciranje okoljske krize*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 107-134. ISBN 978-961-299-008-4. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/964/chapter/656, DOI: 10.18690/um.ff.6.2025.4, DOI: 20.500.12556/DKUM-93710. [COBISS.SI-ID 242536963], [Odprti dostop]

projekt: NRP 3330-22-3514 (PP5) Komuniciranje podnebne krize za uspešen prehod v zeleno družbo [ZELEN.KOM]; financer: Republic of Slovenia, Ministry of Higher Education, Science and Innovation
kategorija: 3A (Z, A1/2)

FRIŠ, Darko, HAZEMALI, David. Slovenska diaspora v svetu, 1991-2021. V: DAROVEC, Darko (ur.), RUPEL, Dimitrij (ur.). *30 let slovenske države*. 1. izd. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, Založba Annales; Marezige: Inštitut IRRIS za raziskave, razvoj in strategije družbe kulture in okolja, 2021. Str. 267-274, ilustr. ISBN 978-961-6732-47-5. https://issuu.com/zaloznistvo_padre/docs/knjiga_30_let_slovenske_dr_ave_final_lowress. [COBISS.SI-ID 69397507]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Kulturna zgodovina** (starejša)
Course title:	Cultural History (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	1. ali 2.	2. ali 4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	1st or 2nd	2nd or 4th

Vrsta predmeta / Course type: Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. Work	ECTS
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Martin Bele

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**

Vloga in pomen umetnostnega izražanja v predzgodovinskih obdobjih. Modeli antične kulture in umetnosti. Zgodnje krščanstvo in Bizanc. Srednjeveška kulturna in umetnostna raznolikost izraznih oblik. Renesančni prelom. Novoveški kulturni in umetnostni tokovi, nove izrazne oblike. Kultura in umetnost v slovenskem prostoru do poznega 18. stoletja.	The role and the meaning of artistic expression in prehistorical periods. Models of antique culture and art. Early Christianity and Byzantium. Medieval cultural and artistic diversity of forms of expression. The breach of the Renaissances. Early Modern cultural and artistic forms, new forms of expression. Culture and art in the slovene territory until the late 18th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Burke, P. (2004). *Evropska renesansa: središča in obrobja* (str. 369). Založba /*cf.
Debicki, J., Favre, J.-F., Grünewald, D., & Pimentel, A. F. (2004). *Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti* (2. izd., str. 317). Modrijan.1991.
Le Goff, J. (2006). *Se je Evropa rodila v srednjem veku?* (str. 333). Založba /*cf.Huizinga, J. (2011). *Jesen srednjega veka* (str. 606). Studia Humanitatis.Keen, M. H. (1993). *Srednjeveška Evropa* (str. 297). Cankarjeva založba.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent si ustvari sliko o razmerjih in medsebojnem vplivu med družbo, kulturo in umetnostjo v historičnem razvojnem loku starejše evropske zgodovine, pridobi sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi kulturnimi in umetnostnozgodovinskimi procesi. Zmožen je analizirati kulturne in umetnostne značilnosti posameznih področij.	Student visualizes the relations and reciprocal influence between society, culture and art in the period of older European history, he also gains the capability of making a distinction between fundamental and nonfundamental cultural and art and historical processes. He is able to analyze cultural and artistic characteristics of individual periods.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše razvojne faze in pomembnejša dogajanja v zgodovini kulture in umetnosti na prostoru Evrope in pojasni umetnostne dosežke, ki so iz stoletja v stoletje bogatili ter spreminjali ta prostor. Interpretira izbrana umetniška dela z različnih umetnostnih področij, ovrednoti vpliv družbenih razmer na kulturno ustvarjanje in povzame razlike med posameznimi obdobji v tem oziru. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih kulturno- oziroma umetnostnozgodovinskih procesov sploh.	Knowledge and Understanding: Student is able to analyze developmental phases and important occurences in the history of culture and art in the European territory and artistIc achievemnents, which enriched and changed this space form century to century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student acquires the capabilities of comparative treatment of individual cultural or art and historical processes at all. He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:	Weight (in %)	**Assessment:**
- pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BELE, Martin. Plemstvo v mestu in mestne elite. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 32, št. 2, str. 177-200, ilustr. ISSN 1318-0185. DOI: 10.19233/AH.2024.07. [COBISS.SI-ID 221408003], [Odprti dostop, JCR, SNIP, WoS, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (ERIHPLUS, IBSS, WPSA)

BELE, Martin. Notarji, komorniki in dvorni mojstri : primerjava razvoja dvornih služb na Štajerskem in Tirolskem v 12. in 13. stoletju. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 73, št. 2, str. 255-267, ilustr. ISSN 0023-4923. DOI: 10.56420/Kronika.73.2.03, DOI: 20.500.12556/DKUM-94183. [COBISS.SI-ID 244962307], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 11. 8. 2026: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1.00]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

BELE, Martin. Limbuš in Limbuški med 12. in 14. stoletjem. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*, ISSN 0023-4923. [Tiskana izd.], 2021, letn. 69, št. 2, str. 215-228, ilustr. [COBISS.SI-ID 69700611]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Cerkvena zgodovina (starejša)
Course title:	Church History (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	1. ali 2.	2. ali 4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	1st or 2nd	2nd or 4th

Vrsta predmeta / Course type: Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Martin Bele

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predkrščanska verovanja in kulti v evropskem prostoru. Pojav krščanstva; utrditev zgodnjekrščanskih struktur. Pokristjanjevanje osrednje in zahodne Evrope. Pokristjanjenje jugovzhodne in vzhodne Evrope; razkol 1054 in nova stvarnost evropskega krščanstva. Visoko- in poznosrednjeveška krščanska cerkev; herezije; redovništvo; duhovnost. Judje in judovstvo v antiki in srednjem veku (s poudarkom na srednji Evropi). Islam na evropskih tleh.	Pre-Christian beliefs and cults in the European territory. The appearance of Christianity; consolidation of the Early Christian structures. Christianization of the Middle and Western Europe. Christianization of the Southeastern and Eastern Europe; Schism of 1054 and the new reality of European Christianity. High- and late medieval Christian church, heresies, monasticism, spirituality. Jews and Jewry in Antiquity and in the Middle Age (with the emphasis on the Middle Europe).

Luteranski prelom; Trident, protireformacija, rekatolizacija. Novoveške krščanske cerkve v Evropi. Cerkev v slovenskem prostoru od antike do poznega 18. stoletja.	Islam in Europe. Lutheran breach; Trident, Counter-Reformation, Recatholization. Early Modern Christian churches in Europe. Church in the Slovene territory from Antiquity until the late 18th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Dolinar, F. M., & Čuk, S. (1992). *Zgodovina krščanstva* (str. 688). Državna založba Slovenije; Tiskovno društvo Ognjišče.
Daniélou, J., & Marrou, H.-I. (1988). *Zgodovina Cerkve. 1, Od začetkov do Gregorja Velikega: [I.-VI. stoletje]* (str. 525, 48 pril., 1 zganj. zvd.). Družina.
Zgodovina Cerkve na Slovenskem (str. 503, 4 pril.). (1991). Mohorjeva družba.Ambrožič, M. (2019). *Zgodovina Cerkve na Slovenskem: [univerzitetni učbenik za študente Teološke fakultete Univerze v Ljubljani]* (Let. 28, str. 640). Teološka fakulteta.Brown, P. R. L. (2007). *Telo in družba: spolno odrekanje v zgodnjem krščanstvu* (str. 649). Studia humanitatis.

Cilji in kompetence:

Predmet nudi natančnejši vpogled v procese nastajanja institucionalnega verovanja od prvotnih religioznih oblik do množičnih cerkva na evropskem prostoru. Študent JE sposoben očrtati razvojno pot vseh svetovnih religij, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Ob tem je sposoben analizirati druge spremljevalne pojave, kot so herezije, redovništvo, duhovnost. Temeljit pregled cerkvenih razmer na Slovenskem od tukajšnjega pojava krščanstva naprej mu pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru.

Objectives and competences:

Subject offers pretty detailed insight into processes of formation of institutional belief from the first religious forms until mass churches in the European territory. Student is able to sketch the evolutional path of all world religions, which appeared and were established here until the Early Modern Period.
Besides that he is able to analyze a lot of other following occurences like heresies, monasticism, spirituality. Thorough view over church conditions in Slovenia from the appearance of christianity onward helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent opiše pomembna dogajanja, pojasni procese in interpretira spremembe v cerkveni zgodovini. Ovrednoti vpliv družbenih razmer na dogajanje v verski zgodovini in povzame najpomembnejše razvojne tokove.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is able to analyze important occurences, processes and changes in the church history.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BELE, Martin. Ljutomer v srednjem veku. V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine Ljutomera*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2022. Letn. 70, št. 3, str. 499-510, ilustr. Kronika, letn. 70, št. 3. ISBN 978-961-6777-30-8. ISSN 0023-4923. https://kronika.zzds.si/kronika/article/view/4076/4537, DOI: 10.56420/Kronika.70.3.01. [COBISS.SI-ID 137121795], [SNIP, Scopus do 27. 2. 2023: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na

avtorja (ClAu): 1.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

JUHART, Dejan, BELE, Martin. Primerjava pečatov celinskih in primorskih mest na Slovenskem v srednjem veku. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 32, št. 2, str. 201-224, ilustr. ISSN 1318-0185. DOI: 10.19233/AH.2024.08, DOI: 20.500.12556/DKUM-92097. [COBISS.SI-ID 221401091], [Odprti dostop, JCR, SNIP, WoS, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (ERIHPLUS, IBSS, WPSA)

BELE, Martin. Grad Lušperk in njegovi prebivalci med 13. in 15. stoletjem. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 31, št. 4, str. 807-828, ilustr. ISSN 1318-0185. DOI: 10.19233/AH.2023.35, DOI: 20.500.12556/DKUM-88650. [COBISS.SI-ID 187437571], [Odprti dostop, JCR, SNIP, WoS, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (ERIHPLUS, IBSS)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Zgodovina vsakdanjega življenja (starejša)
Course title:	History of Everyday Life (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	1. ali 2.	2. ali 4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	1st or 2nd	2nd or 4th

Vrsta predmeta / Course type	Izbirni/ Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Hozjan

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Osnovni pojmi vsakdanjika skozi starejšo zgodovino. Zgodovinopisni pogledi na vsakdanjik kot raziskovalni problem. Izbrana poglavja in teme iz vsakdanjika v antičnih, srednjeveških in novoveških obdobjih. Vsakdanjik v slovenskem prostoru na podeželju, v mestu in na plemiškem dvoru skozi stoletja.	Basic terms of evryday life through older history. Historiographical views on everyday life as a research problem. Selected chapters and themes form everyday life in antique, medieval and early modern periods. Everyday life in the Slovene territory on the countryside, in the city or the country seats throughout centuries.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Curk, I. (1987). *Rimska lončena posoda na Slovenskem: sinteza rimske materialne kulture v Sloveniji* (str. 208). Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.Mihelič, D. (1996). *Meščan sem: iz življenja srednjeveških mest* (1. izd., str. 38). Mihelač in Nešović.Puconja, M. (2011). *Slovenska kmečka kultura: na Cvenu od zemljiške odveze do začetka tretjega tisočletja* (str. 447). Klar.Maček, J. (2007). *Na zemlji domači: kratka zgodovina slovenskega kmečkega stanu* (str. 303). Društvo Mohorjeva družba; Celjska Mohorjeva družba.Počkar, I. (2005). *Dve gasi, dva policaja, sto obrtnikov: življenje mestnih obrtnikov od sredine 19. stoletja do druge svetovne vojne na primeru Brežic* (Let. 2, str. 406). Društvo za oživitev mesta Brežic; Valvasorjev raziskovalni center; ZRC SAZU, Založba ZRC.

Cilji in kompetence:

Predmet omogoči študentu celovito informacijo o pojavnih oblikah, vzorcih in posebnostih vsakdanjega življenja v starejših zgodovinskih obdobjih. Študent je sposoben ločevati vzorce po evropskih regijah. Hkrati je zmožen opisati mnoge vsakdanje običaje in navade urbanega in ruralnega okolja po Evropi.

Objectives and competences:

Subject enables student to get thorough information about forms, patterns and peculiarities of everyday life in the older historical periods. Student has to be able to differ patterns according to European regions. At the same time he is able to describe a number of everyday customs and habits of urban and rural environment across Europe.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent opiše procese in pojasni spremembe v zgodovini vsakdanjega življenja. Interpretira vzroke za inovacije v vsakdanjem življenju, jih ovrednoti in povzame glavne mejnike v spreminjanju vsakdanjega življenja v evropski kulturi.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent je sposoben poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is able to analyze processes and changes in the history of everyday life.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Ukrepi notranjeavstrijskih in štajerskih oblasti ob hrvaško-slovenskem kmečkem uporu leta 1573. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 72, št. 3, str. 475-502, ilustr., zvd. ISSN 0023-4923. DOI: 10.56420/kronika.72.3.05, DOI: 20.500.12556/DKUM-92096. [COBISS.SI-ID 226195203], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

HOZJAN, Andrej. Upravni prostor škofije Ljubljana na spodnjem Štajerskem v prvem terezijanskem župnijskem štetju duš leta1754. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 11-39, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-1-Hozjan.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-01, DOI: 20.500.12556/DKUM-92100. [COBISS.SI-ID 227237379], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike

Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

HOZJAN, Andrej. Kratek vpogled v položaj slovenske manjšine v Porabju po letu 1991. V: DAROVEC, Darko (ur.), RUPEL, Dimitrij (ur.). *30 let slovenske države*. 1. izd. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, Založba Annales; Marezige: Inštitut IRRIS za raziskave, razvoj in strategije družbe kulture in okolja, 2021. Str. 289-296, ilustr. ISBN 978-961-6732-47-5. https://issuu.com/zaloznistvo_padre/docs/knjiga_30_let_slovenske_dr_ave_final_lowress. [COBISS.SI-ID 69182979]
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARRS
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Gospodarska zgodovina (starejša)**
Course title:	Economic History (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	1. ali 2.	2. ali 4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	1st or 2nd	2nd or 4th

Vrsta predmeta / Course type: Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Anton Ravnikar

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Ni pogojev	None

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja gospodarstva v evropskem prostoru. Študent spozna razvojno pot ekonomskih procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljit pregled gospodarskih razmer na Slovenskem, kar pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru. Ta predmet bo torej študentom približal gospodarske razmere srednjega veka.	Subject offers pretty detailed insight into processes of economical developmnent in the European territory. Student is informed about the evolutional path of the economical proceses, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over economical conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory. The subject will intoruce the students with the economical conditions in the Middle Ages.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Le Goff, J. (2008). *Nastanek vic* (Let. 2008, str. 602). Studia humanitatis.Lazarević, Ž., & Prinčič, J. (2000). *Zgodovina slovenskega bančništva* (str. 438). ZBS - Združenje bank Slovenije.
Kulišer, J. M. (1959). *Splošna gospodarska zgodovina srednjega in novega veka* (str. 2 zv.). Državna založba Slovenije.Finley, M. I. (1987). *Antična ekonomija* (str. 233). ŠKUC; Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.Mlinarič, J. (1996). *Mariborski Židje v zadnjih desetletjih pred izgonom iz mesta, njihov izgon in sledovi* (Let. 7, str. 72). Pokrajinski arhiv.

Cilji in kompetence:

Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja gospodarstva v evropskem prostoru. Študent je zmožen razbrati razvojno pot ekonomskih procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Študent razvije zmožnost za analizo gospodarskih razmer na Slovenskem, kar pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru.

Objectives and competences:

Subject offers pretty detailed insight into processes of economical developmnent in the European territory. Student is able to reconstruct the evolutional path of the economical proceses, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over economical conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent opiše pomembna dogajanja, pojasni procese in interpretira spremembe v starejši gosodarski zgodovini. Ovrednoti vpliv družbenih razmer na razvoj gospodarstva in povzame glavne razvojne tokove.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Iz določene teme je sposoben napisati originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is able to analyze important occurences, processes and changes in the economical history.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes. He is able to write an original scientific work from a fixed content.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- Pisni izpit	**100**	- Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 3, Mesto in njegovi meščani. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 23, št. 3, str. 611-638, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2023-16-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2023-16. [COBISS.SI-ID 181018371], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 30. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)
RAVNIKAR, Tone. Judje v manjših štajerskih mestih v srednjem veku = Jews in smaller Styrian towns in the middle ages. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. 2021, letn. 76, št. 1, str. 219-241. ISSN

2335-4127. DOI: 10.34291/Edinost/76/Ravnikar, DOI: 20.500.12556/DKUM-90955. [COBISS.SI-ID 60949251], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ATLA, ERIHPLUS, IBZ, RTA)
RAVNIKAR, Tone. Trg Šoštanj v srednjem veku. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 69, št. 3, str. 411-424, ilustr. ISSN 0023-4923. [COBISS.SI-ID 110149891], [SNIP]
kategorija: 1A4 (Z); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Vojaška zgodovina (starejša)**
Course title:	Military history (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	1. ali 2.	2. ali 4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	1st or 2nd	2nd or 4th

Vrsta predmeta / Course type Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Dragan Potočnik

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	

slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

- ni pogojev	- none

Vsebina: **Content (Syllabus outline):**

Vloga in pomen vojskovanja v zgodovini antične kulture, zgodnjega krščanstva in Bizanca. Srednjeveško zgodovinopisje in vojaška zgodovina. Turški imperij in vojskovanje v novem veku. Vojaštvo v slovenskem prostoru do poznega 18. stoletja.	The role and the meaning of warefare in the antique culture early Christianity and Byzantium. Medieval historiography and military history. The Turkish empire and the warefare in Early Modern period. Warefare in the slovene territory until the late 18th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Clausewitz, C. von. (2022). *O vojni* (2. izd., str. XVIII, 335). Studia humanitatis.Novinšek, L. (2011). *Meč in vihar* (str. 202). samozal.Biočić, A. (1978). *Vojna enciklopedija* (2. izd., str. 11 zv.). Vojnoizdavački zavod.Elia, D. (2009). *Velike bitke: vojne včeraj in danes - orožja, armade, vojne strategije - mirovne pogodbe in obnove* (1. izd., str. 120). Ark.*Vitez, dama in zmaj: dediščina srednjeveških bojevnikov na Slovenskem. 1, Razprave* (str. 308). (2011). Narodni muzej Slovenije.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja vojaštva v evropskem prostoru. Študent je zmožen analizirati razvojno pot vojaških procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Ta predmet naj bi torej študentom približal vojaške enote in dogodke v srednem in novem veku.	Subject offers pretty detailed insight into processes of military developmnent in the European territory. Student is able to analyze the evolutional path of the military proceses, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over military conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše dogajanja, pojasni procese in interpretira spremembe v starejši vojaški zgodovini. Ovrednoti razvoj orožja in povzame osrednje bitke starejše zgodovine. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je sposoben poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.	Knowledge and Understanding: Student is informed about important occurences, processes and changes in the military history. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

POTOČNIK, Dragan (avtor, fotograf). *Perceptions and images of Islam and the Orient*. Kirklareli: RumeliYA, 2025. VIII, 140 str., ilustr. ISBN 978-625-95563-8-3. [COBISS.SI-ID 255649027]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

POTOČNIK, Dragan (avtor, fotograf). *Predstave in podobe o islamu in Orientu. Knj. 2, Umetnost in znanost islamskega sveta*. 1. izd. Maribor: Pivec, 2021. 371 str., ilustr. ISBN 978-961-7103-65-6. https://d.cobiss.net/repository/si/files/76381955/161567/76381955-jakrs.png. [COBISS.SI-ID 76381955]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

POTOČNIK, Dragan. Turški pohod leta 1532, znan kot nemški pohod ali Alaman Seferi. *Časopis za zgodovino in narodopisje*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 95 = n. v. 60, zv. 2, str. 5-24, ilustr. ISSN 0590-5966. https://www.czn.si/images/czn_stevilke/2024/2/1_Potocnik_CZN_2024_2.pdf, DOI: 10.62409/czn.271. [COBISS.SI-ID 231979011]
kategorija: 1C (Z); uvrstitev: MBP (HA, PUBMED)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina migracij** (starejša)
Course title:	History of Migrations (Older)

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	1. ali 2.	2. ali 4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	1st or 2nd	2nd or 4th

Vrsta predmeta / Course type: Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. Work**	**ECTS**
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Osnovni problemski in vzročni sklopi migracij; migracijski vzorci. Navezave: nasilje – migracije, gospodarstvo – migracije, individualni nagibi – migracije, v zgodovinskih obdobjih do 18. stoletja. Komparativne podobe in pojavne oblike migracij v izbranih področjih Evrope od zgodnjega srednjega veka naprej. Migracije v slovenskem prostoru.	Basic problems and sample units of migrations; migrational patterns. Ties: violence and migrations, economy and migrations, individual tendencies and migrations in the periods until the 18th century. Comparative likes and forms of migrations in chosen European regions from the Early Middle Ages onward. Migrations in the Slovene territory.

Temeljni literatura in viri / Readings:

1. Braudel, F. (1991). *Čas sveta: materialna civilizacija, ekonomija in kapitalizem, XV.-XVIII. stoletje* (str. 2 zv. (537; 381)). ŠKUC; Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.Heršak, E. (2005). *Drevne seobe: prapovijest i stari vijek* (Let. 5, str. 548). Školska knjiga.Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.Cvirn, J., Grdina, I., Ivanič, M., Longyka, I., Prunk, J., Simoniti, V., & Štih, P. (2003). *Ilustrirana zgodovina Slovencev* (3. ponatis, str. 526). Mladinska knjiga.Klemenčič, M., & Maver, A. (2017). *Izbrana poglavja iz zgodovine selitev od začetkov do danes* (Let. 124, str. 274). Univerzitetna založba Univerze. doi:10.18690/978-961-286-116-2
2. *Migracije in slovenski prostor od antike do danes* (Let. 39, str. 705). (2010). Zveza zgodovinskih društev Slovenije. http://hdl.handle.net/11686/38499

Cilji in kompetence:

Predmet študentu nudi celovit pregled pojmov in vzorcev migracij v starejši evropski zgodovini. S primerjalnimi modeli določenih migracijskih procesov mu podaja sliko vzročnih nagibov in posledic teh pojavov v različnih evropskih regijah.

Objectives and competences:

Subject offers a student a total view of the migrational notions and patterns in older European history. The picture of consequential inclinations and consequences of these occurences in different European regions is shown to him with the comparative models of selected migrational processes.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent opiše dogajanja, pojasni procese in interpretira spremembe v starejši vojaški zgodovini. Ovrednoti razvoj orožja in povzame osrednje bitke starejše zgodovine.
Študent opiše pomembna dogajanja,
Pojasni procese in interpretira spremembe v zgodovini migracij. Ovrednoti vplive na migracijska gibanja in povzame najpomembnejše valove migracij.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is able to analyze important occurences, processes and changes in migrational history.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes.
He is able to write a seminar assignment, short thesis or original scientific work from a fixed content.
He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- - pisni izpit	**100**	- Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

OSOJNIK, Janez, FRIŠ, Darko, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja, HAZEMALI, David. Shifts and sensationalism in press coverage of drought in the territory of Slovenia (1921–2003). *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 25, št. 3, str. 641-702, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2025-14-Osojnik.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2025-14. [COBISS.SI-ID 264693251], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z

evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: NOO C3330-22953012 Communicating the Climate Crisis for a Successful Transition to a Green Society [ZELEN.KOM]; financer: European Union - NextGenerationEU
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko. *Alta sedent civilis vulnera dextrae : državljanska vojna v zgodovini : [znanstvena monografija]*. Maribor: Znanstvenoraziskovalni inštitut dr. Franca Kovačiča, 2023. 187 str., ilustr. Zbirka Studia historica Slovenica, 26. ISBN 978-961-6855-29-7. [COBISS.SI-ID 186443011]
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARIS
projekt: J6-3140 Slovenska intelektualna zgodovina v luči sodobnih teorij religije: od ločitve duhov; financer: ARIS
projekt: J6-4603 Soočanje s tujci v mestih Zgornjega Jadrana na prehodu iz srednjega v zgodnji novi vek; financer: ARIS
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

GRABROVEC, Petra, PISK, Marjeta, FRIŠ, Darko. "Zazvenela je naša pesem" : delovanje predvojnega Akademskega pevskega zbora in pomen sklepnega koncerta v obdobju okupacije leta 1941. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 93-131, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-3-Grabrovec.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-03. [COBISS.SI-ID 222660611], [SNIP, Scopus do 12. 8. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Kulturna zgodovina (novejša)**
Course title:	Cultural History (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	2. ali 3.	4. ali 6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	2nd or 3rd	4th or 6th

Vrsta predmeta / Course type: Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Andrej Rahten

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Pregled slovenske kulturne ustvarjalnosti (umetnost, znanost, šolstvo, množična kultura) od protestantizma dalje s poudarkom na drugi polovici 19. in 20. stoletja, ko dobiva dejavnost institucionalne oblike. Pozornost pri razvoju književnosti, šolskih in znanstvenih ustanov, gledališč, založništva ipd. bo usmerjena na odnos kulture do širše družbene stvarnosti. Za čas od sredine 19. stoletja, ko se začne poleg dotedaj prevladujoče katoliške cerkve za kulturno ustvarjalnost vse bolj zanimati tudi država, bo poleg razvoja slovenskih kulturnih ustanov poudarek še na kulturni politiki, tj. na	The overview of the Slovene cultural activity (art, science, educational system, mass culture) from Protestantism onward with the emphasis on the second part of the 19th and 20th centuries, when the activity gets institucional forms. Cultural relation towards broader social reality will be looked at through the development of literature, school and scientific institutions, theatres, publishing… One of the characteristics of the time from the second part of the 19th century onward is the increasing interest of the state in cultural creativity, which was until that time mainly in connection with catholic church. The main

odnosu države in političnih skupin (katoličtva in liberalizma) do šolske, umetniške in znanstvene dejavnosti in ustanov. Pri 20. stoletju bo največji poudarek na pomenu politično prelomnih let 1918, 1945 in 1991 za slovensko kulturo in na porastu nacionalnih slovenskih kulturnih ustanov.	emphasis, concerning this time, will be on the development of Slovene cultural institutions and on the cultural politics, that is, the relation of state and political parties (catholicity, liberalism) towards school, artistic and scientific activities and towards institutions. Concerning the 20th century a lot of attention will be given to the significance of politically important turning points in 1918, 1945 and 1991 for Slovene culture and to the increase of Slovene national cultural institutions.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ciperle, J., & Vovko, A. (1987). *Šolstvo na Slovenskem skozi stoletja* (1. natis, str. 191). Slovenski šolski muzej. Dolenc, E., Godeša, B., & Gabrič, A. (1999). *Slovenska kultura in politika v Jugoslaviji* (1. izd., str. 199). Modrijan.Dolenc, E. (1996). *Kulturni boj: slovenska kulturna politika v Kraljevini SHS 1918-1929* (str. 405). Cankarjeva založba. http://sistory.si/?urn=SISTORY:ID:12961 Gabrič, A. (1995). *Socialistična kulturna revolucija: slovenska kulturna politika 1953-1962* (str. 369). Cankarjeva založba. http://hdl.handle.net/11686/12962
Burke, P. (2007). *Kaj je kulturna zgodovina* (Let. 16, str. 175). Sophia.
Kos, J. (2001). *Primerjalna zgodovina slovenske literature* ([2. izd.], str. 417). Mladinska knjiga.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študentje se pregledno seznanijo s kulturno zgodovino od novega veka naprej. Glede znanja in razumevanja je študent sposoben analizirati temeljne pojave iz kulturne zgodovine. Zmožen je očrtati vzroke in posledice spreminjanja temeljnih kulturnih pristopov. Sposoben je kritično ovrednotiti kulturne dosežke posameznih obdobij in njihov vpliv na družbo. Prav tako je sposoben kritično pristopiti k dosedanjim raziskavam in jih s pritegnitvijo novih virov in spoznanj nadgraditi. Poleg tega se je zmožen spopadati tudi s teoretičnimi vprašanji kulturne zgodovine.	Students are informed about cultural history from the Early Modern period onward. As for knowledge and understanding student is capable to analyze basic phenomena of cultural history. He is also able to sketch reasons and consequences of changes of fundamental cultural approaches. He has the ability to critically value cultural achievements of individual periods and their influence on society. Just so, he has the ability to critically approach towards previous researches and upgrade them with the attraction of new sources and cognitions. Besides that he is also able to tackle the theoretical questions of cultural history.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent interpretira ustrezne vire in relevantno domačo in tujo literaturo ter ovrednoti izbrane teme. Hkrati lahko pisno ali ustno povzame svoja stališča. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Osvojeno specifično znanje in metodološke pristope lahko uporablja tudi na drugih področjih.	Knowledge and Understanding: Student can find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. At the same time he can reason his points of view in written or orally. Transferable/Key Skills and other attributes: Student can also use acquired specific knowledge and methodological approaches in other fields.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- ustni izpit	**100**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. Trije politiki in umetnost : nekaj dopolnitev k biografijam Josefa Schwegla, Ivana Švegla in Antona Korošca. V: LAZARINI, Franci (ur.), KOMIĆ MARN, Renata (ur.). *Meščanstvo kot umetnostni naročnik na Kranjskem in Štajerskem = The bourgeois art commissions in Carniola and Styria*. Ljubljana: Založba ZRC, 2024. 29, [št.] 2, str. 135-150, ilustr. Acta historiae artis Slovenica, 29/2, 2024. ISSN 1408-0419. https://ojs.zrc-sazu.si/ahas/article/view/14136/12268, DOI: 10.3986/ahas.29.2.05. [COBISS.SI-ID 220587011], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, IBZ)

RAHTEN, Andrej. Josip Vilfan v prvem desetletju panevropskega gibanja. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2022, letn. 30, št. 4, str. 1075-1094, portreta. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/01/AH_30-2022-4_RAHTEN.pdf, DOI: 10.19233/AH.2022.42. [COBISS.SI-ID 139831299], [JCR, SNIP, WoS, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (DOAJ, ERIHPLUS, IBSS)

RAHTEN, Andrej. "Nekronani vojvoda kranjski" v deželnem zboru. V: RAHTEN, Andrej (ur.), et al. *Ivan Šusteršič v kranjskem deželnem zboru*. Ribnica: Muzejsko društvo, 2025. Str. 147-171, ilustr. ISBN 978-961-96028-1-2. [COBISS.SI-ID 260700675]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Cerkvena zgodovina (novejša)**
Course title:	Church History (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	2. ali 3.	4. ali 6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	2nd or 3rd	4th or 6th

Vrsta predmeta / Course type Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Aleš Maver

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Ker zahteva sodobni svet pluralnosti vrednot in življenjskih usmeritev vnovični premislek o vlogi in pomenu religije na različnih področjih kulture in družbe, vodi študij zgodovine religij k razumevanju raznovrstnih religijskih izročil in ob tem slušatelje seznanja z dinamiko zgodovinskega srečevanja različnih religij. Zgodovina religij sistematično predstavlja temeljne značilnosti posameznih religijskih sistemov ter pri tem izpostaviti pojem medreligijske tolerance, ki je ključnega pomena za sobivanje kultur in civilizacij v sodobnem svetu.	Contemporary world of plural values and living orientations demands anew reflection of the religion's role and its meaning in the different areas of culture and society. That is why the study of the history of religions leads to understanding of diverse religious traditions and at the same time introduces listeners with the dynamics of historical encounters of different religions. History of religions systematically introduces fundamental characteristics of individual religious systems and at the same time singles out the notion of interreligious tolerance, which is of key importance for the

Posebnega pomena so pri novejši zgodovini religij religije v zgodovini in družbi (religije in vojne, religijska etika; dialog med religijami, religije in politika, religije in globalizacija).	cohabitation of cultures and civilizations in contemporary world. In the contemporary history of religions are of special importance religions in history and society (religions and wars, religious ethics, dialogue between religions, religions and politics, religions and globalization).

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ambrožič, M. (2019). *Zgodovina Cerkve na Slovenskem: [univerzitetni učbenik za študente Teološke fakultete Univerze v Ljubljani]* (Let. 28, str. 640). Teološka fakulteta..
Tanner, N. (2013). *Kratka zgodovina katoliške Cerkve* (1. izd., str. XIII, 340 , 1 f. pril. z zvd.). Družina.Maver, A. (2022). Stoletno romanje v noči in mraku?: drobci o razmerju med katoličtvom in slovensko istovetnostjo. V *Kolektivne identitete skozi prizmo zgodovine dolgega trajanja: slovenski pogledi* (str. 357–376). Založba ZRC.Ehrlichov simpozij. (b. d.). *Ehrlichov simpozij v Rimu*. *19*, 376.*Splošni religijski leksikon: A-Ž* (1. izd., str. X, 1381). (2007). Modrijan.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študenti imajo v povezavi s številnimi drugimi humanističnimi in družboslovnimi vsebinami možnost poglobiti zavedanje o vlogi in pomenu religij in ovrednotiti zgodovinske in sodobne medkulturne in medcivilizacijske pojave. Študenti se seznanijo predvsem s sodobnimi temami, kot so religije in vojne, religije in globalizacija ipd.	Students have, in connection with numerous other humanistic and sociological contents, the opportunities to deepen their consciousness about the role of religion and its meaning and to value historical and contemporary intercultural phenomena. Students are mainly informed about contemporary themes, such as religions and wars, religions and globalization...

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študenti opišejo značilnosti religijske vere, religijskega mišljenja in drugih oblik religioznega čutenja in religijske misli. Študent interpretira ustrezne vire in relevantno domačo in tujo literaturo ter je ovrednotiti izbrane teme in povzeti glavne razvojne tokove v razvoju krščanskih cerkva v 19. in 20. stoletju. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Osvojeno specifično znanje in metodološke pristope lahko uporablja tudi na drugih področjih. Predmet se povezuje z zgodovinskimi in drugimi humanističnimi in družboslovnimi predmeti in vsebinami (antropologija, filozofija, teologija, sociologija, psihologija, etnologija, kulturologija, arheologija, geografija).	Knowledge and Understanding: Students' knowledge enables them to understand the laws of religious faith, religious thinking and other forms of religious sensuality and religious thought. Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Transferable/Key Skills and other attributes: Student can use acquired specific knowledge and methodological approaches in other fields. Subject is connected with historical and other humanistic and sociological subjects and contents (anthropology, physiology, theology, sociology, psychology, ethnology, culturology, archeology, geography).

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- ustni izpit	**100**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš. Pogledi Jožeta Rajhmana na slovensko zgodovino 19. in 20. stoletja = Jože Rajhman's views of the Slovenian history of the 19th and 20th Centuries. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. 2025, letn. 80, št. 1, str. 133-143. ISSN 2335-4127. https://www.teof.uni-lj.si/zaloznistvo/edinost-in-dialog/edinost-in-dialog-80-2025-1, DOI: 10.34291/Edinost/80/01/Maver. [COBISS.SI-ID 249458947], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ATLA, DOAJ, ERIHPLUS, IBZ)

MAVER, Aleš. Po različnih poteh do sozvočja : zgodovinski okvir odnosa pravoslavja v Ukrajini in Rusiji do političnih oblasti = Through different paths to symphony : the historical framework of the relationship between Eastern Orthodoxy and political authorities in Ukraine and Russia. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. 2023, letn. 78, št. 1, str. 15-41. ISSN 2335-4127. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/Edinost/78/01/Maver.pdf, DOI: 10.34291/Edinost/78/01/Maver, DOI: 20.500.12556/DKUM-90952. [COBISS.SI-ID 168259587], [SNIP, Scopus do 24. 7. 2026: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ATLA, ERIHPLUS, IBZ, RTA)

MAVER, Aleš. "Veliki umik"? Katoliška cerkev v Evropi od druge polovice dvajsetega stoletja med revolucijo in neojoženifizmom. V: ERZETIČ, Manca (ur.). *Smiselna dezorientacija in nihilistični precep : [znanstvena monografija]*. Ljubljana: Inštitut Nove revije, zavod za humanistiko, 2026. Str. 151-166. Humanistična zbirka INR. ISBN 978-961-7014-53-2. [COBISS.SI-ID 271032835], [Odprti dostop]
projekt: J7-4631-2022 Hermenevtični problem razumevanja človeške eksistence in koeksistence v epohi nihilizma; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: P6-0341-2022 Humanistika in smisel humanosti v vidikih zgodovinskosti in sodobnosti; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: I0-0036-2022 Center za promocijo humanistike Inštituta Nove revije; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Gospodarska zgodovina (novejša)**
Course title:	Economic History (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	2. ali 3.	4. ali 6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	2nd or 3rd	4th or 6th

Vrsta predmeta / Course type Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Gorazd Bajc

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja gospodarstva v evropskem prostoru. Študent spozna razvojno pot ekonomskih procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljit pregled gospodarskih razmer na Slovenskem, kar pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru. Ta predmet bo torej študentom približal gospodarske razmere 18., 19. in 20. stoletja.	Subject offers pretty detailed insight into processes of economical developmnent in the European territory. Student is informed about the evolutional path of the economical proceses, which appeared and were established here until the Early Modern Period. Thorough view over economical conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory. The subject will intoruce the students with the economical conditions in the 18., 19. & 20. Century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Mesto in gospodarstvo: mariborsko gospodarstvo v 20. stoletju (str. 616). (2010). Inštitut za novejšo zgodovino; Muzej narodne osvoboditve. http://hdl.handle.net/11686/31480- Lorenčič, A., & Prinčič, J. (2018). *Slovenska industrija od nastanka do danes* (Let. 38, str. 539). Inštitut za novejšo zgodovino. https://hdl.handle.net/11686/file25769Friš, D. (2018). *Snovalci sodobnega mesta ob Dravi: mariborski župani: 1850-1941* (2. izd., Let. 1, str. 494). Znanstvenoraziskovalni inštitut dr. Franca Kovačiča.Berend, T. I. (2013). *Gospodarska zgodovina Evrope v 20. stoletju: ekonomski režimi od laissez-faire do globalizacije* (1. izd., str. 358). Založba ZRC, ZRC SAZU; Modrijan.

Cilji in kompetence:

Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja gospodarstva v evropskem prostoru. Študent je sposoben analizirati razvojno pot ekonomskih procesov, ki so se do novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljit pregled gospodarskih razmer na Slovenskem pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru.Ta predmet naj bi torej študentom približal gospodarske razmere 18., 19. in 20. stoletja, oziroma še čas po drugi svetovni vojni.

Objectives and competences:

Subject offers pretty detailed insight into processes of economical developmnent in the European territory. Student is able to analyze the evolutional path of the economical proceses, which appeared and were established here since the Early Modern Period. Thorough view over economical conditions in Slovenia helps him to be able to develop complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent opiše pomembna dogajanja, pojasni procese in interpretira spremembami v novejši gosodarski zgodovini. Ovrednoti vpliv družbenih razmer na razvoj gospodarstva in povzame razvojne mejnike.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent je sposoben poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is informed about important occurences, processes and changes in the economical history.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BAJC, Gorazd, MEŠIĆ, Veronika. Sodne obravnave mladoletnic, žrtev spolnih zlorab, pred okrožnimi sodišči Maribor, Murska Sobota in Celje v obdobju med letoma 1930 in 1941. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 33, št. 4, str. 741-766. ISSN 1318-0185. DOI: 10.19233/AH.2025.27, DOI: 20.500.12556/DKUM-96443. [COBISS.SI-ID 263813635], [Odprti dostop, JCR, SNIP, WoS, Scopus]
projekt: P6-0372-2022 Slovenska identiteta in kulturna zavest v jezikovno in etnično stičnih prostorih v preteklosti in sedanjosti; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: J7-60128-2025 AID HCH – Presežek pri razvoju humanistike in kulturne dediščine z umetno inteligenco; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (DOAJ, ERIHPLUS, IBSS)

BAJC, Gorazd. Il SIGINT britannico e il primo anno della Zona di operazione Litorale Adriatico. V: FERRARI, Paolo (ur.). *Litorale Adriatico : organizzazione, violenza e collaborazionismo nel primo anno di occupazione : 1943-1944*. 1a

ed. Roma: Viella, cop. 2025. Str. 335-352. I Libri di Viella, 559. ISBN 979-12-5469-974-4. [COBISS.SI-ID 265048835], [Odprti dostop]
projekt: P6-0372-2022 Slovenska identiteta in kulturna zavest v jezikovno in etnično stičnih prostorih v preteklosti in sedanjosti; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 3B (Z, A1/2)

BAJC, Gorazd. The working conditions of female teachers in the Slovene schools in Trieste and Gorizia in the first years of the allied military government. V: VERGINELLA, Marta (ur.), STRLE, Urška (ur.). *Women and work in the North-Eastern Adriatic : postwar transitions*. Budapest; Vienna; New York: CEU Press, Central European University Press, cop. 2025. Str. 61-80. Work and labor - transdisciplinary studies for the 21st century, vol. 5. ISBN 978-963-386-751-8, ISBN 978-963-386-752-5. ISSN 2732-1118. https://www.aup.nl/en/book/9789633867518/women-and-work-in-the-north-eastern-adriatic. [COBISS.SI-ID 228224771]
projekt: P6-0372 Slovenska identiteta in kulturna zavest v jezikovno in etnično stičnih prostorih v preteklosti in sedanjosti; financer: ARRS
kategorija: 3A (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Vojaška zgodovina (novejša)**
Course title:	Military history (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	2. ali 3.	4. ali 6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	2nd or 3rd	4th or 6th

Vrsta predmeta / Course type: Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. Work	ECTS
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Tomaž Kladnik

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Tematski sklopi: Opredelitev vojne v sodobni človeški zgodovini. Napoleon in posledica napoleonskih vojn. 1. svetovna vojna. 2. svetovna vojna. Hladna vojna. Slovenije in osamosvojitev Slovenije. Balkanske vojne 1991 - 1995. Slovenska vojska.	Contents: The role and the meaning of warefare in the contemporary history. The napoleonic wars and their effects. World War World War The Cold War Balkan Wars 1991 – 1995 Slovenian army

Temeljni literatura in viri / Readings:

Sunzi. (1982). *Umijeće ratovanja* (str. 259). Globus..
Clausewitz, C. von. (2022). *O vojni* (2. izd., str. XVIII, 335). Studia humanitatis.Biočić, A. (1978). *Vojna enciklopedija* (2. izd., str. 11 zv.). Vojnoizdavački zavod.Piekałkiewicz, J. (1996). *Prva svetovna vojna* (str. 609). DZS.
Piekałkiewicz, J. (1996). *Druga svetovna vojna* (str. 1120). DZS.
Kladnik, T. (2006). *Slovenska partizanska in domobranska vojska: od ustanovitve do konca 2. svetovne vojne* (Let. 1, str. 344). Defensor.Pirjevec, J. (2003). *Jugoslovanske vojne: 1991-2001* (1. izd., str. 783). Cankarjeva založba.Kladnik, T. (2021). *Vojna za obrambo slovenske suverenosti: učbenik za študente zgodovine*. Defensor.
http://dk.mors.si/IzpisGradiva.php?id=1220Kladnik, T. (2021). *Zadišalo je po Slovenski vojski: Slovenci v vojskah 20. stoletja in nastanek oboroženih sil demokratične in samostojne Slovenije* (str. 295). Nova obzorja.

Cilji in kompetence:

Predmet nudi natančnejši vpogled v procese razvoja vojaštva v evropskem prostoru. Študent je sposoben očrtati razvojno pot vojaških procesov, ki so se od novega veka pojavile in se tukaj tudi utrdile. Temeljit pregled v vojaške razmere na Slovenskem pripomore k celovitejšemu razumevanju zgodovinskega razvoja v slovenskem prostoru.

Objectives and competences:

Subject offers pretty detailed insight into processes of military developmnent in the European territory. Student is able to sketch the evolutional path of the military proceses, which appeared and were established here since the Early Modern Period.
Thorough view over military conditions in Slovenia helps him to get complete understanding of historical development in the Slovene territory.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent opiše pomembna dogajanja, pojasni procese in interpretira spremembe v novejši vojaški zgodovini. Ovrednotni spremembe v oboržitvi in povzame razvoj strategije v 19. in 20. stoletju.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is able to analyze important occurences, processes and changes in the military history.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Student is able to find and use adequate sources, relevant domestic and foreign literature and is qualified to analyze and synthesize selected themes.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija.
Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, individual study, discussion.
The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLADNIK, Tomaž. Vojaško delovanje Rudolfa Maistra v Mariboru. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 25, št. 2, str. 317-352, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2025-5-Kladnik.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2025-05. [COBISS.SI-ID 268516867], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

KLADNIK, Tomaž. Maribor in nastanek oboroženih sil samostojne in demokratične Slovenije. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2022, letn. 22, št. 2, str. 503-546, ilustr. ISSN 1580-8122. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2022-2-14-Kladnik-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2022-14. [COBISS.SI-ID 141646083], [SNIP, Scopus]

KLADNIK, Tomaž. *Zadišalo je po Slovenski vojski : Slovenci v vojskah 20. stoletja in nastanek oboroženih sil demokratične in samostojne Slovenije*. Ljubljana: Nova obzorja, 2021. 295 str., ilustr., zvd. ISBN 978-961-6942-81-2. [COBISS.SI-ID 79366147]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina migracij (novejša)**
Course title:	History of Migrations (Recent)

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	2. ali 3.	4. ali 6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	2nd or 3rd	4th or 6th

Vrsta predmeta / Course type Izbirni/ Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. Delo Individ. Work**	**ECTS**
20					70	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- None

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Za večino evropskih držav so bile migracije pomemben zgodovinski faktor. Zgodovinarji so se vselej posvečali študiju migracij. V svetu obstoje raziskovalni centri, ki se ukvarjajo s fenomenom migracij in to tako s stališča zgodovine, kot tudi drugih strok.
V okviru predmeta bomo obravnavali:

- razlaga pojma migracij in z njimi povezanih fenomenov
- vzroki za migracije
- posledice migracij
-

po kronološkem principu pa snov predmeta delimo v štiri obdobja:

- obdobje pred 1750 (evropske migracije v Ameriko, trgovina s sužnji)
- obdobje med 1750 in 1914 (migracije l iz starega v novi svet Severne in Južne Amerike ter migracije iz Evrope v Azijo in Afriko ter iz vzhodne v zahodno Evropo)
- obdobje med 1914 in 1945 (vojne in medvojne migracije – gospodarske migracije)
- obdobje po 1945 (migracije političnih beguncev, gospodarske migracije, beg možganov od 60-tih in 70-tih let naprej)
- migracije of devetdesetih let 20. stoletja dalje

V okviru predmeta bodo analizirani socialni, kulturni, politični in ekonomski aspekti migracij v industrijskih (in predindustrijskih) družbah. Ker migracijskih procesov ni mogoče razumeti brez temeljitih analiz sprememb, bo pomemben del predmeta namenjen analizi intenzivnih povezav med migracijami in družbenimi sistemi in posameznim fenomenom, ki so rezultat migracij (etnični fraternalizem, etnične fare, izseljensko časopisje, narodni domovi) na primeru slovenskih izseljencev. Posvetili se bomo tudi vprašanju vezi izseljencev z domovino.

Migrations were an important historical factor for most of the European countries. Historians have always put a lot of attention to the studies of migrations. There are research centres in the world, which occupy themselves with this phenomena from the historical standpoint as well as other professions.
The following things are going to be debated in this subject:

- interpretation of the notion migrations and phenomena connected with it
- reasons for migrations
- consequences of migrations

According to chronological principle the contents of subject can be devided into four periods:

- period before 1750 (European migrations in America, the slave trade)
- period between 1750 and 1914 (migrations from old to new world of North and South America and migrations from Evrope to Asia and Africa and also from Eastern to Western Europe)
- period between 1914 and 1945 (wars and wartime migrations – economic migrations)
- period after 1945 (migrations of political fugitives, economic migrations, brain drain from the 1960s and 1970s onward)
- migrations from the 1990s onward

This subject will also include the analysis of the social, cultural, political and economic aspects in industrial (and preindustrial) societies. Because the migration processes can not be understand without thorough analysis of changes, an important part of the subject will be intended to analyze intensive connections between migration and social systems and individual phenomena, which are a result of migrations (ethnical fraternization, ethnical parishes, emigrational literature, national homes). All of these will be explained on the example of Slovene emigrants. Some time will also be dedicated to the question of emigrants' ties with their homeland.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Klemenčič, M., & Maver, A. (2017). *Izbrana poglavja iz zgodovine selitev od začetkov do danes* (Let. 124, str. 274). Univerzitetna založba Univerze. doi:10.18690/978-961-286-116-2Friš, D. (1995). *Ameriški Slovenci in Katoliška cerkev: 1871-1924* (Let. 1, str. 417). Mohorjeva založba.Friš, D., Kolar, B., & Vovko, A. (1997). *Prvih sto let Kranjsko slovenske katoliške jednote: pregled zgodovine KSKJ: 1894-1994* (str. VIII, 294 , 26 pril.). Ilex.*Slovensko izseljenstvo: zbornik ob 50-letnici Slovenske izseljenske matice (str. 375). (2001). Združenje Slovenska izseljenska matica.*Klemenčič, M. (1999). *Jurij Trunk med Koroško in Združenimi državami Amerike ter zgodovina slovenskih naselbin v Leadvillu, Kolorado, in v San Franciscu, Kalifornija* (str. 509, 8 barvnih pril.). Mohorjeva založba.Bade, K. J. (2005). *Evropa v gibanju: migracije od poznega 18. stoletja do danes* (str. 567). Založba /*cf.*Migracije in slovenski prostor od antike do danes* (Let. 39, str. 705). (2010). Zveza zgodovinskih društev Slovenije. http://hdl.handle.net/11686/38499

Cilji in kompetence:

Študenti imajo v povezavi s številnimi drugimi humanističnimi in družboslovnimi vsebinami možnost poglobiti zavedanje o vlogi in pomenu migracij in ovrednotiti zgodovinske in sodobne migracijske pojave.

Objectives and competences:

Students have, in connection with many other humanistic and sociological contents, the opportunity to deepen their consciousness about the role and the meaning of migrations and to assess historical and contemporary migrational phenomena.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: Študenti so na podlagi pridobljenega znanja sposobni opisati zakonitosti migracij, pojasniti migracijskega mišljenje in druge oblike, povezane z migracijami. Študent ustrezno interpretira ustrezne vire in relevantno domačo in tujo literaturo ter ovrednoti in povzame izbrane teme. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Osvojeno specifično znanje in metodološke pristope lahko uporablja tudi na drugih področjih. Predmet se povezuje z zgodovinskimi in drugimi humanističnimi in družboslovnimi predmeti in vsebinami (antropologija, filozofija, teologija, sociologija, psihologija, etnologija, kulturologija, arheologija, geografija).	Knowledge and Understanding: Knowledge enables students to understand migrational legitimacies, migrational thinking and other forms, connected with migrations. Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Transferable/Key Skills and other attributes: Student can also use acquired specific knowledge and methodological approaches in other fields. Subject is in connection with historical and other humanistic and sociological subjects and contents (anthropology, physiology, theology, sociology, psychology, ethnology, culturology, archeology, geography).

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BAJC, Gorazd, HVALA, Tomaž, FRIŠ, Darko. Prispevek k biografiji Franca Snoja – ameriška leta, 1941–1943. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 32, št. 4, str. 559-606. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2024/12/Acta-Histriae-32-2024-4-Gorazd-Bajc-Toma%C5%BE-Hvala-Darko-Fri%C5%A1.pdf, DOI: 10.19233/AH.2024.23. [COBISS.SI-ID 227146243], [JCR, SNIP, WoS, Scopus do 5. 7. 2026: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33]
projekt: P6-0372 Slovenska identiteta in kulturna zavest v jezikovno in etnično stičnih prostorih v preteklosti in sedanjosti; financer: ARIS
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARIS
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (ERIHPLUS, IBSS, WPSA)

FRIŠ, Darko, JENUŠ, Gregor, ŠELA, Ana. Slovenska politična emigracija skozi oči Službe državne varnosti v šestdesetih letih. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 29, št. 4, str. 1073-1114, ilustr. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2022/01/AH_29-2021-4_FRIS_ET-AL.pdf, DOI: 10.19233/AH.2021.42. [COBISS.SI-ID 93954819], [JCR, SNIP, Scopus do 17. 6. 2026: št. citatov (TC): 7, čistih citatov (CI): 5, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1.67]
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARRS
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (ERIHPLUS, IBSS)

FRIŠ, Darko, HAZEMALI, David. Slovenska diaspora v svetu, 1991-2021. V: DAROVEC, Darko (ur.), RUPEL, Dimitrij (ur.). *30 let slovenske države*. 1. izd. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, Založba Annales; Marezige: Inštitut IRRIS za raziskave, razvoj in strategije družbe kulture in okolja, 2021. Str. 267-274, ilustr. ISBN 978-961-6732-47-5. https://issuu.com/zaloznistvo_padre/docs/knjiga_30_let_slovenske_dr_ave_final_lowress. [COBISS.SI-ID 69397507]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Retorika
Course title:	RHETORIC

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	2. ali 3.	4. ali 6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	2st or 3rd	4th or 6th

Vrsta predmeta / Course type	Izbirni/ Elective
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
20		**20SV**			**50**	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Janja Žmavc

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- Uspešno opravljena nastopa, retorična vaja in kolokvij so pogoji za pripustitev k izpitu.	Successful presentations of two public performances, rhetorical exercise and colloquium are conditions for examination.

Vsebina:

1. Uvodne opredelitve retorike (definicije, pojmi, koncepti) in njena vloga v sodobni družbi.
2. Kratek zgodovinski pregled razvoja retorike:
    - Predaristotelska in aristotelska retorika.
    - Sistem helenistične in rimske retorike (teorija, praksa, izobraževanje).
    - Od srednjega veka k sodobni retoriki.
3. Sistem govorniške veščine v luči govornikovih nalog (*officia oratoris*):
    - Odkrivanje (*inventio*): teorija o *staseis*;*topoi*; sredstva prepričevanja (*ethos*, *pathos*, *logos*).
    - Razporeditev (*dispositio*): deli govora (*partesorationis*).
    - Ubeseditev (*elocutio*): kategorije sprememb.
    - Zapomnitev (*memoria*): tehnike zapisovanja in pomnjenja govora.
    - Nastop (*actio*): verbalna in neverbalna komunikacija; elementi govorniškega nastopa; priprave na nastop;opazovanje in analiza govorniškega nastopa.
4. Retorika in argumentacija:
    - Temeljne opredelitve posameznih teorij argumentacij(e).
    - Uporabnost teorije argumentacije za razumevanje, interpretacijo in tvorbo besedila ter javni govor.

Content (Syllabus outline):

5. Introductory definition(s) of rhetoric (notions and concepts) and its role in contemporary society.
6. Short historical overview of rhetoric:
    - Pre-aristotelian and aristotelian rhetoric.
    - Systems of Hellenistic and Roman rhetoric (theory, practics, education).
    - From Middle Ages to modern rhetoric.
7. The system of *officia oratoris:*
    - Invention (*inventio*): *stasis*theory; *topoi*; means of persuasion (*ethos*, *pathos*, *logos*).
    - Structure (*dispositio*): parts of speech (*partesorationis*).
    - Style (*elocutio*): categories of change.
    - Memory (*memoria*): techniques of writing down and memorising of a speech.
    - Delivery (*actio*): verbal and non-verbal communication; elements of delivery; preparing for a public performance; observation and analysis of delivery.
8. Rhetoric and argumentation:
    - Foundations of modern theories of argumentation.
    - The use of theories of argumentation for understanding, interpretation and construction of a text and a public speech.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Obvezna/Mandatory:
Barthes, R. (1990). *Retorika Starih ; Elementi semiologije* (str. 244). ŠKUC; Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.Žagar, I. Ž., & Domajnko, B. (2006). *Argumentiranost kot model (uspešne) komunikacije* (str. 92). Izolit.Weston, A. (1987). *A rulebook for arguments* (str. XV, 93). Hackett.Priporočena/Recommended:

- Aristoteles. (2011). *Retorika* (1. izd., str. 526). Šola retorike Zupančič&Zupančič.
- Cicero, M. T. (2002). *O govorniku: trije pogovori o govorniku, posvečeni bratu Kvintu* (Let. 21, str. 375). Družina.Kennedy, G. A. (2001). *Klasična retorika ter njena krščanska in posvetna tradicija od antike do sodobnosti* (str. 375). Založba ZRC, ZRC SAZU.*Lisija, Izokrat, Demosten, Ciceron, Evmenij: antologija antičnega govorništva* (Let. 20, str. 335). (2001). Študentska založba.Verschueren, J. (2000). *Razumeti pragmatiko* (str. 477). Založba /*cf.

Cilji in kompetence:

Osnovni cilj je posredovati študentkam in študentom poglobljeno strokovno znanje o retoriki in argumentaciji ter jih usposobiti za samostojno analizo in interpretacijo javnega diskurza ter učinkovit javni nastop.
Obenem študentke in študenti pridobijo sledeče kompetence:

- Razumevanje osnovnih konceptov, ki izhajajo iz teoretskih polj retorike in argumentacije ter študente in študentke usmerjajo k analiziranju in reševanjuproblemov.

Objectives and competences:

The main objective of the course is to present students with thorough knowledge of rhetoric and argumentation in order to empower them for rhetorical argumentative analysis and interpretation of public discourse as well as public speaking.
Throughout the course students obtain the following competences:

- Understanding of basic concepts from the fields of rhetoric and argumentation, which direct students to analysis and problem solving.

• Razvijanje jezikovne zmožnosti in s tem povečevanje možnosti zazaposlitev, nadaljnje izobraževanje in prostočasne aktivnosti. • Razvijanje zmožnosti za iskanje, izbiro in uporabo relevantnih podatkov in informacij v okviru možnosti, ki jih ponujajo pisni viri in sodobna tehnologija.	• Developing of language abilities in order to increase possibilities of finding a job, further education and free time activities. • Developing abilities for searching, selection and use of relevant data and information within the possibilities offered by written sources and modern technology.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Študentke in študenti so sposobni očrtati temeljne razlike med teoretskimi polji retorike in argumentacije ter poznajo njuno uporabnost pri študiju, pedagoškem in znanstveno-raziskovalnem delu. S pomočjo poznavanja teoretskih konceptov so sposobni analizirati in interpretirati retorično-argumentativne prvine v javnem diskurzu. Študentke in študenti razvijejo zmožnosti uporabe prvin govorniškega nastopa.	Students are able to sketch basic differences among theoretical fields of rhetoric and argumentation and recognise their usefulness in their study as well as in pedagogical and scientific research work. By knowing theoretical concepts they are able to analyse and interpret rhetorical argumentative elements in public discourse. Students develop abilities to use elements of public speaking.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**

• Predavanja
• Diskusija
• Seminar:
  ▪ študentke in študenti samostojno analizirajo izbrana besedila in svoje interpretacije utemeljijo v razpravi.
  ▪ študentke in študenti izvajajo govorniške nastope in spoznavajo prvine ustreznegao pazovanja in analize nastopa.
	• Lectures
	• Discussion
	• Seminar:
	  ○ students perform an independent analysis of selected texts and justify their interpretations through discussion.
	  ○ students present two public performances and get to know elements of proper observation and evaluation of public speaking.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
Nastop Kolokvij Ustni izpit Opomba: Študent opravi dva nastopa v deležu 10% in 15%.	 **25%** **25%** **50%**	Assessed lesson/Performance Midterm exam Oral exam Note: The student takes part in two assessed lessons/performances worth 10% and 15%.

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŽMAVC, Janja, CESTNIK, Mojca. Vertikalni okvir za poučevanje govornega nastopanja v osnovni šoli za celovito oblikovanje govork in govorcev. *Jezik in slovstvo*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 69, št. 3, str. 96-115, ilustr. ISSN 0021-6933. https://journals.uni-lj.si/jezikinslovstvo/article/view/18095/16371, DOI: 10.4312/jis.69.3.95-115. [COBISS.SI-ID 209176067], [SNIP, Scopus]
projekt: P5-0106 Edukacijske raziskave; financer: ARIS
projekt: C3350-24-431002; financer: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (BLING, ERIHPLUS, MLAIB)

ŽMAVC, Janja, BEZLAJ, Lucija Zala. The EU policy discourse on EdTech and constructing the image of an excellent teacher. *Learning, media & technology*. 22 Sep. 2024, str. 1-14, tabele. ISSN 1743-9892. https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17439884.2024.2405859?scroll=top&needAccess=true#abstra

ct, https://www.tandfonline.com/doi/epdf/10.1080/17439884.2024.2405859?needAccess=true,
DOI: 10.1080/17439884.2024.2405859. [COBISS.SI-ID 208638467], [JCR, SNIP, WoS do 16. 7. 2026: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 2, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1.00, Scopus do 21. 7. 2026: št. citatov (TC): 4, čistih citatov (CI): 4, čistih citatov na avtorja (CIAu): 2.00]
projekt: N5-0272 Izobraževanje na mejah človeškega: izziv novih tehnologij [EDUCAT(H)UM]; financer: ARIS
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), SSCI, Scopus, MBP (CA, ERC, ERIC, ERIHPLUS, IBZ, METADEX, PQEJ, PSYCINFO, PUBMED, SA)

ŽMAVC, Janja. Sistematično poučevanje govornega nastopanja pri slovenščini kot izhodišče za medpredmetno povezovanje in razvijanje raznojezične zmožnosti. V: LIPAVIC OŠTIR, Alja (ur.), JAZBEC, Saša (ur.). *Medpredmetno povezovanje in pouk jezikov*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2024. Str. 303-344, tabele. ISBN 978-961-286-823-9. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/839, DOI: 10.18690/um.ff.1.2024.10. [COBISS.SI-ID 182630403]
projekt: P5-0106 Edukacijske raziskave; financer: ARIS
kategorija: 3A (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Historiografski praktikum**
Course title:	Practical Course in Historiography

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30					60	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Anton Ravnikar

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**

Študentje se seznanijo z: — osnovami zgodovinske metodologije, osnovami pristopa k raziskovalnemu delu (iskanje virov, literature, tehnika citiranja, pisanje opomb); — zgodovinskim pregledom razvoja zgodovinske znanosti, primerjavo med različnimi smermi historiografije, razvojem zgodovinopisja od grških eruditov naprej; — viri za posamezna zgodovinska razdobja; — razločevanje med znanstvenimi in neznanstvenimi besedili osnove razvoja slovenskega zgodovinopisja.	Students are informed about: - the fundamentals of historical methodology, the fundamentals of the approach towards the research work (searching for sources, literature, the technique of citation, writing notes) - the historical review of the development of the historical science, the comparison between different trends in historiography, the development of the historiography from the Greek scholars onward - sources for particular historical periods - the distinction between scientific and nonscientific texts the fundamentals of the development of Slovene historiography

Temeljni literatura in viri / Readings:

Luthar, O., Šašel Kos, M., Grošelj, N., & Pobežin, G. (2006). *Zgodovina historične misli: od Homerja do začetka 21. stoletja* (str. 694). ZRC SAZU, Založba ZRC.
Luthar, O. (1997). *Mojstri in muze: kaj in zakaj je zgodovina?* (1. izd., str. 91). Modrijan.
Gross, M. (1980). *Historijska znanost: razvoj, oblik, smjerovi* (2. izmijenjeno i dopunjeno izd., str. 392). Liber.
Grafenauer, B. (1980). *Struktura in tehnika zgodovinske vede: uvod v študij zgodovine* (str. 460). Filozofska fakulteta.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Glavni namen Zgodovine historiografije je študente seznaniti s poglavitnimi dosežki na področju zgodovinopisja in ga hkrati opozoriti na sodobne smeri zgodovinopisja ter z najvažnejšo literaturo.	Main purpose of the subject History of the historiography is to inform students about the main achievements in the field of historiography and at the same time to draw their attention to contemporary trends of historiography and to the most importatnt literature.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše razvoj historiografije in njenih metod, pojasni stopnje tega razvoja, ovrednoti njihovo medsebojno razmerjem, interpretira pogoje, v katerih so se oblikovale, in povzame glavne odlike posameznih metod. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent pridobi sposobnosti za kritično uporabo zgodovinskih virov in literature.	Knowledge and understanding: Student, based on data on the development of historiography and its methods, develops abilities to compare them. Transferable/Key Skills and other attributes: Student aquires abilities to critically use historical sources and scientific historiographic literature.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razgovor, delo z viri, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, individual study, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- pisni izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 3, Mesto in njegovi meščani. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 23, št. 3, str. 611-638, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2023-16-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2023-16. [COBISS.SI-ID 181018371], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 30. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

RAVNIKAR, Tone. Judje v manjših štajerskih mestih v srednjem veku = Jews in smaller Styrian towns in the middle ages. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 76, št. 1, str. 219-241. ISSN 2335-4127. DOI: 10.34291/Edinost/76/Ravnikar. [COBISS.SI-ID 60949251], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, RTA, ATLA)

RAVNIKAR, Tone. Trg Šoštanj v srednjem veku. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 69, št. 3, str. 411-424, ilustr. ISSN 0023-4923. [COBISS.SI-ID 110149891], [SNIP]
kategorija: 1A4 (Z); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED);

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Rimska zgodovina in slovenski prostor v antiki**
Course title:	Roman History and the Slovene Territory in Antiquity

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30		10SV			50	3

Nosilec predmeta / Lecturer: **Aleš Maver**

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- ni pogojev	- none

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Stara Italija. Etruščani. Nastanek Rima, utrjevanje in širjenje njegove oblasti. Obdobje kraljev. Rim in helenistični svet. Punske vojne. Gospodarske in družbene razmere v času pozne republike. Državljanske vojne l. stoletja. Prvi in drugi triumvirat ter nastanek principata.. Rimsko cesarstvo v dobi julijsko - klavdijske dinastije, dinastija Flavijcev, doba adoptivnih cesarjev. Severska dinastija, obdobje vojaških cesarjev in kriza cesarstva. Dioklecijanove in Konstantinove reforme.	The Old Italy. Etruscans. The founding of Rome, consolidation and expansion of its authority. The Period of Kings. Rome and Hellenic world. The Punic wars. Economic and social conditions in the time of the Late Republic. Civil wars in the first century.. The first and the second triumvirat and the foundation of the principate. Roman Empire in the period of the Julio – Claudian dynasty, Flavian dynasty, and in the period of the adopted emperors. The Severan dynasty, the period of

Širjenje krščanstva, vloga, vpliv, pomen. Delitev na zahodni in vzhodni del imperija. Obdobje dominata. Rimsko cesarstvo v 4. in 5. stoletju. Ceste. Pomembna upravna, trgovska in verska središča. Vzroki propada rimskega imperija. Slovenski prostor pred prihodom Rimljanov v Vzhodne Alpe, v cvetoči in v pozni antiki	military emperors and the crisis of the Roman Empire. Reforms of Diocletian and Constantine. The expanison of Christianity, role, influence and meaning. The division of the Roman Empire into Western and Eastern part. The Dominate era. Roman Empire in the 4th and 5th centuries. Roads. Important administrative, commercial and religious centres. Reasons of the fall of the Roman Empire. Slovene territory before the Roman arrival in the Eastern Alps in the blooming and late antiquity.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Maver, A. (2018). *Od klinopisa do Teodore: sprehod skozi zgodovino starega veka* (str. 332). Celjska Mohorjeva družba; Društvo Mohorjeva družba.

Bratož, R. (2007). *Rimska zgodovina. Del 1, Od začetkov do nastopa cesarja Dioklecijana* (Let. 33, str. 527). Zveza zgodovinskih društev Slovenije; Študentska založba; Filozofska fakulteta.

Leppin, H. (2010). *Das Erbe der Antike* (Originalausgabe, Let. 1980, str. 288). C. H. Beck.S

Cunliffe, B. (1982). *Rimljani* (str. 332). Cankarjeva založba.Lisičar, P. (1971). *Grci i Rimljani* (str. XV, 543). Školska knjiga.

Šašel Kos, M. (2020). *V srcu rimskega imperija: zgodovina slovenskega prostora v antiki do vlade Maksimina Tračana* (1. izd., Let. 51, str. 415). Zveza zgodovinskih društev Slovenije

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent spoznava politični, gospodarski, družbeni in kulturni pomen razvoja rimskega svetovnega imperija in zgodnjega krščanstva. Dobi obširen vpogled v rimsko dobo in zaton antike na današnjem slovenskem prostoru, pa tudi v zgodnji razvoj krščanstva v tem prostoru. Na tej podlagi je sposoben primerjalno ovrednotiti glavne procese rimske zgodovine in njen pomen za nadaljnji zgodovinski razvoj dobršnega dela sveta.	Student recognizes political, economic, social and cultural meanings of the development of the universal Roman Empire and Early Christianity. He gains extensive insight into Roman era and also into decline of antiquity in the today's Slovene territory, as well as into development of the early Christianity in the area. Based on this, he/she is able to comparatively evaluate main processes in the Roman history and its influence on the further historical development.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše glavna štiri obdobja grške zgodovine, pojasni medsebojno razmerje najpomembnejših dogajanj, procesov in sprememb v rimski antični zgodovini, interpretira vlogo ključnih figur v njej in ovrednoti vpliv rimske zgodovine na evropsko kulturo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju..	Knowledge and Understanding: Student is able to analyze important occurences, processes and changes in the period of the Roman Antiquity. Transferable/Key Skills and other attributes: Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, delo z viri, seminar, samostojni študij, diskusija. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation,work with sources, seminar, individual study, , discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (%)	Assessment:

- ustni izpit	**100**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš, ZABUKOVŠEK, Nik. Salustijeva razlaga za izvor državljanskih vojn v zadnjih desetletjih republike. *Clotho*. [Tiskana izd.]. 2022, letn. 4, št. 1, str. 29-43. ISSN 2670-6210. https://journals.uni-lj.si/clotho/article/view/11110, DOI: 10.4312/clotho.4.1.29-43. [COBISS.SI-ID 137417219], [Scopus]
kategorija: 1A4 (Z); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, DOAJ, BLING)

MAVER, Aleš. Kako je France Prešeren ukradel slavo Valtunku : temelji zapletenega slovenskega odnosa do pokristjanjevanja. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 29, št. 1, str. 21-36. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/AH_29-2021-1_MAVER.pdf, DOI: 10.19233/AH.2021.2. [COBISS.SI-ID 116556547]

MAVER, Aleš, VINDIŠ, Mateja. Jephthah and Titus Manlius : two descriptions of the unspeakable as a sign of a (forgotten?) existential threat. *Clotho*. [Tiskana izd.]. 2025, letn. 7, št. 2, str. 25-46. ISSN 2670-6210. DOI: 10.4312/clotho.7.2.25-46. [COBISS.SI-ID 271282691], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
projekt: J7-60128-2025 AID HCH – Presežek pri razvoju humanistike in kulturne dediščine z umetno inteligenco; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (BLING, DOAJ, ERIHPLUS, IBZ);

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina slovenskega prostora v srednjem veku**
Course title:	History of the Slovene Territory in the Middle Ages

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	1.	1.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30		15SV			45	3

Nosilec predmeta / Lecturer: Anton Ravnikar

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na vajah sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at tutorials are prerequisits for accession to the oral examination.

Vsebina:

Predmet obsega tri sklope: Naselitev prednikov Slovencev v novi domovini, Karantanija in konec notranje samostojnosti slovanskih kneževin ter uveljavljanje frankovskega fevdalnega reda. Poudarek je na obravnavi naselitve Slovencev, izgubi njihove samostojnosti in uvajanju frankovskega fevdalizma, naselitvi Madžarov v Panoniji in posledicah ter na predstavitvi izoblikovanja cerkvene organizacije.

Drugi sklop: obdobje poznega srednjega veka, v čigar okviru se obravnava nemško politično in kolonizacijsko osvajanje v dobi zrelega fevdalizma in obdobje prevladovanja zaprtega in naturalnega gospodarstva. Poudarek je na obravnavanju Velike Karantanije in njenih krajin, razdelitvi pokrajin med fevdalce, notranji kolonizaciji in germanizaciji slovenske zemlje in razvoju narodnostne meje do 12. stoletja ter organiziranosti zemljiškega gospostva in predstavitvi fevdalne razdrobljenosti.

Tretji sklop: obravnavanje enotnega podložniškega razreda v obdobju zrele fevdalne družbe, gospodarstvo in nastanek mest ter politično združevanje slovenskih pokrajin. Obravnava kolonizacije od 12. do 15. stoletja, spremembah v organizaciji zemljiškega gospostva; razvoju obrti in trgovine ter v tej zvezi nastanka meščanskih naselij; boju za oblast nad slovenskimi pokrajinami in preoblikovanju v dinastične teritorije, združevanju slovenske zemlje pod Habsburžani in konfliktu s Celjani; na spremembah v cerkveni organizaciji in predstavitvi pomena delovanja samostanov.

Content (Syllabus outline):

Subject includes three units: The settlement of Slovene ancestors in the new country, Karantania and the end of internal independence of Slavic principalities and the enforcement of the Frankish feudal order. The emphasis is on the settlement of Slovenes, loss of their independency and the initiation of the Franconian feudalism, the settlement of Hungarians in Pannonia and its consequences, and on the introduction of formation of church organisation.

Second part: the period of the late Middle Ages, in which it will be dealt with German political and colonization conquest in High Middle Ages and with the period of prevailing »closed« and natural economy. The emphasis is on debating over Great Karantania and its borderlands, the division of provinces between feudal lords, inner colonization and germanization of Slovene land and on the organization of seigneury and the presentation of feudal fragmentation.

Third part: discussion over uniformed serf class in the period of high feudal society, economy and formation of cities, political unification of Slovene countries, colonization from the 12th until the 15th century, changes in the organization of seigneury, the development of craft and commerce and in this manner the creation of towns, fight for power over Slovene countries and the transformation into dynastic territories, unification of Slovene land under the Hapsburgs and their conflict with the counts of Cili, changes in church organization and the introduction of the meaning of monasteries.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Štih, P. (2001). *Ozemlje Slovenije v zgodnjem srednjem veku: osnovne poteze zgodovinskega razvoja od začetka 6. do konca 9. stoletja* (str. 109). Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino.

Štih, P., & Simoniti, V. (2010). *Na stičišču svetov: slovenska zgodovina od prazgodovinskih kultur do konca 18. stoletja* (2. natis, str. 375). Modrijan.

Bele, M. (2018). *Pogumni vojaki in zviti politiki: boji in spletke srednještajerskih plemičev v 13. stoletju: [znanstvena monografija]* (Let. 6). Mednarodna založba Znanstvenoraziskovalnega inštituta dr. Franca Kovačiča. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/knjige/pogumni_vojaki_in_zviti_politiki.pdf

Ravnikar, T. (2007). *Po zvezdnih poteh: Savinjska in Šaleška dolina v visokem srednjem veku* (str. 343). Muzej.

Cilji in kompetence:

Študent si pridobi znanje o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v srednjeveški slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, predvsem na političnem in kulturnem področju. Razvija sposobnost spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino. Krepi zavest o slovenski nacionalni identiteti. Sposoben je razumevati in spoštovati različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj, ter strpnega obravnavanja razlik.

Objectives and competences:

Student gains knowledge about important occurences, appearances and processes in the medieval Slovene history and the history of nations, in which they were, particularly on political and cultural fields. He develops the capability of recognition and understanding of influences of European and world's occurences on Slovene history. He strengtens his consciousness about Slovene national identity. He is able to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju srednjeveške slovenske zgodovine opiše tedanje najpomembnejše razvojne procese, pojasni dogodke in njihove posledice. Prav tako ovrednoti pomen srednjeveškega obdobja za slovensko kulturno krajino in povzame razlike med posameznimi razvojnimi stopnjami srednjega veka. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju.	Knowledge and Understanding: Knowledge of the medieval Slovene history, helps student to analyze the most important developmental processes of that time and also the events and their consequences are evident to him. He/she is also well enabled to evaluate the role of the important noble families and the development of town settlements in Slovenian lands. Transferable/Key Skills and other attributes: Student gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 3, Mesto in njegovi meščani. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 23, št. 3, str. 611-638, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2023-16-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2023-16. [COBISS.SI-ID 181018371], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 30. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

RAVNIKAR, Tone. Judje v manjših štajerskih mestih v srednjem veku = Jews in smaller Styrian towns in the middle ages. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. 2021, letn. 76, št. 1, str. 219-241. ISSN 2335-4127. DOI: 10.34291/Edinost/76/Ravnikar, DOI: 20.500.12556/DKUM-90955. [COBISS.SI-ID 60949251], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ATLA, ERIHPLUS, IBZ, RTA)

RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 2, Cerkvene institucije v mestu in njegovi okolici. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 21, št. 1, str. 41-72, 273, ilustr. ISSN 1580-8122. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2021-1-2-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2021-02. [COBISS.SI-ID 92481027], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	Neevropska zgodovina srednjega veka
Course title:	Non-European History in the Middle Ages

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	1.	2.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15SV			75	4

Nosilec predmeta / Lecturer: Anton Ravnikar

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	Slovenščina Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisits:

Vsebina:

Širjenje krščanstva izven Evrope. Evrazijski gospodarski in kulturni stiki v srednjem veku. Arabci, muslimanski svet in širjenje islama na Bližnjem vzhodu in v Severni Afriki. Mongolska svetovna država. Indija. Srednjeveške visoke kulture v jugovzhodni Aziji. Kitajska civilizacija od dinastije Tang do Songov. Japonska. Države in kulture v Afriki. Visoke kulture v Ameriki do evropskih osvojitev.

Content (Syllabus outline):

The spread of Christianity outside Europe. Eurasian economic and cultural connections in the Middle Ages. Arabs, Muslim world and the spread of Islam in the Middle East and in North Africa. The Mongol World Empire. India. East Asian medieval cultures. Chinese civilization in the period of Tang and Song dynasties. Japan. Countries and cultures in Africa. High cultures in America until European conquests.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.
Bauer, T. (2014). *Kultura dvoumnosti: drugačna zgodovina islama* (str. 402). Krtina.
Maver, A., Smole, T., & Kavka, N. (2024). *Zgodovinski atlas: zemljevidi pripovedujejo zgodbo* (1. natis) [Map]. Mladinska knjiga..
Draga, D. (2006). *Azija med preteklostjo in sedanjostjo* (1. izd., str. 407). Pivec.

Cilji in kompetence:

Študent je zmožen analizirati dogajanja srednjeveške svetovne zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti ter najpomembnejših kulturnih znanstvenih dosežkih, ki so v temeljih spremenili svet in način življenja. Pridobi sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi in med globljimi civilizacijskimi spremembami. Sposoben je vrednotiti kulturne, verske in druge značilnosti posameznih civilizacij, sposoben je kritičnega in strpnega vrednotenja razlik med njimi.

Objectives and competences:

Student is able to analyze important occurences in the medieval world history, about political and economic processes, social relationships, life, work and of thinking and about the most important cultural and scientific achievements, which changed the world and the way of life.
He is able to visualize the relations and reciprocal influence between European and world's developmental path. He gains the ability to distinguish between essential and inessential historical processes and between global cultural changes. He is able to evaluate medieval cultural, religious and other characteristics of individual civilizations and has to have the capability of critical and tolerant assessment of differences between them.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent opiše vlogo posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pojasni oblike sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in interpretira povode, vzroke in posledice ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Ovrednoti prispevek posameznih kultur in povzame razlike in podobnosti med njimi.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Iz določene vsebine zna napisati seminarsko nalogo, diplomsko seminarsko nalogo in originalno znanstvenoraziskovalno delo. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is informed about important occurences in the medieval history of the world.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development. He is able to write a seminar assignment or original scientific work from a fixed content. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:

- poročilo - pisni izpit	30 70	- report - written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAVNIKAR, Tone, GOSTENČNIK, Nina (urednik). *Mesto Maribor : prvih sto let*. Maribor: Pokrajinski arhiv, 2024. 127 str., ilustr. Gradivo za zgodovino Maribora, zv. 51. ISBN 978-961-7191-04-2. ISSN 1855-198X. [COBISS.SI-ID 215430403]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)
RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 2, Cerkvene institucije v mestu in njegovi okolici. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 21, št. 1, str. 41-72, 273, ilustr. ISSN 1580-8122. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2021-1-2-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2021-02. [COBISS.SI-ID 92481027]
RAVNIKAR, Tone. Maribor v 13. stoletju. Del 3, Mesto in njegovi meščani. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 23, št. 3, str. 611-638, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2023-16-Ravnikar-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2023-16. [COBISS.SI-ID 181018371], [Odprti dostop, SNIP, Scopus do 30. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Zgodovina slovenskega prostora v zgodnjem novem veku**
Course title:	History of the Slovene Territory in the Early Modern Period

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30		10SV			50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Hozjan

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	Slovenski Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenski Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na vajah je pogoj za pristop k izpitu.	**Conditions for prerequisits:** Completed seminar assignment and 80 % participation at tutorials are a prerequisit for accession to the written examination.

Vsebina:	Content (Syllabus outline):
Predmet je razdeljen v tri vsebinske sklope: I. Dogodkovni pregled Vzhodnoalpski, primorski in prekmurski prostor po razdelitvi celjske dediščine: državnooblastna in posestna slika, notranja in zunanja ogroženost – ogrsko–habsburške vojne, osmanskoturški vpadi, plemiški upori, kmečki upor 1478. Nastop Maksimilijana I. Burna prva desetletja 16. stoletja: zasedba Goriške grofije in 1. habsburško-beneška vojna, nadaljevanje vpadov, kmečki upor 1515, Innsbruck 1518, smrt Maksimilijana I. ter novi deželni knez. Mohač 1526 – spremembe in začetek osmanskega ogrožanja na SV. Ferdinandovi davčni ukrepi, militarizacija družbe in nastajanje obrambne organiziranosti, smrt Ferdinanda in razdelitev dednih dežel. Rast in vrhunec luteranstva – Gradec 1572 in Bruck/Muri 1578, začetni protireformacijski koraki, nasprotja med deželnimi stanovi in vladarjem, smrt Karla II. začetek Dolge vojne in nastop Ferdinanda II. Izvedba protireformacije in začetek rekatolizacije, militantni vladar in 2. habsburško-beneška vojna, vsesplošno poslabšanje življenjskih razmer nižjih slojev, kmečki upor 1635. Posledice zadnje faze in konca tridesetletne vojne na Slovenskem, osmansko nasilje v Prekmurju in Porabju, nastop Leopolda I. in nova vloga habsburškega dejavnika v slovenskem sosedstvu, Rákóczijeva vstaja. Mirno 18. stoletje doma – vojne v sosedstvu: deželni knezi do Marije Terezije, merkantilizem, reformna doba. II. Oris razvoja upravnih, oblastnih in sodnih institucij ter gospodarstva in etničnih sprememb v prostoru. Pravni temelji življenja III. Pojavi idejnih in religioznih gibanj ter odklonov od humanizma do razsvetljenstva in tolerančnega patenta, rimokatoliška cerkev in evangeličanstvo, redovništvo, izobraževanje, kultura in umetnost od poznogotskih zaključkov do rokokojskega časa.	Subject is divided into three parts: I. The overview of events Eastern Alpine and littoral region and the region of Prekmurje after the partition of the legacy of the Counts of Cilli: state authoritative and property situation, internal and external threats – wars between Hungary and the Hapsburgs, Ottoman incursions, noble revolts, peasant rising in 1478. The accession of Maximilian. Turbulent decades in the first part of the 16th century: occupation of the county of Gorizia and the first Hapsburg-Venetian war, continuation of Ottoman incursions, peasant rising in 1515, Innsbruck 1518, the death of Maximilian I. and the new land prince. Mohacs 1526 – changes and the beginning of the Ottoman threat in the northeast. Ferdinand's tax measures, militarization of society and the formation of the defence organization, the death of Ferdinand and the division of the hereditary lands. The growth and the peak of Lutheranism – Graz 1572 and Bruck an der Mur 1578, the first steps of Counter-Reformation, differences between the States and the emperor, the death of Charles II., the start of the Long War and the accession of Ferdinand II. Realization of Counter-Reformation and the start of recatholization, the militant emperor and the second Hapsburg-Venetian war, universal worsening of the living conditions of the lower stratum of society, peasant rising in 1635. The consequences of the last phase and the end of the Thirty Years' War in the Slovene territory, Ottoman tyranny in Prekmurje and Porabje, the accession of Leopold I. and the new role of the Hapsburgs in the Slovene neighbourhood, Rakoczy rebellion. Peaceful 18th century at home and the wars in neighbourhood. Land princes to Maria Theresa, mercantilism, the reform period. II. Outline of the formation of administrative, authoritative and judicial institutions and of economy and ethnic changes in the region. The legal aspects of life;. III. The appearances of ideal and religious movements and the deflections from humanism until the age of enlightenment and until the Edict of Tolerance, Roman Catholic church and Evangelicanism, monasticism, education, culture and art from the ending of the Late Gothic period until the Rococo.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Handbücher und Karten zur Verwaltungsstruktur in den Ländern Kärnten, Krain, Küstenland und Steiermark bis zum Jahre 1918: ein historisch-bibliographischer Führer = Priročniki in karte o organizacijski strukturi v deželah Koroški, Kranjski, Primorju in Štajerski do leta 1918 = Manuali e carte sulle strutture amministrative nelle province di Carinzia, Carniola, Litorale e Stiria fino al 1918 (Let. 15, str. 375). (1988). Steiermärkisches Landesarchiv [etc.].
Štih, P., & Simoniti, V. (2010). *Na stičišču svetov: slovenska zgodovina od prazgodovinskih kultur do konca 18. stoletja* (2. natis, str. 375). Modrijan.
Die Reformation in Mitteleuropa: Beiträge anlässlich des 500. Geburtstages von Primus Truber, 2008 = Reformacija v srednji Evropi (Let. 4, str. 343). (2011). Založba ZRC, ZRC SAZU; Österreichische Akademie der Wissenschaften.
Koropec, J. (1985). *Mi smo tu: veliki punt na Slovenskem v letu 1635* (str. 268, 1 zganj. f. pril.). Obzorja.
Simoniti, V. (1990). *Turki so v deželi že: turški vpadi na slovensko ozemlje v 15. in 16. stoletju* (str. 210). Mohorjeva družba.

Cilji in kompetence:

Študent je sposoben analizirati pomembna dogajanja, pojave in procese v zgodnjenovoveški slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvija sposobnosti spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.

Objectives and competences:

Student is able to analyze important occurences, appearances and processes in the Early Modern Slovene history and the history of
countries, in which they lived, in the political as well as in the cultural, economic and other fields. He develops the ability to recognize and understand influences of European and world's occurences on Slovene history.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent ob poznavanju novoveške slovenske zgodovine opiše tedanje najpomembnejše razvojne procese, pojasni dogodke in njihove posledice. Prav tako interpretira vlogo pomembnih plemiških rodbin in mestnih naselbin na Slovenskem, ovrednoti pomen zgodnjenovoveškega obdobja za slovensko kulturno krajino in povzame razlike med posameznimi razvojnimi stopnjami.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is able to evaluate the most important complexes of the Slovenian history in the Early Modern Period.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires the capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all.
He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development.

Metode poučevanja in učenja:

Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Upravni prostor škofije Ljubljana na spodnjem Štajerskem v prvem terezijanskem župnijskem štetju duš leta 1754. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 11-39, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-1-Hozjan.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-01, DOI: 20.500.12556/DKUM-92100. [COBISS.SI-ID 227237379], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

HOZJAN, Andrej. Posestne razmere na Ljutomerskem do razpusta zemljiških gospostev (1848). V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine Ljutomera*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2022. Letn. 70, št. 3, str. 511-548, ilustr. Kronika, letn. 70, št. 3. ISBN 978-961-6777-30-8. ISSN 0023-4923. https://kronika.zzds.si/kronika/article/view/4077/4538, DOI: 10.56420/Kronika.70.3.02. [COBISS.SI-ID 133364739], [SNIP, Scopus do 25. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

HOZJAN, Andrej. Gute Botschaft ist halbe Victori : špijonaža in kontraobveščevalno delovanje na slavonski Vojni krajini v 16. stoletju. V: ROKSANDIĆ, Drago (ur.), MUIĆ, Vedran (ur.). *Vojna krajina u suvremenoj historiografiji : zbornik radova s međunarodnim sudjelovanjem*. Zagreb: FF press, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije, 2021. Str. 125-154, ilustr. Biblioteka Desničini susreti, sv. 12. ISBN 978-953-175-559-7. [COBISS.SI-ID 84188931]
kategorija: 3A (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Neevropska zgodovina zgodnjega novega veka**
Course title:	Non-European History in the Early Modern Period

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30		10SV			50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Hozjan

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti: 80-odstotna prisotnost na vajah je pogoj za pristop k izpitu.	**Conditions for prerequisits:** 80 % participation at tutorials is a prerequisit for accession to the written examination.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**

Obdobje evropskih raziskovanj in odkritij. Evropska prekomorska ekspanzija: Španija, Portugalska, Nizozemska, Anglija oz. Velika Britanija, Francija. Širjenje Rusije v Evropi in Aziji. Kolonialna Amerika. Pomen mednarodne trgovine črne Afrike in njene države. Kitajska in vzhodna Azija v času dinastij Ming in Qing. Dežele jugovzhodne Azije in prihod Evropejcev. Ponoven vzpon islama. Mogulsko cesarstvo in naraščanje britanskega vpliva v Indiji. Francosko-britanski spopad za prevlado v kolonijah in nastajanje svetovnega gospodarskega sistema v 18. stol.	Period of the European exploration and discoveries. European transatlantic expansion: Spain, Portugal, Holland, England or Great Britain, France. The expansion of Russia in Europe and in Asia. Colonial America. The meaning of international commerce of Black Africa and its countries. China and East Asia during the Ming and Qing dynasties. Countries in Southeast Asia and the arrival of Europeans. Renewed rise of Islam. Mogul Empire and the rise of British influence in India. French and British engagement for the domination in colonies and the formation of world's economic system in the 18th century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Ki-Zerbo, J. (1977). *Zgodovina črne Afrike* (str. 703, XXXII pril.). Borec..
Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.
Barclay, I. (1962). *Odkrivanje sveta* (str. 299). Državna založba Slovenije.
Cummins, J. (2009). *Slavna poglavja zgodovine: znameniti dogodki, ki bi jih morali bolje poznati* (1. izd., str. 327). Didakta.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Predmet razčleni neenevropske civilizacijske kroge in njihove prve stike z Evropejci. Od sporazuma med Portugalsko in Španijo v Tordessillasu 1494. naprej spremlja geografska odkritja na vseh celinah in morjih, katerim sledijo kolonialni osvajalci. S širjenjem kolonializma nastaja zelo pomembna učna vsebina - svetovna ekonomska izmenjava (uvoz - izvoz, poglavitne trgovske poti, suženjstvo, konkurenca). Hkrati razlaga odnose med kolonialnimi velesilami v novoustanovljenih kolonijah ter povratno vplivanje le-teh na odnose v Evropi. Pozornost nameni nekaterim azijskim imperijem (Turki, Perzija, Mogulska država, Kitajska) in ruskemu osvajanju Sibirije. S primerom naseljevanja Evropejcev v Severni Ameriki predoča začetke evropskih emigracij.	Subject analyzes non-European cultural societies and their first contacts with the Europeans. It follows geographical discoveries on all continents and seas, which are followed by colonial conquerors, from the treaty between Spain and Portugal in Tordessillas in 1494 onward. A very important teaching contents emerges with the spread of colonialism – world economic exchange (import – export, main trade routs, slavery, competition). At the same time it comments relations between colonial great powers in newly founded colonies and their recurring influence on the relations in Europe. Attention is intended for some Asian Empires (Turks, Persia, Mogul Empire, China) and for the Russian conquest of Siberia. With the example of the settlement of Europeans in North America it demonstrates the beginnings of European emigrations.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše najpomembnejše dogodke novoveške svetovne zgodovine, pojasni razmerja med njimi, interpretira posamezne problemske sklope novoveške svetovne zgodovine, ovrednoti razlike med posameznimi zemljepisnimi območji in povzame vpliv zgodnjega novega veka na današnjo podobo sveta. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju.	Knowledge and Understanding: Student is able to evaluate the most important complexes of the world history in the Early Modern Period. Transferable/Key Skills and other attributes: Student acquires the capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- poročilo	**30**	- report
-pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Gute Botschaft ist halbe Victori : špijonaža in kontraobveščevalno delovanje na slavonski Vojni krajini v 16. stoletju. V: ROKSANDIĆ, Drago (ur.), MUIĆ, Vedran (ur.). *Vojna krajina u suvremenoj historiografiji : zbornik radova s međunarodnim sudjelovanjem*. Zagreb: FF press, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu: Centar za komparativnohistorijske i interkulturalne studije, 2021. Str. 125-154, ilustr. Biblioteka Desničini susreti, sv. 12. ISBN 978-953-175-559-7. [COBISS.SI-ID 84188931]

HOZJAN, Andrej. Ukrepi notranjeavstrijskih in štajerskih oblasti ob hrvaško-slovenskem kmečkem uporu leta 1573. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 72, št. 3, str. 475-502, ilustr., zvd. ISSN 0023-4923. DOI: 10.56420/kronika.72.3.05, DOI: 20.500.12556/DKUM-92096. [COBISS.SI-ID 226195203], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]

projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije

kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

HOZJAN, Andrej. Posestne razmere na Ljutomerskem do razpusta zemljiških gospostev (1848). V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine Ljutomera*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2022. Letn. 70, št. 3, str. 511-548, ilustr. Kronika, letn. 70, št. 3. ISBN 978-961-6777-30-8. ISSN 0023-4923. https://kronika.zzds.si/kronika/article/view/4077/4538, DOI: 10.56420/Kronika.70.3.02. [COBISS.SI-ID 133364739], [SNIP, Scopus do 25. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3.00]

kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Evropska zgodovina zgodnjega novega veka**
Course title:	History of Europe in the Early Modern Period

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. Work	ECTS
30		10SV			50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Hozjan

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na vajah sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at tutorials arep rerequisits for
accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet obsega dva vsebinska sklopa:
1. Zahodna in Severna Evropa: Korenine francosko - cesarskih nasprotij in odnos kralj-cesar. Španska zlata doba, Portugalska, zaton moči. Anglija in Škotska za Henrika VIII. in čas do Slavne revolucije. Sveto rimsko cesarstvo z vlogo dinastije Habsburžanov in njegova nenehna notranja trenja. Verski tokovi: luteranstvo,

Content (Syllabus outline):

Subject is composed of two parts:
1. Western and Northern Europe: roots of French – Imperial differences and relation king – emperor. The golden age of Spain, Portugal, decline of power. England and Scotland in the time of Henry VIII and the period until the Glorious revolution. Holy Roman Empire and the role of the Hapsburgs' dynasty and its constant internal

kalvinizem. Sveta Liga, hugenotske vojne, Henrik Navarrski. Ludvik XIV. in premoč Francije, začetki notranje krize. Tridesetletna vojna, Nizozemska in Irska v 17. st. Baltik - utrditev luteranstva, vzpon Švedske in razvoj do bitke pri Poltavi. Italija: Milano, Benetke, papeštvo. Evropski vzhod: vrhunec in upadanje Poljske, postopno naraščanje ruskega vpliva. 2. Duhovno - kulturna podoba in ekonomija: Začetki racionalnih znanosti. Miselni tokovi 16., 17. in 18. st. Velikani umetnosti od Italije do Skandinavije. Produkcija - novi izumi; začetki industrializacije; izboljšave poljedelstva, nove kulture. Svetovna kolonialno-ekonomska izmenjava.	conflicts. Religious streams: Lutheranism, Calvinism. Holy League, Hugenot wars, Henry of Navarra, Louis XIV and French superiority, the beginnings of internal crisis. The Thirty Years' War, Holland and Ireland in the 17th century. Baltic – fortification of Lutheranism, rise of Sweden and its development until the battle of Poltava. Italy: Milan, Venice, papacy. European east: Poland at the summit of power and her decline, gradual rise of Russian influence. 2. Spiritual and cultural image and economy: Beginnings of rational sciences. Intelectual influences in the16th, 17th and 18th centuries. Art giants from Italy to Scandinavia. Production – new inventions, the beginnings of industrialization; agricultural improvements, new cultures. World's colonial and economic exchange.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.

Prunk, J. (2008). *Racionalistična civilizacija: 1776-2000* (1. izd., str. 586). Mladinska knjiga.

Lewis, B. R. (2010). *Evropski kralji in kraljice: temačna zgodovina: od srednjeveških tiranov do norih monarhov* (str. 256). Morfem.

Cummins, J. (2009). *Slavna poglavja zgodovine: znameniti dogodki, ki bi jih morali bolje poznati* (1. izd., str. 327). Didakta.

Cilji in kompetence:

Študent je sposoben analizirati razvoj in bistvene krizne situacije v zahodni, severni, srednji, vzhodni in jugovzhodni Evropi tega časa. Ob političnem pregledu je zmožen vrednotiti izrabljanje verskih nasprotij v državnopolitične in zasebne namene, osnovni konflikt med Francijo in Svetim rimskim cesarstvom ter zgrešeno evropsko politiko do Turkov kot posledico hudih nesoglasij v "krščanski" Evropi. Razvija sposobnost vrednotenja vzrokov za nastanek in razširjenje luteranstva in kalvinizma skupaj z rastočo vlogo meščanskega razreda, ki vzpostavi na Nizozemskem prvo meščansko državo.

Objectives and competences:

Student is able to analyze progress and main crisis situations in western, north, middle, east and southeast Europe of that time. In connection with the political review he is also capable to evaluate the exploitation of religious contrasts for state and personal intentions, the basic conflict between France and the Holy Roman Empire and the false European politics towards Turks as a consequence of bad discrepancies in »Christian« Europe. He develops ability to understand the origin and the spreading of Lutherism and Calvinism together with the growing role of the middle classes, which in Holland restorates the first middle class country.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študent opiše najpomembnejše dogodke novoveške evropske zgodovine, pojasni razmerja med njimi, interpretira posamezne problemske sklope novoveške evropske zgodovine, ovrednoti razlike med posameznimi zemljepisnimi območji in povzame vpliv zgodnjega novega veka na današnjo podobo Evrope.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent si pridobi zmožnosti komparativne obravnave posameznih etničnih elementov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Pridobi sposobnost kritičnega vrednotenja vseh oblik sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in sposobnost za ločevanje med povodi, vzroki in posledicami ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete in protislovij v zgodovinskem razvoju. Usposobljen je za samostojno raziskovanje zgodovine.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Student is able to analyze the historical development in the Early Modern Europe.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student acquires capabilities of comparative treatment of individual ethnical elements and countries or historical processes at all. He gains the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources and to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development. He is qualified for independent historical research.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- Seminarska naloga	**30**	- Seminar paper
- Pisni izpit	**70**	- Written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

HOZJAN, Andrej. Ukrepi notranjeavstrijskih in štajerskih oblasti ob hrvaško-slovenskem kmečkem uporu leta 1573. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 72, št. 3, str. 475-502, ilustr., zvd. ISSN 0023-4923. DOI: 10.56420/kronika.72.3.05, DOI: 20.500.12556/DKUM-92096. [COBISS.SI-ID 226195203], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

HOZJAN, Andrej. Upravni prostor škofije Ljubljana na spodnjem Štajerskem v prvem terezijanskem župnijskem štetju duš leta 1754. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 11-39, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-1-Hozjan.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-01, DOI: 20.500.12556/DKUM-92100. [COBISS.SI-ID 227237379], [Odprti dostop, SNIP, Scopus]
projekt: P6-0138-2019 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

HOZJAN, Andrej. Posestne razmere na Ljutomerskem do razpusta zemljiških gospostev (1848). V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine Ljutomera*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2022. Letn. 70, št. 3, str. 511-548, ilustr. Kronika, letn. 70, št. 3. ISBN 978-961-6777-30-8. ISSN 0023-4923. https://kronika.zzds.si/kronika/article/view/4077/4538, DOI: 10.56420/Kronika.70.3.02. [COBISS.SI-ID 133364739],

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Temeljne zgodovinske vede**
Course title:	Historical Auxiliary Sciences

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. Work	ECTS
10		10SV			70	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Martin Bele

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
- Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljeno poročilo je pogoj za pristop k izpitu.	**Conditions for prerequisits:** Completed report is a prerequisit for accession to the written examination.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet vključuje obravnavo t.i. pomožnih zgodovinskih ved ter sistematično obravnavo neobjavljenih virov, zgodovinskih periodik in publikacij, ki so povezane z zgodovino Slovencev. Obsega predstavitev in metode dela posameznih pomožnih zgodovinskih ved, ki uvajajo zgodovinarja v branje besedil, mu omogočajo ugotavljanje pristnosti dokumentov, njihovo datiranje in vsebinsko interpretacijo: diplomatika, paleografija, kronologija, sfragistika in genealogija. Z interpretacijo	Subject is dedicated to the treatment of the so called historical auxiliary sciences and the systematic treatment of unpublished sources, historical periodicals and publications, which are in connection with the history of Slovenes. First part occupies the presentation and the work methods of individual historical auxiliary sciences, which help historian to read texts, enable him to establish the authenticity of documents, their dating and the interpretation of contents: diplomatics,

nekaterih pisnih in materialnih virov pa se ukvarjajo še epigrafika, numizmatika in heraldika.	palaeography, chronology, sfragistics and genealogy. Epigraphy, numismatics and heraldry are also occupied with the interpretation of some written and material sources. Second part deals with the presentation and treatment of unpublished historical sources and with the places where they are kept (archives and libraries home and abroad), and also with the acquaintance with published sources, periodicals and the most important publications.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Otorepec, B. (1988). *Srednjeveški pečati in grbi mest in trgov na Slovenskem: [Primorska in Istra]* (str. 42-44,). Slovenska matica; Znanstvenoraziskovalni center SAZU.
Duncan, D. E. (2004). *Koledar: 5000 let naporov, da bi uskladili uro in nebo - in kaj se je zgodilo z manjkajočimi desetimi dnevi* (str. 486). Studia humanitatis.
Stipišić, J. (1991). *Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi: latinska paleografija, opća diplomatika, kronologija, rječnik kratica* (3. (2. dopunjeno) izd., str. VIII, 274). Školska knjiga.

Bele, M. (2020). *Kronologija, heraldika, sfragistika in diplomatika: skripta pri predmetu Temeljne zgodovinske vede* (str. 114). [Bele M.].

Cilji in kompetence:	**Objectives and competences:**
Pri predmetu Temeljne zgodovinske vede se študenti seznanijo z osnovnimi veščinami zgodovinskega raziskovanja s posebnim poudarkom na temeljnih virih slovenskega etničnega prostora.	Subject Historical Auxiliary Sciences intends to inform students about basic skills of historical research with special emphasis on fundamental sources of the Slovene ethnic territory.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent razvije sposobnost uporabe temeljnih zgodovinskih ved, ključnih za razumevanje in raziskovanje zgodovine, in jih je zmožen primerjati ter vključevati v znanstveno-raziskovalno delo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent razvije zmožnost iskanja in uporabe ustreznih virov, relevantne domače in tuje literature.	Knowledge and Understanding: Student develops ability of use of historical auxiliary sciences, which are essential for the comprehension and the research of history, and is able to compare and include them into scientific research. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able find and use proper sources, relevant domestic and foreign literature.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- Poročilo	**30**	- report
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BELE, Martin. Prispevek k podrobnejši osvetlitvi družinskih vezi in mladostnih let dr. Antona Korošca – družina in mladost Bižikovega Toneta. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2022, letn. 30, št. 4, str. 1095-1114, ilustr. ISSN 1318-

0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/01/AH_30-2022-4_BELE.pdf, DOI: 10.19233/AH.2022.43. [COBISS.SI-ID 137775875], [JCR, SNIP, WoS]
financer: ARRS, Programi, P6-0138, SI, Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom

BELE, Martin. Ljutomer v srednjem veku. V: PREINFALK, Miha (ur.). *Iz zgodovine Ljutomera*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2022. Letn. 70, št. 3, str. 499-510, ilustr. Kronika, letn. 70, št. 3. ISBN 978-961-6777-30-8. ISSN 0023-4923. https://kronika.zzds.si/kronika/article/view/4076/4537, DOI: 10.56420/Kronika.70.3.01. [COBISS.SI-ID 137121795], [SNIP]

BELE, Martin. Limbuš in Limbuški med 12. in 14. stoletjem. *Kronika : časopis za slovensko krajevno zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 69, št. 2, str. 215-228, ilustr. ISSN 0023-4923. [COBISS.SI-ID 69700611], [SNIP]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Neevropska zgodovina 19. stoletja (1776-1914)**
Course title:	Non-European History in the 19th Century (1776-1914)

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	2.	4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30	10				50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Rahten

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
80-odstotna prisotnost na seminarju je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
80 % participation at seminar is a prerequisit for accession to the oral examination.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet obsega zgodovinski razvoj v izvenevropskih deželah v obdobju med letoma 1750 in 1918. Prikazano bo:

Stanje v Afriki pred kolonialnimi osvajanji:

- zgodovina kolonialnih osvajanj Afrike in potek boja med kolonialnimi velesilami za razdelitev Afrike,
- kolonialni sistemi (upravna ureditev, gospodarstvo, politična gibanja proti kolonialnim gospodarjem),
- vplivi dogajanj med prvo svetovno vojno na afriški kontinent.

Stanje na severooameriškem kontinentu:

- ameriška revolucija,
- razvoj v ZDA do državljanske vojne 1861-65,
- osvajanje divjega zahoda in oblikovanje ameriških zveznih držav,
- obdobje obnove v ameriški zgodovini,
- problemi priseljencev in njihovega vraščanja v ameriško industrijsko družbo,
- prva svetovna vojna in ZDA,
- oblikovanje Kanade, njena upravna razdelitev ter uprava in gospodarstvo do leta 1918,

Stanje v Aziji: (brez področij carske Rusije):

- razvoj Kitajske in Japonske 1750-1918,
- razvoj odnosov z Evropejci zlasti z Britanci 1750-1918,
- obrobni predeli Azije 1750-1918 in prvi poizkusi kolonialnih osvajanj,
- Indija kot angleški dominion;
- Zgodovina Avstralije do 1918
- ostale britanske kolonije

Stanje v Latinski Ameriki:

- španski in portugalski kolonialni sistemi,
- boj za osamosvajanje kolonij na južnomeriškem kontinentu,
- gospodarstvo, družba in politika v državah latinske Amerike pred prvo svetovno, vojno,
- prva svetovna vojna in gospodarstvo in politika južnoameriških držav

Subject includes historical development in non-European countries in the period between 1750 and 1918. It will describe:

Situation in Africa before colonial conquest:

- the history of colonial conquests in Africa and the course of struggle between colonial superpowers for partition of Africa,
- colonial systems (administrative regulation, economy, political movements against colonial masters),
- the influences of the First World War occurences on African continent.

Situation on North American continent:

- American Revolution
- development in USA until the civil war 1861-1865
- the conquering of the Wild West and the formation of American states
- the period of restoration in American history
- problems of immigrants and their growing into American industrial society,
- the First World War in USA
- the formation of Canada, its administrative regulation, government and economy until 1918,

Situation in Asia: (without the territories of Empirial Russia):

- the development of China and Japan 1750-1918,
- the progress of relationships with Europeans, especially with the British 1750-1918,
- the marginal parts of Asia 1750-1918 and the first attempts of colonial conquests,
- India as a British dominion;
- Australian history until 1918
- remaining British colonies

Situation in Latin America

- Spanish and Portuguese colonial systems
- struggle for the independence of colonies on South American continent
- economy, society and politics in countries of Latin America before the First World War,
- the First World War and economy and politics of South American countries.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.

Zinn, H. (2021). *Ljudska zgodovina Združenih držav Amerike* (str. XX, 743). Sophia.

Saje, M. (2015). *Zgodovina Kitajske* (Let. 6, str. 546). Slovenska matica..

Fage, J. D., & Tordoff, W. (2011). *Zgodovina Afrike* (1. izd., str. 672). Modrijan.

Cilji in kompetence:

Študenti pri predmetu Zgodovina neevropskih narodov od 1750 do 1918 pridobijo sposobnosti analize pomembnih dogajanj, političnih in gospodarskih procesov, socialnih odnosov, življenja, dela in miselnosti neevropskih narodov. Ustvarijo si sliko o razmerjih in medsebojnem vplivu med neevropsko in evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi in med globljimi civilizacijskimi spremembami. Vrednotiti

Objectives and competences:

Students gain capacity to analyze important occurences, political and economic processes, social relationships, life, work and of thinking of the non-European nations. They are able to visualize the relations and reciprocal influence between non-European and European history, gain the ability to distinguish between essential and inessential historical processes and between global cultural changes. They are able to evaluate the cultural, religious and other characteristics of individual

so zmožni kulturne, verske in druge značilnosti posameznih narodov, sposobni morajo biti kritičnega in strpnega vrednotenja razlik med njimi. Zmožni morajo biti komparativne obravnave posameznih narodov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh.	civilizations and have to have the capability of critical and tolerant assessment of differences between them. They have to have the capabilities of comparative treatment of individual nations and countries or historical processes at all.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent opiše najpomembnejše dogodke novoveške evropske zgodovine, pojasni razmerja med njimi, interpretira posamezne problemske sklope novoveške evropske zgodovine, ovrednoti razlike med posameznimi zemljepisnimi območji in povzame vpliv zgodnjega novega veka na današnjo podobo Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent je sposoben analizirati neevropsko zgodovino v obravnavanem obdobju in jo kritično primerjati z evropsko zgodovino.	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the 19th century non-European history enables him to understand processes and events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject is of key importance for understanding the non-European history in the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is capable to analyze and synthesize selected themes. Student is able to analyze non-European history in treated period and critically compare it with the European history.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- poročilo	**30**	- report
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. Diplomatske (stran)poti Antona Novačana. V: LAZAREVIĆ, Žarko (ur.), OJSTERŠEK, Mihael (ur.), ŠORN, Mojca (ur.). *Zbornik Andreja Studna*. Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino, 2024. Letn. 64, št. 1, str. 372-387, ilustr. Prispevki za novejšo zgodovino, 64, 1. ISSN 0353-0329. https://ojs.inz.si/pnz/article/view/4302/4924, DOI: 10.51663/pnz.64.1.21. [COBISS.SI-ID 194820355], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ERIHPLUS, HA, PUBMED)

RAHTEN, Andrej. Trije politiki in umetnost : nekaj dopolnitev k biografijam Josefa Schwegla, Ivana Švegla in Antona Korošca. V: LAZARINI, Franci (ur.), KOMIĆ MARN, Renata (ur.). *Meščanstvo kot umetnostni naročnik na Kranjskem in Štajerskem = The bourgeois art commissions in Carniola and Styria*. Ljubljana: Založba ZRC, 2024. 29, [št.] 2, str. 135-150, ilustr. Acta historiae artis Slovenica, 29/2, 2024. ISSN 1408-0419. https://ojs.zrc-sazu.si/ahas/article/view/14136/12268, DOI: 10.3986/ahas.29.2.05. [COBISS.SI-ID 220587011], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, IBZ)

RAHTEN, Andrej. Habsburški prestolonaslednik na Brionih : iz celjske zapuščine slovenskega finančnega stražnika. *Zgodovina za vse : vse za zgodovino*. [Tiskana izd.]. 2024, leto 31, št. 1, str. 77-89, ilustr. ISSN 1318-2498. [COBISS.SI-ID 206863619], [SNIP]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (d), Scopus (h), MBP (HA)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Slovenska zgodovina 19. stoletja (1790-1914)**
Course title:	Slovene History in the 19th Century (1790-1914)

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	2.	3.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30		10SV			50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Andrej Rahten

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na vajah sta pogoj za pristop k izpitu.	**Conditions for prerequisits:** Completed seminar assignment and 80 % participation at tutorials are prerequisits for accession to the oral examination.

Vsebina:

Predmet se ukvarja s slovensko zgodovino 19. stoletja, ki ga zamejujeta smrt avstrijskega cesarja Jožefa II. (1790) in začetek prve svetovne vojne. Prva svetovna vojna pomeni začetek preloma starega »ancien regima« in uvod v neko novo stvarnost (po prvi svetovni vojni razpad Avstro-Ogrske monarhije, kamor je spadal slovenski prostor, in preoblikovanje evropskega zemljevida). Znotraj teh dveh mejnikov je predmet naravnan k temeljitemu poznavanju političnih, gospodarskih, kultrurnih in tudi socialnih tokov slovenskega 19. stoletja znotraj širšega avstrijskega prostora. Slovenski prostor je po francoski revoluciji za nekaj let »podlegel« Napoleonu, dokler ni zmagala evropska reakcija. Avstrijo in slovenski prostor je »nadziral« knez Metternich do leta 1848, po njej Alexander Bach, dokler ni v 60- tih letih ponovno prišlo do parlamentarne demokracije, ki pa je sicer bila na mnogih področjih le na papirju. Po obnovitvi ustavne dobe so se Slovenci pričeli organizirati in krepili svojo nacionalno zavest, ki se je proti svetovni vojni le stopnjevala. Predmet obravnava tudi upravno zgodovine, volilni sistem, nastanek in razvoj političnih strank, klerikalni in liberalni tabor, nastop in razvoj socialnodemokratskega gibanja, slovanske, neslovanske in jugoslovanske koncepte, demografski, gospodarski in kulturni Slovencev.

Content (Syllabus outline):

Subject is about Slovene history in the 19th century, which is on the one side limited by the death of Austrian emperor Joseph II (1790) and on the other side by the beginning of the First World War.
First World War means the starting point for the breaking of the old »ancien regim« and introduction into some new reality (the fall of Austro-Hungarian Empire after the First World War, a part of which was also the Slovene territory, and remodelling of European map). Inside these two time limits the subject is oriented towards thorough understanding of political, economic, cultural and also social forms in the Slovene 19th century within the broader Austrian territory.
After the French Revolution the Slovene territory »succumbed« to Napoleon for few years. It remained that way until the European reaction won. After that Austria and the Slovene territory were controlled by prince Metternich until 1848, and after him by Alexander Bach. In the 1860s parliamentary democracy was again introduced but only on paper on many fields. After the restoration of the constitutional era the Slovenes started organizing themselves and strengthening their national consciousness, which only intensified towards the First World War. Subject also deals with administrative history, electoral system, formation and development of political parties, clerical and liberal camp, appearance and development of social democratic movement, , Slavic, non-Slavic and Yugoslav concepts, and demographic, economic and cultural status of Slovenes.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Vodopivec, P. (2010). *Od Pohlinove slovnice do samostojne države: slovenska zgodovina od konca 18. stoletja do konca 20. stoletja* (4. izd., str. 558). Modrijan.
Borak, N., Čepič, Z., Fischer, J., Deželak-Barič, V., Dolenc, E., Gabrič, A., Gašparič, J., Godeša, B., Guštin, D., Kresal, F., Lazarević, Ž., Mlakar, B., Pančur, A., Perovšek, J., Prinčič, J., Režek, M., Studen, A., Šorn, M., Tominšek Čehulić, T., … Kacin-Wohinz, M. (2006). *Slovenska novejša zgodovina: od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije: 1848-1992* (1. izd., str. 2 zv. (1509)). Mladinska knjiga; Inštitut za novejšo zgodovino.
Melik, V. (1965). *Volitve na Slovenskem: 1861-1918* (Let. 10, str. 439, 4 pril., 1 f. zganj. zvd.). Slovenska matica. http://sistory.si/publikacije/prenos/?target=pdf&urn=SISTORY:ID:903
Cvirn, J. (2015). *Dunajski državni zbor in Slovenci: (1848-1918)* (Let. 15, str. 280). Zgodovinsko društvo; Znanstvena založba Filozofske fakultete. http://hdl.handle.net/11686/40676
Rahten, A. (2001). *Slovenska ljudska stranka v dunajskem parlamentu: slovenska parlamentarna politika v habsburški monarhiji 1897-1914* (str. 156). Cenesa, Založba Panevropa.
Rahten, A. (2016). *Od Majniške deklaracije do habsburške detronizacije: slovenska politika v času zadnjega habsburškega vladarja Karla* (str. 339, 16 pril.). Celjska Mohorjeva družba; Društvo Mohorjeva družba.

Cilji in kompetence:

Študent se temeljito seznani s slovensko in avstrijsko zgodovino 19. stoletja, spozna domačo in tujo sodobno literaturo, spomine pomembnejših politikov tedanje dobe in aktualno slovensko in avstrijsko časopisje. Z vsem razvije sposobnosti za analizo podobe 19. stoletja na Slovenskem in širše v Avstriji.

Objectives and competences:

Student is fully informed about Slovene and Austrian history in the 19th century, gets to know domestic and foreign contemporary literature, memories of important politicians of that time and current Slovene and Austrian newspapers. These enable him to visualize the 19th century in the Slovene territory and broader in Austria.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju slovenske zgodovine 19. stoletja opiše in pojasni procese, dogodke in njihovih posledice. Interpretira pomen kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okviru. Ovrednoti zavest o slovenski nacionalni identiteti. Sposoben je povzeti in spoštovati različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik. Znanje predmeta Slovenska zgodovina 19. stoletja je ključno za razumevanje širše povezave slovenskega prostora z avstrijsko monarhijo. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent razvijje sposobnost poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent obvlada primerjavo med slovensko zgodovino ter razume procese, ki so medsebojno povezani (npr. razvoj po posameznih avstrijskih deželah).	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the 19th century Slovene history enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. He shapes his attitude towards cultural heritage in general and on national range. He strengthens his consciousness about Slovene national identity. He is capable to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly. The knowledge of this subject, Slovene History in the 19th Century, is of key importance for understanding the broader connection of Slovene territory with Austrian Monarchy. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and to use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Student masters comparison between Slovene history and understands the processes, which are in reciprocal connection (for example the development in individual Austrian provinces).

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- Ustni Izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. *Der Tod des Thronfolgers : Auf den Spuren slowenischer und kroatischer Interpretationen des Attentats von Sarajevo*. Zagreb: Tragovi prošlosti; Klagenfurt; = Celovec: distributer Mohorjeva založba, 2025. 381 str., ilustr. ISBN 978-953-46149-5-2, ISBN 978-3-7086-1400-7. [COBISS.SI-ID 266271235]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

RAHTEN, Andrej. *Nach dem Zerfall des gemeinsamen Staates : die Konfliktfelder der slowenisch-österreichischen Beziehungen in der Umbruchzeit (1918-1920)*. Klagenfurt; Laibah; Wien: Hermagoras; = Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva, 2024. 533 str., ilustr. Studia diplomatica Slovenica, Monographiae, 6. ISBN 978-961-278-699-1, ISBN 978-3-7086-1286-7, ISBN 979-12-80793-20-1. ISSN 1855-9190. [COBISS.SI-ID 204623107]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

RAHTEN, Andrej. Karlovi restavracijski poskusi. V: ANTOLIČIČ, Gregor (ur.), et al. *Karel I. : zadnji slovenski cesar*. 1. izd. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2022. Str. 177-190. ISBN 978-961-282-554-6. [COBISS.SI-ID 126517507]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Zgodovina Balkana 19. stoletja (1790-1914)**
Course title:	History of the Balkans in the 19th Century 1790 – 1914

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (enopredmetna smer) Zgodovina (dvopredmetna smer)	2.	4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Single-Major Option History – Double-Major Option	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
20		10SV			60	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Andrej Rahten

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
80-odstotna prisotnost pri vajah je pogoj za pristop k izpitu.	80 % participation at tutorials is a prerequisit for accession to the oral examination.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet obsega zgodovino osmanskega cesarstva in iz njega nastalih držav (Grčija, Bolgarija, Romunija, Albanija), posebne pozornosti pa je potrebno dati zgodovini Srbov, Hrvatov, Makedoncev in Črnogorcev, s katerimi nas veže zadnjih sedemdeset let skupne zgodovine. Študij poteka v obliki pregleda ali ciklusov izbranih poglavij iz politične, gospodarske in družbene zgodovine tega prostora in teh narodov, upoštevajoč njihov pomen v evropski zgodovini ali vpliv na slovensko zgodovino. Težišče študija je na temah kot so: razkroj	Subject includes history of Ottoman Empire and of the countries which came into existence out of it (Greece, Bulgaria, Romania, Albania). Special attention is also given to Serbian, Croatian, Macedonian and Montenegrian history, because we share with these countries the last seventy years of common history. Study will progress in the form of review of some selected chapters from political, economic and social history, connected with this region and its nations. Their significance in European history and impact on the

fevdalizma v Turčiji, narodnoosvobodilna gibanja, narodni preporod in nastanek nacionalnih držav, naraščanje moči ruskega carstva, Vzhodno vprašanje, začetek kapitalizma, demografski razvoj, spremembe družbenih struktur, panslavizem, jugoslovanska ideja, nastanek in razvoj političnih strank, balkanske vojne in prva svetovna vojna.	Slovene history will also be taken into consideration. The main stress of this subject will be on these themes: the decay of feudalism in Turkey, national liberation movements, national revival and the formation of national states, growing power of the Russian Empire, Eastern question, beginning of capitalism, demographical development, changes in social structures, Pan-Slavism, Yugoslav idea, formation and development of political parties, Balkan wars and the First World War.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Weithmann, M. W. (1995). *Balkan-Chronik: 2000 Jahre zwischen Orient und Okzident* (str. 542). F. Pustet; Styria..Bartl, P. (1995). *Albanien: vom Mittelalter bis zur Gegenwart* (str. 304, 16 pril.). Pustet.
Weithmann, M. W. (1994). *Griechenland: vom Frühmittelalter bis zur Gegenwart* (str. 296, 16 pril.). Pustet. Hammer-Purgstall, J. von. (1979). *Historija turskog (osmanskog) carstva* (str. 3 zv. (IX, 536; 553; 571 , 2 f. pril.)). Nerkez Smailagić. Rahten, A. (2012). *Jugoslovanska velika noč: slovenski pogledi na balkanski vojni (1912-1913) in jugoslovansko vprašanje* (1. natis, str. 281). GV založba. Mazower, M. (2008). *Balkan: od konca Bizanca do danes* (1. izd., Let. 148, str. XVI, 190). Krtina.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent se temeljito seznani z balkansko zgodovino 19. stoletja, spozna domačo in tujo sodobno literaturo. Z vsem tem izoblikuje podobo 19. stoletja na Balkanu, ki je ključna pri študiju balkanske zgodovine 20. stoletja.	Student is fully informed about the history of the Balkans in the 19th century and gets to know domestic and foreign contemporary literature. These enable him to visualize the 19th century in the Balkans, which is of key importance for the study of Balkan history in the 20th century.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju balkanske zgodovine v 19. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v 19. stoletju na današnjo podobo jugovzhodne Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent obvlada primerjavo med balkansko zgodovino in evropsko zgodovino kot tudi neevropsko zgodovino in razume procese, ki medsebojno sicer ne vplivajo drug na drugega (Balkan v 19. stoletju in Amerika v 19. stoletju).	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the Balkans in the 19th century enables him to understand processes and he is able to analyze the events and their consequences. In short, the knowledge of this subject is of key importance for understanding Balkan history in the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is capable to analyze and synthesize selected themes. Student masters comparison between Balkan history and European history as well as non-European history and is able to evaluate the processes, which are otherwise in no reciprocal connection (for example the Balkans in the 19th century and America in the19th century).

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:

- poročilo - pisni izpit	**30** **70**	- report - written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. Zunanjepoltični koncept kneza Pavla. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 23, št. 2, str. 397-426, fotogr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2023-11-Rahten-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2023-11. [COBISS.SI-ID 199945219], [SNIP, Scopus do 24. 5. 2026: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 2, čistih citatov na avtorja (CIAu): 2.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS, HA)

RAHTEN, Andrej. Diplomacija ob Vrbskem jezeru : medzavezniška plebiscitna komisija v luči slovenskih pričakovanj in razočaranj. V: GRAFENAUER, Danijel (ur.). *Koroški plebiscit – 100 let kasneje*. Ljubljana: Slovenska matica: Inštitut za narodnostna vprašanja, 2021. Str. 47-66. Odstiranja, 5, Zbirka Ethnicity, 17. ISBN 978-961-213-372-6. ISSN 2784-4625, ISSN 1408-998X. [COBISS.SI-ID 106718979]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

RAHTEN, Andrej. *Anton Korošec : slovenski državnik kraljeve Jugoslavije*. 1. izd. Ljubljana: Cankarjeva založba, 2022. 599 str., ilustr. ISBN 978-961-282-535-5. [COBISS.SI-ID 99970563]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS	
Predmet:	**Evropska zgodovina 19. stoletja (1789-1914)**
Course title:	History of Europe in the 19th Century (1789-1914)

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	2.	4.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30	10				50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Rahten

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti: Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju sta pogoj za pristop k izpitu.	Conditions for prerequisits: Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for accession to the written examination.

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**

Predmet se ukvarja z evropsko zgodovino 19. stoletja, ki ga zamejujeta francoska revolucija (1789) in začetek prve svetovne vojne. S francosko revolucijo so bili postavljeni temelji »modernega« meščanskega obdobja, ki označuje celotno 19. stoletje, zato jo smemo jemati kot preobrat v mentaliteti evropske civilizacije. Na drugi strani pomeni prva svetovna vojna začetek preloma starega »ancien regima« in uvod v neko novo stvarnost (po prvi svetovni vojni razpad Avstro-Ogrske monarhije in preoblikovanje evropskega zemljevida). Znotraj teh dveh mejnikov je predmet naravnan k temeljitemu poznavanju političnih, gospodarskih in kulturnih tokov evropskega 19. stoletja, začenši z Napoleonom, ki je izšel iz revolucije, dunajskim kongresom (ki utrdi »stari fevdalni sistem« vse do marčne revolucije leta 1848), revolucijami v 30-tih letih (npr. Belgija in Poljska), pomladjo narodov leta 1848, novo nastalimi državami (Italija in Nemčija) in dvigom imperializma proti koncu 19. stoletja ter pred prvo svetovno vojno, industrijsko revolucijo v prvi polovici stoletja.	Subject is about European history in the 19th century and is limited on the one side by the French Revolution and on the other side by the beginning of the First World War. With the French Revolution the foundations of »modern« citizen period were layed, which marks the whole 19th century, that's why it can be taken as a turning point in the mentality of the European civilization. On the other side denotes the beginning of the First World War the starting point for the breaking of the old »ancien regim« and introduction into some new reality (the fall of Austro-Hungarian Empire after the First World War and the remodelling of the European map). Inside these two limits subject is oriented towards thorough understanding of political, economic, cultural and also social forms in the 19th century in Europe, startng with Napoleon, who came up from the revolution, Wienna Congress (which strengthens »old feudal system« until the March Revolution in 1848), revolutions in the 1830s (for example Belgium and Poland), the spring of nations in 1848, newly fomed countries (Italy and Germany) and the rise of imperialism at the end of the 19th century and before the First World War, industrial revolution in the first half of the century.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Davies, N. (2013). *Zgodovina Evrope* (1. izd., str. 2 zv. (1335, 32 pril.)). Modrijan.

Hobsbawm, E. J. (2010). *Čas revolucije: Evropa 1789-1848* (2. pregledana in dopolnjena izd., Let. 2, str. X, 432). Sophia.

Figes, O. (2007). *Natašin ples: kulturna zgodovina Rusije* (1. izd., str. 602, 16 barvnih pril.). Modrijan; Studia humanitatis.

Hobsbawm, E. J. (2007). *Nacije in nacionalizem po letu 1780: program, mit in resničnost* (str. 277). Založba /*cf.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Študent se temeljito seznani z evropsko zgodovino 19. stoletja, spozna domačo in tujo sodobno literaturo, spomine pomembnejših politikov tedanje dobe in aktualno evropsko časopisje. Z vsem tem izoblikuje podobo 19. stoletja v Evropi, ki je ključna pri študiju evropske zgodovine 20. stoletja.	Student is thoroughly informed about the European history in the 19th century, becomes aware of the domestic and foreign contemporary literature, of the memories of important politicians of that era and of the current European newspapers. All these enable him to visualize the 19th century in Europe, which is of key importance for the studies, concerning the European history in the 20th century.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju evropske zgodovine v 19. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v 19. stoletju na današnjo podobo Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je sposoben poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the 19th century Europe enables him to understand processes and to evaluate the events and their consequences. In short, the knowledge of this subject is of key importance for understanding the European history in the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes.

Študent je zmožen primerjalno analizirati evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino kot tudi zgodovino Balkana in razume procese, ki medsebojno sicer ne vplivajo drug na drugega (npr. druga polovica 19. stoletja stoletja v Evropi in v Ameriki).	Student masters the comparison between European and non-European history as well as the history of the Balkans and understands the processes, which otherwise do not influence each other reciprocally (for example the second part of the 19th century in Europe and America).

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej. Koroščev državnopravni koncept v ustanovni dobi Kraljevine SHS. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 21, št. 2, str. 327-362, 591, ilustr. ISSN 1580-8122. http://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2021-2-10-Rahten-%28scopus%29.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2021-10. [COBISS.SI-ID 92665603], [SNIP, Scopus do 1. 2. 2023: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 3, čistih citatov na avtorja (CIAu): 3,00]

RAHTEN, Andrej. *Prijestolonasljednikova smrt : tragovima slovenskih i hrvatskih interpretacija Sarajevskog atentata*. Zagreb: Tragovi prošlosti, 2024. 327 str., ilustr. ISBN 978-953-46149-1-4. [COBISS.SI-ID 217719299]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

RAHTEN, Andrej. *V prah strti prestol : slovensko dojemanje habsburške dinastije v postimperialni dobi*. Celje: Društvo Mohorjeva družba: Celjska Mohorjeva družba, 2023. 386 str., ilustr. ISBN 978-961-278-657-1. [COBISS.SI-ID 164214787]
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Slovenska zgodovina 1914-1941**
Course title:	Slovene History 1914-1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje Work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30	10				50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for
accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet zajema obdobje prve svetovne vojne in čas med obema vojnama na Slovenskem. Tematsko obravnava slovensko zgodovino (politično, ekonomsko, kulturno in drugo dogajanje na Slovenskem) ter položaj Slovencev v vsakokratnih državnih tvorbah oziroma zgodovino državnih tvorb, v okviru katerih so bili Slovenci od začetka prve svetovne vojne do napada na Jugoslavijo aprila leta 1941 (Avstro - Ogrska pred njenim razpadom, Kraljevina SHS/Jugoslavija). V predmetu je zajeta tudi zgodovina zamejskih in izseljenskih Slovencev. Še posebej pa predmet analizira Slovenijo znotraj Kraljevine SHS/Jugoslavije v 20-tih in 30-tih letih. V dvajsetih letih je na Slovenskem pomembno prizadevanje za federalistično ureditev, medtem ko so 30-ta leta zaznamovana z diktaturo kralja Aleksandra. Na Slovenskem je bila v času Kraljevine Jugoslavije najmočnejša stranka prepovedana Slovenska ljudska stranka (pred drugo svetovno vojno ji načeloval dr. Anton Korošec, ki je bil v drugi polovici 30-tih let tudi minister v Stojadinovičevi vladi). Seveda se predmet posveča tudi Nemcem na Slovenskem po prvi vojni, razvoju šolstva, demografskemu, gospodarskemu, kulturnemu in socialnemu položaju Slovencev.

Content (Syllabus outline):

Subject occupies the period of the First World War and the time between both wars in the Slovene territory. It deals thematically with the Slovene history (political, economic, cultural and other occurences in Slovene territory) and with the Slovenes' situation in different state formations or the history of the state formations, in which the Slovenes lived from the beginning of the First World War until the invasion on Yugoslavia in April 1941 (Austro-Hungarian Empire until its downfall, Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes/Kingdom of Yugoslavia).
Subject also informs about the history of foreign and emigrational Slovenes. Subject expecially analyzes Slovenia as a part of the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes/Kingdom of Yugoslavia in the 1920s and 1930s. In the 1920s there was a strong tendency in the Slovene territory for the federal regulation, while the 1930s are marked by the king Alexander's dictatorship. The most predominant Slovene party during the period of the kingdom of Yugoslavia was the forbidden Slovene rural party (its leader was before the Second World War Anton Korosec, who was in the second part of the 1930s a member of the Stojadinovic's government).
Of course, subject also pays attention to the Germans in the Slovene territory after the First World War, to the growth of educational system, to demographical, economic, cultural and social status of Slovenes.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Pirjevec, J. (1995). *Jugoslavija: [1918-1992]: nastanek, razvoj ter razpad Karadjordjevićeve in Titove Jugoslavije* (str. 461). Lipa. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-FDZTWYCJ
Borak, N., Čepič, Z., Fischer, J., Deželak-Barič, V., Dolenc, E., Gabrič, A., Gašparič, J., Godeša, B., Guštin, D., Kresal, F., Lazarević, Ž., Mlakar, B., Pančur, A., Perovšek, J., Prinčič, J., Režek, M., Studen, A., Šorn, M., Tominšek Čehulić, T., … Kacin-Wohinz, M. (2006). *Slovenska novejša zgodovina: od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije: 1848-1992* (1. izd., str. 2 zv. (1509)). Mladinska knjiga; Inštitut za novejšo zgodovino.
Perovšek, J. (2018). *Slovenski prevrat 1918: položaj Slovencev v Državi Slovencev, Hrvatov in Srbov* (Let. 35, str. 335). Inštitut za novejšo zgodovino. https://hdl.handle.net/11686/file25771
Vodopivec, P. (2010). *Od Pohlinove slovnice do samostojne države: slovenska zgodovina od konca 18. stoletja do konca 20. stoletja* (4. izd., str. 558). Modrijan.
Nećak, D., & Repe, B. (2005). *Prelom: 1914-1918: svet in Slovenci v 1. svetovni vojni* (Let. 7, str. VI, 297). Sophia.
Nećak, D., & Repe, B. (2008). *Kriza: svet in Slovenci od prve svetovne vojne do sredine tridesetih let* (str. 268). Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.

Cilji in kompetence:

Študenti pri predmetu pridobijo poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvijajo sposobnost spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurences, appearances and processes in Slovene history and the history of countries, in which they were, in political as well as in cultural, economic and other fields. They develop the capability of recognition and understanding of influences of European and world's occurences on Slovene history.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:	Knowledge and Understanding:
Študentje opišejo vlogo kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okvirju. Pojasnijo pomen zavesti o slovenski nacionalni identiteti. Interpretirajo in spoštujejo različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik. Ovrednotijo vse oblike sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov in povzamejo povode, vzroke in posledice ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete, a tudi protislovij v zgodovinskem razvoju. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent je usposobljen za primerjavo med slovensko zgodovino in zgodovino ostalih evropskih narodov ter razume procese, ki so medsebojno povezani (npr. položaj Slovenije v Jugoslaviji in le-te v Evropi pred drugo svetovno vojno).	Students shape their attitude towards cultural heritage in general and on national range. They strengthen their consciousness about Slovene national identity. They are able to understand and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly. They gain the ability to critically assess all forms of messages that have the value of historical sources, and to distinguish between inducements, motives and consequences, considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical development. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Student masters the comparison between Slovene history and the history of other European nations and understands the processes, that are in reciprocal connection (for example Slovenia's position in Yugoslavia and the latter's in Europe before the Second World War).

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko. Učna leta slovenske humanistike v Mariboru : Časopis za zgodovino in narodopisje v prvih treh desetletjih. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 29, št. 4, str. 1045-1072. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/AH_29-2021-4_MAVER_FRIS.pdf, DOI: 10.19233/AH.2021.41. [COBISS.SI-ID 116795907], [JCR, SNIP, WoS, Scopus]
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARRS
projekt: J6-9354 Kultura spominjanja gradnikov slovenskega naroda in države; financer: ARRS
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (ERIHPLUS, IBSS)

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko. *Alta sedent civilis vulnera dextrae : državljanska vojna v zgodovini : [znanstvena monografija]*. Maribor: Znanstvenoraziskovalni inštitut dr. Franca Kovačiča, 2023. 187 str., ilustr. Zbirka Studia historica Slovenica, 26. ISBN 978-961-6855-29-7. [COBISS.SI-ID 186443011]
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARIS

projekt: J6-3140 Slovenska intelektualna zgodovina v luči sodobnih teorij religije: od ločitve duhov; financer: ARIS
projekt: J6-4603 Soočanje s tujci v mestih Zgornjega Jadrana na prehodu iz srednjega v zgodnji novi vek; financer: ARIS
kategorija: 2A (Z, A', A1/2)

GRABROVEC, Petra, PISK, Marjeta, FRIŠ, Darko. Slovenske pesmi kot nosilke narodne identitete v obdobju druge svetovne vojne. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 34, št. 2, str. 173-188, ilustr. ISSN 1408-5348. https://publ.zdjp.si/index.php/ashs/article/view/30/15, DOI: 10.19233/ASHS.2024.12. [COBISS.SI-ID 206134531], [SNIP, WoS, Scopus do 10. 8. 2025: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (DOAJ, ERIHPLUS, HA, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Evropska zgodovina 1914-1939**
Course title:	European History 1914-1939

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	3.	6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	3rd	6th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30	10				50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for accession to the oral examination.

Vsebina:

Predmet zajema obdobje od začetka prve svetovne vojne leta 1914 do začetka druge svetovne vojne v Evropi leta 1939. Tematsko in problemsko obravnava glavne procese v evropski zgodovini prve polovice 20. st., ki so jih zaznamovali predvsem nova načela v mednarodnih odnosih v Evropi z nastankom Društva narodov, oktobrska revolucija v Rusiji in njeni vplivi po Evropi, posledice mirovnih sporazumov in rast totalitarnih režimov. Skozi zgodovino posameznih držav obravnava splošne in posamične značilnosti s področja politične, gospodarske, socialne, kulturne in znanstvene zgodovine, s poudarkom na spremembah, ki jih je sprožila prva svetovna vojna. Posebej se posveti problemom razvoja republike v Nemčiji in v državah, ki so nastale po razpadu Avstroogrske monarhije, kakor tudi spremembam, ki jih je v Evropi povzročila gospodarska kriza in rast agresivne politike Sil osi v tridesetih letih, razvoju Kominterne in Stalinovi politiki v Sovjetski zvezi, španski državljanski vojni in ljudski fronti v Evropi širše. Prva svetovna vojna je pomenila veliko cezuro ne samo v razvoju posameznih držav, temveč tudi v stanju duha, umetnosti in kulture v Evropi in zaznamovala uvod v ti. Eisteinovo obdobje zgodovine. Hkrati pa je z razvojem demokracije in demokratičnih ustanov na eni strani in razvojem totalitarizma na drugi, privedla Evropo do velikih delitev in naposled do izbruha druge svetovne vojne.

Content (Syllabus outline):

Subject includes period from the First World War in 1914 until the beginning of the Second World War in Europe in 1939. It deals thematically and problematically with main processes in European history in the first half of the 20th century, which were marked above all by new rules of conduct in international relations in Europe with the formation of League of Nations, with October revolution in Russia and its influences across Europe, the consequences of peace treaties and the growth of totalitarian regimes. Through the history of individual countries subject deals with general and individual characteristics from the aspect of political, economic, social, cultural and scientific history, with the emphasis on changes, which were triggered by the First World War. It deals especially with the problems of formation of republic in Germany and in countries, which were formed after the ruin of Austrian and Hungarian monarchy, as well as with the changes, which were caused in Europe by great depression and by growth of agressive politics, which was implemented by Central Powers in 1930s. Further it deals with the development of Comintern and Stalin's politics in Soviet Union, Spanish civil war and people's front in Europe. First World War did not mean big censorship only in the development of individual countries, but also in the state of mind, art and culture in Europe. It marked the introduction to the so called Einstein period of history. With the development of democracy and democratic institutions on the one hand and with the development of the totalitarism on the other, it led Europe to big divisions and eventually to outbreak of the Second World War.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bosworth, R. J. B. (2016). *Mussolini: [nova izdaja]* (1. izd., str. 583, 16 pril.). Cankarjeva založba.
Davies, N. (2013). *Zgodovina Evrope* (1. izd., str. 2 zv. (1335, 32 pril.)). Modrijan.
Kershaw, I. (2012). *Hitler* (1. izd., str. 909, 16 pril.). Cankarjeva založba.
Nećak, D., & Repe, B. (2008). *Kriza: svet in Slovenci od prve svetovne vojne do sredine tridesetih let* (str. 268). Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.

Skripta za študente:
Bajc, G. (2015). *Zgodovina Evrope 1914-1939: izbrana poglavja: skripta - študijsko gradivo za predmet Evropska zgodovina 1914-1939 (1. stopnja)* (str. 60). Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Evropska zgodovina 1914-1939 so, da študenti pridobijo bolj poglobljeno znanje o pomembnih procesih, ki so se odvijali v Evropi kot celoti in v posameznih državah. Razumeti morajo interakcijo med posameznimi dogajanji, obvadati zgodovinsko literaturo oziroma različne zgodovinske šole in razlage posameznih procesov kot so komunizem, nacizem, fašizem. Z analizo dogajanja v posameznih državah si ustvarijo sliko o vplivu med evropsko in regionalno zgodovino ter pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Usposobijo se za uporabo glavnih zbirk tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurences, which took place in Europe and in individual Europe's countries. They have to understand the interaction between individual occurences, master historical literature or different historical schools and explanations of individual processes like Comunism, Nazism, Fascism With the analysis of occurences in individual countries they can visualize the influence between European and regional history and also gain the ability to distinguish between essential and inessential historical processes. They are able to use main collections of printed sources and sources on the internet, they must be able to analyze and critically value them. On the basis

podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstavitve te analize in izdelave besedila za objavo.	of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and prepare the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju evropske zgodovine v prvi polovici 20. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v prvi polovici 20. stoletja na današnjo podobo Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen kritično uporabljati starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, sposoben je kritične analize virov za evropsko zgodovino ter samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja. Na podlagi tega je študent zmožen kompetentno primerjati evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga umestiti slovensko zgodovino in zgodovinopisje v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v drugi polovici 20. stoletja in tvori podlago za nadaljni študij.	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of Europe in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal-consecutive connection of occurences, to become aware of principal explanations of these processes in historiography, to understand them and to be able to read literature analitically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is introduced to older and recent historical literature, with different historical interpretations and collections of sources. He is able to critically analyze sources for European history and to search for data independently and to think and write individually. On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to install Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the second half ot the 20th century and lays the foundation for further study.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga - ustni izpit	**30** **70**	- seminar paper - oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

GRABROVEC, Petra, PISK, Marjeta, FRIŠ, Darko. "Zazvenela je naša pesem" : delovanje predvojnega Akademskega pevskega zbora in pomen sklepnega koncerta v obdobju okupacije leta 1941. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 93-131, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-3-Grabrovec.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-03. [COBISS.SI-ID 222660611], [SNIP, Scopus do 12. 8. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00] kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. Nemška okupacija in organizacija Štajerske domovinske zveze v ptujskem okrožju. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2023,

letn. 33, št. 3, str. 503- 514, ilustr. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/12/ASHS-33-2023-3_CHOMICKI_ET-AL..pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2023.25. [COBISS.SI-ID 179921411], [SNIP, WoS do 9. 2. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00, Scopus do 5. 11. 2024: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (ERIHPLUS, HA, IBZ)

GRABROVEC, Petra, PISK, Marjeta, FRIŠ, Darko. Slovenska ljudska pesem kot element narodne identifikacije Slovencev v obdobju prve svetovne vojne. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 33, št. 4, str. 719-730, ilustr. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2024/01/ASHS_33-2023-4_Grabrovec-et-al.pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2023.38. [COBISS.SI-ID 179671555], [SNIP, WoS do 28. 7. 2025: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33, Scopus do 8. 8. 2025: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (ERIHPLUS, HA, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina Balkana 1914-1941**
Course title:	History of the Balkans 1914-1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. Work**	**ECTS**
30	10				50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:		
	Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
80-odstotna prisotnost na seminarju je pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
80 % participation at seminar is a prerequisit for accession to the written examination.

Vsebina:

Predmet zajema obdobje prve svetovne vojne in čas med obema vojnama na Balkanu. Temeljno vsebino predmeta predstavlja pregled zgodovine balkanskih držav (Romunije, Bolgarije, Grčije, Turčije, Albanije in Jugoslavije). Študij poteka v obliki pregleda ali ciklusov izbranih poglavij iz politične, gospodarske in družbene zgodovine tega prostora. Seveda se predmet posveča tudi odnosu Slovenije do Kraljevine Jugoslavije, v katero

Content (Syllabus outline):

Subject ocuppies the period of the First World War and the time between the first and the Second World War in the Balkans. Vital contents of the subject represents the historical overview of the Balkan countries (Romania, Bulgaria, Greece, Turkey, Albania and Yugoslavia). Study will progress in the form of a review of some selected chapters from political, economic and social history connected with this region. Subject also pays a lot of

je tedaj spadala, in odzive slovenske politike na tedanje jugoslovansko dogajanje (npr. Anton Korošec). Zgodovino Balkana po prvi svetovni zaznamuje razpad Osmanskega imperija in nastanek novih nacionalnih držav, ki sooblikujejo podobo Balkana do druge svetovne vojne.	attention to Slovene relation towards the Kingdom of Yugoslavia, which part it once was, and to responses of Slovene politics to Yugoslav occurences of that time (for example Anton Korosec). History of the Balkans after the First World War is marked by the ruin of Ottoman Empire and the formation of the new national countries, that shape the image of the Balkans until Second World War.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Weithmann, M. W. (1995). *Balkan-Chronik: 2000 Jahre zwischen Orient und Okzident* (str. 542). F. Pustet; Styria.Altimari, F. (1984). *Albanci* (str. 276, 44 pril.). Cankarjeva založba.
Weithmann, M. W. (1994). *Griechenland: vom Frühmittelalter bis zur Gegenwart* (str. 296, 16 pril.). Pustet.
Clogg, R. (2022). *Kratka zgodovina Grčije* (1. izd., str. 336). Založba Univerze.
Mazower, M. (2008). *Balkan: od konca Bizanca do danes* (1. izd., Let. 148, str. XVI, 190). Krtina.
Calic, M.-J. (2019). *Zgodovina Jugovzhodne Evrope* (1. izd., str. 640). Cankarjeva založba.
Torkar, B. (2023). *Balkan med prvo svetovno vojno: učbenik za študente zgodovine* (Elektronska izd.). Defensor.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Cilji predmeta Zgodovina Balkana 1914-1941 so, da študenti pridobijo znanje o pomembnih dogajanjih balkanske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti. Ustvarijo si sliko o vplivu med balkansko in širšo evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Analizirati morajo biti sposobni kulturne, verske in druge značilnosti posameznih nacij, sposobni morajo biti kritično in strpno vrednotenje razlik med njimi. Zmožni morajo biti komparativne obravnave posameznih narodov in držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Zmožni morajo biti kritično selekcionirati relativno veliko ponudbo informacij o sodobni zgodovini in iz nje izluščiti ter v razumljivi obliki posredovati naprej samo najkvalitetnejše.	Students gain knowledge about important occurences of the Balkan history, about political and economic processes, social relations, life, work and of thinking. They are able to visualize the influence between Balkan and broader European history and have the ability to distinguish between essential and inessential historical processes. They are capable of analyzing cultural, religious and other characteristics of individual nations and have to have the capability of critical and tolerant assessment of differences between them. They also have to have the capabilities of comparative treatment of individual nations and countries or historical processes at all. They have to master and critically select rather large offer of information on contemporary history, but select from them and pass on only what is of the best quality.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju balkanske zgodovine v prvi polovici 20. stoletja opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v prvi polovici 20. stoletja na današnjo podobo jugovzhodne Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent razvija zmožnost za oblikovanje primerjave med balkansko zgodovino in evropsko zgodovino kot tudi neevropsko zgodovino in razume procese, ki medsebojno vplivajo drug na drugega (Balkan in evropska zgodovina v prvi polovici 20. stoletja).	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the Balkans in the first half of the 20th century enables him to understand processes and to analyze events and their consequences. In short. The knowledge of this subject is of key importance for understanding Balkan history in the period from the Second World War onward Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and to analyze and synthesize selected themes. Student masters comparison between Balkan history and European history as well as non-European history and understands the processes, that are in reciprocal connection (for example the Balkans and the European history in the first half of the 20th century).

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment,

Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- poročilo	**30**	- report
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

FRIŠ, Darko, JENUŠ, Gregor, ŠELA, Ana. Slovenska politična emigracija skozi oči Službe državne varnosti v šestdesetih letih. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 29, št. 4, str. 1073-1114, ilustr. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2022/01/AH_29-2021-4_FRIS_ET-AL.pdf, DOI: 10.19233/AH.2021.42. [COBISS.SI-ID 93954819], [JCR, SNIP, Scopus]

MAVER, Aleš, FRIŠ, Darko. Učna leta slovenske humanistike v Mariboru : Časopis za zgodovino in narodopisje v prvih treh desetletjih. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2021, letn. 29, št. 4, str. 1045-1072. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2021/12/AH_29-2021-4_MAVER_FRIS.pdf, DOI: 10.19233/AH.2021.41. [COBISS.SI-ID 116795907], [JCR, SNIP, WoS, Scopus]

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. "Vse, kar je lahko nemštvu na poti, mora izginiti - tudi duhovniki" : župnija Sv. Trojica v Halozah v obdobju druge svetovne vojne = "Anything that can stand in the way of Germanism must disappear - even priests" : the parish of Sv. Trojica in Haloze during the Second World War. *Bogoslovni vestnik*. 2024, letn. 84, [št.] 1, str. 91-104, ilustr. ISSN 0006-5722. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV2024/01/Chomicki.pdf, DOI: 10.34291/BV2024/01/Chomicki. [COBISS.SI-ID 205905411], [SNIP, WoS, Scopus do 21. 2. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00] kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (DOAJ, ERIHPLUS, ESCI, IBZ, RTA)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Neevropska zgodovina 1914-1941**
Course title:	Non-European History 1914-1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type	Obvezni/ Obligatory
Univerzitetna koda predmeta / University course code:	

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		10SV			50	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer:	Andrej Rahten

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
Predmet zajema obdobje os začetka prve svetovne vojne leta 1914 do začetka druge svetovne vojne v svetovnem merilu leta 1941. Vstop ZDA v prvo svetovno vojno je povzročil ne samo notranje spremembe v ZDA temveč tudi spremembe v razmerju sil v svetu. Glavna posledica je začetek globalizacije sveta. Med vojno so se pričeli tudi drugi procesi, ki so se nadaljevali do druge svetovne vojne in vplivali na dogajanje na vseh kontinentih zunaj Evrope, kot so uvajanje postopkov za osamosvajanje kolonij (dominioni, home rule, mandati in protektorati) in nastajanje samostojnih držav po svetu (razpad otomanskega imperija, parlamentarizem v Indiji in	Subject occupies the period from the beginning of the First World War in 1914 until the beginning of the Second World War on world's scale in 1941. Entrance of the USA in the First World War did not cause only internal changes in the USA but also changed the proportion of powers in the world. Its main consequence is globalization. Some other processes, which started during the first war and continued until the Second World War, also influenced on occurences on all continents outside Europe. Some of those were the introduction of procedures for the emancipation of colonies (dominions, home rule, mandates and protectorates), the formation

drugod ipd.). Specifičen razvoj sta v tem obdobju imela Latinska Amerika z že oblikovanim državnim sistemom in črna Afrika s svojimi gibanji za enakopravnost in pravice.
Temeljno vsebino predmeta predstavlja primerjalna analiza zgodovinskih procesov na globalni ravni in po posameznih državah ali regijah, s poudarkom na podrobnejši predstavitvi zgodovinske problematike v posameznih državah ali regijah po svetu, ki so imele ključen vpliv za dogajanje na splošni ravni. Tako na primer analiza zgodovinskih procesov kot so bili: gospodarski liberalizem v ZDA in gospodarska kriza ter rešitve, ki jih vpeljal predsednik Roosevelt z New Dealom ali vzpon militarističniga režima na Japonskem in agresije v Aziji, pa državljanska vojna na Kitajskem in vzpon KP z Mao-om na čelu, vpliv Kominterne v Aziji, posledice gospodarske krize po svetu, razvoj Kanade in Avstralije, specifičnosti Jugovzhodne Azije in drugi podobni zgodovinski procesi, ki so sooblikovali podobo sveta med svetovnima vojnama.

of independent countries in the world (the downfall od Ottoman Empire, parliamentarism in India and elswhere…). Latin America and Black Africa had a specific development in this period. First with already formed state system and the latter with its movements for equality and rights.
Subject's principal content represents comparative analysis of historical processes on global scale as well as on national or regional level. The emphasis is on detailed presentation of historical problems in individual countries and regions around the world, which played a key role on occurences on general level. For example the analysis of historical processes, such as economic liberalism in the USA, the Great Depression and solutions for it, introduced by president Roosevelt with New Deal, rise of militaristic regime in Japan and its agression in Asia, civil war in China and the rise of Comunist party, headed by Mao, Comintern's influence in Asia, consequences of the Great Depression around the world, the formation of Canada and Australia, specificities of South East Asia and many other similar historical processes, that influenced the world's image between two wars.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bleicken, J. (1981). *Svetovna zgodovina: od začetkov do danes* (2. dopolnjena izd., str. LXII, 705). Cankarjeva založba.
Ferro, M. (1997). *Colonization: a global history* (Original French ed., str. XIII, 402). Routledge.
Saje, M. (2015). *Zgodovina Kitajske* (Let. 6, str. 546). Slovenska matica.
Fage, J. D., & Tordoff, W. (2011). *Zgodovina Afrike* (1. izd., str. 672). Modrijan.
Zinn, H. (2021). *Ljudska zgodovina Združenih držav Amerike* (str. XX, 743). Sophia.
Potočnik, D. (2015). *Iran: dežela med Perzijo in islamom: [znanstvena monografija]* (1. izd., str. 348). Pivec.

Cilji in kompetence:

Osnovni cilj predmeta Neevropska zgadovina 1914-1941 je, da študenti pridobijo poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih neevropske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti, ki je spremenila svet in način življenja v 20. stoletju. Sposobni so dojemanja in analize vplivov med neevropsko in evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Zmožni morajo biti razpoznavanja pomena kulturnih, verskih, ideoloških procesov v posameznih delih sveta. Z analizo dogajanja v posameznih državah si ustvarijo sliko o vplivu med svetovno, evropsko in regionalno zgodovino ter pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Sposobni so uporabljati glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu in jih analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstavitve te analize in izdelave besedila za objavo.

Objectives and competences:

Basic aim of the subject Non-European History 1914-1941 is for students to get thorough knowledge about important occurences in non-European history, about political and economic processes, social relations, life, work and of thinking, which changed the world and the way of life in the 20th century.
They are able to comprehend and analyze sources between non-European and European history, they gain the ability to distinguish between essential and less essential historical processes. They are able to recognize the meaning of cultural, religious and ideological processes in individual parts of the world. With the analysis of occurences in individual countries they can visualize influences between world's, European and regional history and are capable of distinction between essential and less essential historical processes. They are capable to use the chief collections of printed sources and sources on the internet, to analyze and critically assess them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and produce the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju neevropske zgodovine v prvi polovici 20. stoletja opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v prvi polovici 20. stoletja na današnjo podobo sveta. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent se seznani s starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, zmožen je kritične analize virov za zgodovino ZDA, mednarodnih odnosov in zgodovino posametznih držav po svetu ter je sposoben samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja. Na podlagi tega študent razvije sposobnosti za primerjavo med evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga umestiti slovensko zgodovino in zgodovinopisje v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v drugi polovici 20. stoletja in tvori podlago za nadaljni študij	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the non-European history in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal-consecutive connection of occurences, to analyze principal explanations of these processes in historiography, to be able to evaluate them and to read literature analitically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is informed about older and recent historical literature, about different historical interpretations and collections of sources. He is able to critically analyze sources for the history of the USA, for the international relations and for the history of individual countries and is to search for data independently and to think and write individually. On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to install Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the second half ot the 20th century and lays the foundation for further study.
Znanje in razumevanje: Študent je ob poznavanju neevropske zgodovine v prvi polovici 20. stoletja zmožen vrednotiti procese, vzročno-posledično povezanost dogodkov, spozna glavne razlage teh procesov v zgodovinopisju, jih analizira in je zmožen analitičnega branja literature ter povezovanja svojih spoznanj z vsebino ostalih predmetov, ki obravnavajo zgodovino 20. stoletja . Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent se seznani s starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, zmožen je kritične analize virov za zgodovino ZDA, mednarodnih odnosov in zgodovino posametznih držav po svetu ter je sposoben samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja. Na podlagi tega študent razvije sposobnosti za primerjavo med evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga umestiti slovensko zgodovino in zgodovinopisje v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v drugi polovici 20. stoletja in tvori podlago za nadaljni študij	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the non-European history in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal-consecutive connection of occurences, to analyze principal explanations of these processes in historiography, to be able to evaluate them and to read literature analitically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is informed about older and recent historical literature, about different historical interpretations and collections of sources. He is able to critically analyze sources for the history of the USA, for the international relations and for the history of individual countries and is to search for data independently and to think and write individually. On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to install Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the second half ot the 20th century and lays the foundation for further study.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- poročilo	**30**	- report
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

RAHTEN, Andrej, SUPPAN, Arnold. Staasgründung und Grenzziehung Österreich und Sloweinen 1918-1920. V: SCHMITT, Oliver Jens (ur.), et al. *Beidseits der Alpen : ein österreichisch-slowenisches Geschichtsbuch*. Wien: Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2025. Str. 309-333, ilustr., zvd. ISBN 978-3-7001-9396-8. [COBISS.SI-ID 231525123]
kategorija: 3B (Z, A1/2)
RAHTEN, Andrej, SUPPAN, Arnold. Missgünstige Nachbarn : Republik Österreich - Königreich der Serben, Kroaten und Slowenen /Jugoslawien 1920-1938. V: SCHMITT, Oliver Jens (ur.), et al. *Beidseits der Alpen : ein österreichisch-slowenisches Geschichtsbuch*. Wien: Verlag der österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2025. Str. 335-377, ilustr., zvd. ISBN 978-3-7001-9396-8. [COBISS.SI-ID 231525635]
kategorija: 3A (Z, A1/2)

RAHTEN, Andrej. Vladimir Rybář. V: RATEJ, Mateja (ur.). *Osebnosti druge svetovne vojne*. 1. izd. Ljubljana: Založba ZRC, 2023. Str. 191-210, portret. Življenja in dela, 30, Biografske študije, 22. ISBN 978-961-05-0732-1. ISSN 2385-9792. [COBISS.SI-ID 153350915]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Evropska zgodovina po l. 1939**
Course title:	European History after 1939

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	3.	6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	3rd	6st

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	5				55	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for accession to the oral examination.

Vsebina:

Predmet zajema obdobje druge svetovne vojne in obdobje po drugi svetovni vojni. Tematsko obravnava vojaško in politično zgodovino vojne v Evropi, s posebnim poudarkom na analizi odporniških gibanj, kolaboracije ter povezav in stališč znotraj zavezniškega tabora in dogajanje v taboru sil osi. Poudarek je dan tudi prehodu iz vojne v povojni čas, ponovni vzpostavitvi držav na območju okupirane Evrope, razdelitvi Nemčije in denacifikaciji ter mirovni konferenci. Temu sledi predstavitev in analiza dogajanja v času hladne vojne v Evropi po ustaljenih obdobjih, formiranje dveh taborov oziroma širitev vpliva Sovjetske zveze na Vzhodno in del srednje Evrope. Druga svetovna vojna je bila zaključen zgodovinski proces, katega izkušnje pa so v veliki meri vplivale na povojno ureditev in spremenile značaj Evrope, predvsem pa so pomenile zmanjšanje njene moči v svetu, tako ekonomske kot politične v pogojih svetovne globalizacije. Ta dejstva so povzročila razvoj novih idej in gibanj, zlasti v prelomnih šestdesetih letih. Razvoj v vzhodnem bloku pa je zaznamovalo gospodarsko, politično in kulturno poenotenje s cilji, ki jih je narekovala Sovjetska zveza in z občasnimi hudimi upori tej politiki. Povojno evropsko dogajanje je bilo tako prežeto z demokratičnim zahodom in komunističnim vzhodom, dokler ni konec 80-tih let prišlo do zloma Sovjetske zveze in komunističnih »satelitov«, na njihovih temeljih pa so se vzpostavile nove demokracije.

Content (Syllabus outline):

Subject occupies the period of the Second World War and the period after the war. Thematically it deals with military and political history of war in Europe with the emphasis on analysis of resistance movements, colaboration and connections and standpoints inside Allied camp and occurences inside Axis powers' camp. Emphasis is also on the crossing from wartime to postwar time, on renewed restoration of countries in the territory of once occupied Europe, on the division of Germany and denazification and on the peace conference. This is followed by the presentation and analysis of occurences in the period of Cold War in Europe, formation of two camps or expansion of the influence of the Soviet Union in Eastern and in the part of Middle Europe. Second World War was a closed historical process, which experiences played a significant role on the postwar regulation and changed Europe's character, but above all they signified the reduction of its power in the world, both economic and political. These facts caused the development of new ideas and movements, especially in the 1960s, which were a turning point. Development in Eastern Block was marked by the making of uniform economic, political and cultural objects, which were orchestrated by Soviet Union and by some periodical rebellions against this politics. Postwar European occurences were thus pervaded with democratic West and comunist East until the late 1980s, when the Soviet Union and its comunist »satellites« broke down and new democracies were founded on their foundations.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Davies, N. (2013). *Zgodovina Evrope* (1. izd., str. 2 zv. (1335, 32 pril.)). Modrijan.

Hobsbawm, E. J. (2000). *Čas skrajnosti: svetovna zgodovina 1914-1991* (Let. 1, str. XII, 612). Znanstveno in publicistično središče.

Judt, T. (2007). *Povojna Evropa: 1945-2005* (1. izd., str. 2 zv. (956, 30 pril.)). Mladinska knjiga.

Mazower, M. (2002). *Temna celina: dvajseto stoletje v Evropi* (str. 463). Mladinska knjiga.

Skripta za študente:

Bajc, G. (2017). *European history after 1939: study material for international students* (str. 35). Faculty of Arts.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Evropska zgodovina po 1939 so, da študenti pridobijo bolj poglobljeno znanje o pomembnih procesih, ki so se odvijali v Evropi kot celoti in v posameznih državah. Najprej se morajo podrobneje seznaniti s potekomn druge svetovne vojne in posledicami, ki jih je ta pustila na evropsko dogajanje po vojni; seznaniti se morajo s koreninami hladne vojne in konflikti, ki so nastajali znotraj zavezniškega tabora. V povojni Evropi morajo spoznati evropski mednarodni razvoj, kakor tudi glavne značilnosti razvoja v posameznih državah, ki so vplivale na skupno podobo Evrope. Razumeti morajo interakcijo med posameznimi dogajanji Tudi v tem obdobju morajo biti zmožni slediti razvoju miselnosti in duha, literature in umetnosti, kot dela celote evropske zgodovine. Zmožni morajo biti uporabljati glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurences, which took place in Europe and in its individual countries. First of all they have to acquaint themselves with the course of the Second World War and its consequences for the European occurences in the postwar period. Further, they have to be informed about the roots of Cold War and conflicts, which took place inside Allied camp. In connection with the postwar Europe they have to be informed about international European progress, as well as about chief developmental characteristics of individual countries, which shaped the common image of Europe. They have to understand interaction between individual occurences and above all to become aware of three main historiographical schools on Cold War and on the basis of historical literature and printed sources to recognize characteristics of communist

podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstavitve te analize in izdelave besedila za objavo.	systems on the one hand and new lines of force in Western Europe on the other (social state, growth of christian democracy…). At the same time they have to be able to follow the development of mentality and mind, literature and art as a part of the whole European history. They are also capable of using main collections of printed sources and sources on the internet, they must be able to analyze and critically value them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to independently analyze individual historical problem, present that analysis and prepare the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:	**Intended learning outcomes:**
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju evropske zgodovine v 20. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v 20. stoletju na današnjo podobo Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent se seznani z starejšo in novejšo zgodovinsko literaturo, z različnimi zgodovinskimi razlagami, z zbirkami virov, nauči se kritične analize virov za evropsko zgodovino in ter je sposoben samostojnega iskanja podatkov in samostojnega razmišljanja in pisanja. Na podlagi tega študent razvije spretnosti za kompetentno primerjavo med evropsko zgodovino in neevropsko zgodovino ter zgodovino Balkana, kar mu pomaga umestiti slovensko zgodovino in zgodovinopisje v širši okvir ter mu omogoči razumeti procese v sodobnem svetu in tvori podlago za nadaljni študij ali samostojno delo.	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of Europe in the first half of the 20th century enables him to understand processes, causal and consecutive connection of occurences, to become aware of the principal explanations of these processes in historiography, to understand them and to be able to read literature analitically and to connect his cognitions with the contents of other subjects, which deal with the history of the 20th century. Comparative history of political systems in Europe in the 2nd half of the 20st century is particularly stressed. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is introduced with older and recent historical literature, with different historical interpretations and collections of sources. He learns to critically analyze sources for European history and is able to search for data independently and to think and write individually. On the basis of that student masters the comparison between European history and non-European history and the Balkan history, which helps him to instal Slovene history and historiography into broader frame and enables him to understand processes in the modern world and lays the foundation for further study or individual work.

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČELIG, Tomaž, FRIŠ, Darko. Med pragmatizmom in grožnjami – FLRJ 1950–1951. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 169-205, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-5-Fris.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-05. [COBISS.SI-ID 235842051], [SNIP, Scopus do 19. 6. 2026: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 2, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1.00]

kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. Usode vodij krajevnih skupin Štajerske domovinske zveze v ptujskem okrožju po drugi svetovni vojni. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 133-168, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-4-Chomicki.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-04. [COBISS.SI-ID 222687747], [SNIP, Scopus do 12. 8. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2)

MELANŠEK, Tadeja, FRIŠ, Darko. »Nov hram učenosti« : ustanovitev Pedagoške akademije v Mariboru. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 33, št. 3, str. 515-526, ilustr. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/12/ASHS-33-2023-3_MELANSEK_FRIS.pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2023.26. [COBISS.SI-ID 179905795], [SNIP, WoS, Scopus do 7. 2. 2026: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.50]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (ERIHPLUS, HA, IBZ)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Slovenska zgodovina po l. 1941**
Course title:	Slovene History after 1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	5				55	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogoj za opravljanje študijskih obveznosti:
Opravljena seminarska naloga in 80-odstotna prisotnost na seminarju sta pogoj za pristop k izpitu.

Prerequisits:

Conditions for prerequisits:
Completed seminar assignment and 80 % participation at seminar are prerequisits for accession to the oral examination.

Vsebina:

Predmet zajema obdobje od začetka napada na Jugoslavijo leta 1941 na Slovenskem. Tematsko obravnava slovensko zgodovino (politično, ekonomsko, kulturno in drugo dogajanje na Slovenskem) ter položaj Slovencev v vsakokratnih državnih tvorbah oziroma zgodovino državnih tvorb, v okviru katerih so bili Slovenci od začetka druge svetovne vojne (Jugoslavija pred vojno, medvojno obdobje, povojna komunistična Jugoslavija). V predmetu je zajeta tudi zgodovina zamejskih in

Content (Syllabus outline):

Subject occupies the period from the invasion of Yugoslavia in 1941 in the Slovene territory. It deals thematically with Slovene history (political, economic, cultural and other occurences on Slovene territory) and with the Slovenes' situation in different state formations or the history of state formations, in which the Slovenes lived from the beginning of the Second World War (Yugoslavia before the war, wartime period, postwar communist Yugoslavia). Subject also contains the history

izseljenskih Slovencev. Še posebej pa predmet analizira razvoj Slovenije v povojni Jugoslaviji in položaj Slovenije znotraj države. Predmet analizira komunistični sistem in nepluralistično družbo v Sloveniji, znotraj katere je Slovenija (in Jugoslavija) pokazala še največ demokratične »volje« za razliko od ostalih komunističnih držav.

of foreign and emigrational Slovenes. Subject expecially analyses Slovenia's development in postwar Yugoslavia and its position inside the country. Subject analyses communist system and nonpluralistic society in Slovenia, in which Slovenia (and Yugoslavia) in contrast to other communistic countries showed the most democratic »will«.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Bajc, G. (2004). *Na oni strani meje: slovenska manjšina v Italiji in njen pravni položaj: zgodovinski in pravni pregled 1866-2004* (str. 438). Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče; Zgodovinsko društvo za južno Primorsko.
Pirjevec, J. (1995). *Jugoslavija: [1918-1992]: nastanek, razvoj ter razpad Karadjordjevićeve in Titove Jugoslavije* (str. 461). Lipa. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-FDZTWYCJRepe, B. (2002). *Jutri je nov dan: Slovenci in razpad Jugoslavije* (str. 459). Modrijan. http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-I9IAOAIW
Borak, N., Čepič, Z., Fischer, J., Deželak-Barič, V., Dolenc, E., Gabrič, A., Gašparič, J., Godeša, B., Guštin, D., Kresal, F., Lazarević, Ž., Mlakar, B., Pančur, A., Perovšek, J., Prinčič, J., Režek, M., Studen, A., Šorn, M., Tominšek Čehulić, T., … Kacin-Wohinz, M. (2006). *Slovenska novejša zgodovina: od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije: 1848-1992* (1. izd., str. 2 zv. (1509)). Mladinska knjiga; Inštitut za novejšo zgodovino.
Vodopivec, P. (2010). *Od Pohlinove slovnice do samostojne države: slovenska zgodovina od konca 18. stoletja do konca 20. stoletja* (4. izd., str. 558). Modrijan.

Cilji in kompetence:

Študenti pri predmetu pridobijo poglobljeno znanje o pomembnih dogajanjih, pojavih in procesih v slovenski zgodovini in zgodovini držav, v okviru katerih so bili, tako na političnem kot kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Razvijajo sposobnost spoznavanja in razumevanja vplivov evropskih in svetovnih dogajanj na slovensko zgodovino.

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurences, appearances and processes in Slovene history and history of nations, in which they were, on political as well as on cultural, economic and other fields. They develop the capability of recognition and understanding of influences of European and world's occurences on Slovene history.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentje opišejo pomen kulturne dediščine v splošnem in nacionalnem okvirju. Pojasnijo pomen zavesti o slovenski nacionalni identiteti. Interpretirajo in spoštujejo različne verske, ideološke in politične opredelitve Slovencev ter drugih narodov, s katerimi so nekoč živeli skupaj ter strpnega obravnavanja razlik. Kritično ovrerdnotijo vse oblike sporočil, ki imajo vrednost zgodovinskih virov. Povzamejo povode, vzroke in posledice ob upoštevanju soodvisnosti različnih dogajanj, kontinuitete, a tudi protislovij v zgodovinskem razvoju.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študent je sposoben poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme.
Študent obvlada primerjavo med slovensko zgodovino in zgodovino ostalih evropskih narodov ter razvije sposobnost za analizo procesov, ki so medsebojno

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Knowledge and Understanding:

Students shape their attitude towards cultural heritage in general and on national range. They strengthen their consciousness about Slovene national identity. They are able to analyze and respect different religious, ideological and political definitions of Slovenes and other nations, with which they once lived together, and treats different minded tolerantly. They gain the ability of critical assessment of all forms of messages that have the value of historical sources, and the ability to distinguish between inducements, motives and consequences considering the interdependence of different occurences, continuity and discrepancies in the historical developement.
Transferable/Key Skills and other attributes:

Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is capable to analyze and synthesize selected themes.
Student masters comparison between Slovene history and history of other European nations and develops abilities to analyze the processes, that are in reciprocal

povezani (npr. položaj Jugoslavije v Evropi in svetu po drugi svetovni vojni).	connection (for example Yugoslavia's position in Europe and world after Second World War).

Metode poučevanja in učenja:	**Learning and teaching methods:**
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
-seminarska naloga	**30**	- seminar paper
- pisni izpit	**70**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BAJC, Gorazd, HVALA, Tomaž, FRIŠ, Darko. Prispevek k biografiji Franca Snoja – ameriška leta, 1941–1943. *Acta Histriae*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 32, št. 4, str. 559-606. ISSN 1318-0185. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2024/12/Acta-Histriae-32-2024-4-Gorazd-Bajc-Toma%C5%BE-Hvala-Darko-Fri%C5%A1.pdf, DOI: 10.19233/AH.2024.23. [COBISS.SI-ID 227146243], [JCR, SNIP, WoS, Scopus do 5. 7. 2026: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 1, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.33]
projekt: P6-0372 Slovenska identiteta in kulturna zavest v jezikovno in etnično stičnih prostorih v preteklosti in sedanjosti; financer: ARIS
projekt: P6-0138 Preteklost severovzhodne Slovenije med slovenskimi zgodovinskimi deželami in v interakciji z evropskim sosedstvom; financer: ARIS
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), SSCI, AHCI, MBP (ERIHPLUS, IBSS, WPSA)

GRABROVEC, Petra, PISK, Marjeta, FRIŠ, Darko. Slovenske pesmi kot nosilke narodne identitete v obdobju druge svetovne vojne. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 34, št. 2, str. 173-188, ilustr. ISSN 1408-5348. https://publ.zdjp.si/index.php/ashs/article/view/30/15, DOI: 10.19233/ASHS.2024.12. [COBISS.SI-ID 206134531], [SNIP, WoS, Scopus do 10. 8. 2025: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (DOAJ, ERIHPLUS, HA, IBZ)

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. "Vse, kar je lahko nemštvu na poti, mora izginiti - tudi duhovniki" : župnija Sv. Trojica v Halozah v obdobju druge svetovne vojne = "Anything that can stand in the way of Germanism must disappear - even priests" : the parish of Sv. Trojica in Haloze during the Second World War. *Bogoslovni vestnik*. 2024, letn. 84, [št.] 1, str. 91-104, ilustr. ISSN 0006-5722. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/BV/BV2024/01/Chomicki.pdf, DOI: 10.34291/BV2024/01/Chomicki. [COBISS.SI-ID 205905411], [SNIP, WoS, Scopus do 21. 2. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Zgodovina Balkana po l. 1941**
Course title:	History of the Balkans after 1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	3.	6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	3rd	6st

Vrsta predmeta / Course type Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
30	5				55	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisits:

Vsebina:

Predmet zajema obdobje od začetka druge svetovne vojne naprej na Balkanu. Temeljno vsebino predmeta predstavlja pregled zgodovine balkanskih držav (Romunije, Bolgarije, Grčije, Turčije, Albanije in Jugoslavije) in vplivu Sovjetske zveze do njih. Študij poteka v obliki pregleda ali ciklusov izbranih poglavij iz politične, gospodarske in družbene zgodovine tega prostora. Seveda se predmet posveča tudi odnosu Slovenije do Jugoslavije, v katero je tedaj spadala, in odzive slovenske politike na povojno jugoslovansko dogajanje.

Content (Syllabus outline):

Subject ocuppies the period from the beginning of the Second World War onwards in the Balkans. Vital contents of the subject represents the historical overview of the Balkan countries (Romania, Bulgaria, Greece, Turkey, Albania and Yugoslavia) and the influence of the Soviet Union on them. Study will progress in the form of a review of some selected chapters from political, economic and social history, connected with this region. Subject also pays a lot of attention to Slovene relation towards Yugoslavia, which part it then was, and to responses of Slovene politics to postwar Yugoslav occurences.

Zgodovino Balkana po drugi svetovni zaznamuje vznik novih komunističnih držav, ki jih je »nadzirala« Moskva, te pa so dale Balkanu po drugi svetovni vojni poseben pečat.	History of the Balkans after the Second World War is marked by the formation of new communist countries, which were supervised from Moscow. These newly formed communist countries gave the Balkans after the Second World War a special seal.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Weithmann, M. W. (1995). *Balkan-Chronik: 2000 Jahre zwischen Orient und Okzident* (str. 542). F. Pustet; Styria.
Ivanova, N., & Maltarić, B. (2012). *Poglavja iz zgodovinskega in kulturnega razvoja Bolgarije* (str. 150). Faber.
Völkl, E. (1995). *Rumänien: vom 19. Jahrhundert bis in die Gegenwart* (str. 280, 16 pril.). Pustet; Südosteuropa-Gesellschaft.
Clogg, R. (2022). *Kratka zgodovina Grčije* (1. izd., str. 336). Založba Univerze.
Mazower, M. (2008). *Balkan: od konca Bizanca do danes* (1. izd., Let. 148, str. XVI, 190). Krtina.
Calic, M.-J. (2019). *Zgodovina Jugovzhodne Evrope* (1. izd., str. 640). Cankarjeva založba.

Cilji in kompetence:	Objectives and competences:
Cilji predmeta Zgodovina Balkana po letu 1941 so, da študenti pridobijo znanje o pomembnih dogajanjih balkanske zgodovine, o političnih in gospodarskih procesih, socialnih odnosih, življenju, delu in miselnosti. Ustvarijo si sliko o vplivu med balkansko in širšo evropsko zgodovino, pridobijo sposobnost razločevanja med bistvenimi in manj bistvenimi zgodovinskimi procesi. Sposobni morajo biti analizirati kulturne, verske in druge značilnosti posameznih nacij, usposobijo se za kritično in strpno vrednotenje razlik med njimi. Zmožni morajo biti komparativne obravnave posameznih narodov in (komunističnih) držav oziroma zgodovinskih procesov sploh. Uporabljati morajo znati in kritično selekcionirati relativno veliko ponudbo informacij o sodobni zgodovini in iz nje izluščiti ter v razumljivi obliki posredovati naprej samo najkvalitetnejše.	Students gain knowledge about important occurences in the Balkan history, about political and economic processes, social relations, life, work and of thinking. They can visualize the influence between Balkan and broader European history and gain the capability to distinguish between essential and inessential historical processes. They are able to analyze cultural, religious and other characteristics of individual nations and have to be able to critically and tolerantly assess differences between them. They also have to have the capability of comparative treatment of individual nations and countries or the historical processes at all. They have to master and critically select rather large offer of information on contemporary history, but select from them and pass on only what is of the best quality.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju balkanske zgodovine v 19. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v 20. stoletju na današnjo podobo jugovzhodne Evrope. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent razvija sposobnosti za primerjavo med balkansko zgodovino in evropsko zgodovino kot tudi neevropsko zgodovino in je sposoben vrednotiti procese, ki medsebojno vplivajo drug na drugega (Balkan in evropska zgodovina v drugi polovici 20. stoletja).	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the Balkans in the second half of the 20th century enables him to understand processes and the events and their consequences, In short. The knowledge of this subject rounds up logical integrity of the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Student masters comparison between Balkan history and European history as well as non-European history and is capable of analyzing the processes, that are in reciprocal connection (for example the Balkans and the European history in the second half of the 20th century).

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications

Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	**Assessment:**
- poročilo - pisni izpit	**30** **70**	- report - written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

ČELIG, Tomaž, FRIŠ, Darko. Med pragmatizmom in grožnjami – FLRJ 1950–1951. *Studia Historica Slovenica : časopis za humanistične in družboslovne študije*. [Tiskana izd.]. 2024, letn. 24, št. 1, str. 169-205, ilustr. ISSN 1580-8122. https://shs.zgodovinsko-drustvo-kovacic.si/sites/default/files/clanki/SHS-2024-5-Fris.pdf, DOI: 10.32874/SHS.2024-05. [COBISS.SI-ID 235842051], [SNIP, Scopus do 19. 6. 2026: št. citatov (TC): 3, čistih citatov (CI): 2, čistih citatov na avtorja (CIAu): 1.00]
kategorija: 1A1 (Z, A'', A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), MBP (ERIHPLUS)

CHOMICKI, Špela, PODBERSIČ, Renato, FRIŠ, Darko. Nemška okupacija in organizacija Štajerske domovinske zveze v ptujskem okrožju. *Annales : anali za istrske in mediteranske študije. Series historia et sociologia*. [Tiskana izd.]. 2023, letn. 33, št. 3, str. 503- 514, ilustr. ISSN 1408-5348. https://zdjp.si/wp-content/uploads/2023/12/ASHS-33-2023-3_CHOMICKI_ET-AL..pdf, DOI: 10.19233/ASHS.2023.25. [COBISS.SI-ID 179921411], [SNIP, WoS do 9. 2. 2025: št. citatov (TC): 1, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00, Scopus do 5. 11. 2024: št. citatov (TC): 2, čistih citatov (CI): 0, čistih citatov na avtorja (CIAu): 0.00]
kategorija: 1A3 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), Scopus (d), AHCI, MBP (ERIHPLUS, HA, IBZ)

FRIŠ, Darko, HAZEMALI, David. Slovenska diaspora v svetu, 1991-2021. V: DAROVEC, Darko (ur.), RUPEL, Dimitrij (ur.). *30 let slovenske države*. 1. izd. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, Založba Annales; Marezige: Inštitut IRRIS za raziskave, razvoj in strategije družbe kulture in okolja, 2021. Str. 267-274, ilustr. ISBN 978-961-6732-47-5. https://issuu.com/zaloznistvo_padre/docs/knjiga_30_let_slovenske_dr_ave_final_lowress. [COBISS.SI-ID 69397507]

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Neevropska zgodovina po l. 1941**
Course title:	Non-European History after 1941

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	3.	5.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	3rd	5th

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	5				55	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Dragan Potočnik

Jeziki / Languages:	**Predavanja / Lectures:**	slovenščina / Slovene
	Vaje / Tutorial:	

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisits:

Vsebina:

Predmet obravnava svetovno zgodovino v času druge svetovne vojne in v obdobju od konca vojne do preloma tisočletja. Druga svetovna vojna v svetovnem merilu obsega tako vlogo ZDA na evropskem in pacifiškem bojišču, kakor tudi vse mednarodne dovore in dogajanja v zvezi bojem zavezniških sil proti silam osi in načrti ter načeli za povojno ureditev v svetu (nastanek OZN, povojnih zavezništev, začetki hladne vojne itd.).
Obdobje po drugi svetovni vojni v svetu ključno zaznamuje hladna vojna kot svetovni zgodovinski proces, katerega eden glavnih nosilcev so bile ZDA. Hladna vojna je v različnih obdobjih svojega razvoja imele sprecifične

Content (Syllabus outline):

Subject deals with the history of the world in the Second World War and in the period from the end of the war until the end of millennium. Second World War on the the world scale includes the role of the USA in the European and Pacific battlefield, as well as all international treaties and occurences in connection with the fight of Allied forces against Axis powers, then plans and projects for postwar regulation in the world (founding of UN, postwar alliences, beginnings of Cold war…).
The period after the Second World War is mostly denoted by Cold War as a world's historical process and by one of

posledice na vseh kontinentih – od vojn v Koreji in Vietnamu, do gospodarskega vpliva obeh blokov na posamezne dele sveta, oboroževalne tekme in dr. Hkrati je potekal proces dekolonizacije v Afriki in Aziji in nastanek novih držav po svetu, večinoma pod okriljem OZN; tudi ta razvoj so spremljale vojne in krize po svetu. Posebej se analizira konec hladne vojne in posledice po svetu.
Pod vplivom tega splošnega dogajanja se je odvijal razvoj v posameznih državah, ki mu je potrebno slediti s stališča splošnega razvoja in ugotavljati interakcije v zgodovinskem dogajanju. Med posebnosti, ki jih velja analizirati je zmaga komunistične revolucije na Kitajskem in njen specifični razvoj (kulturna revolucija...), vzpon Indije, gospodarski razcvet Japonske, razvoj arabskega in muslimanskega povezovanja, razvoj Izraela, notranji razvoj ZDA ter druga vprašanja, ob katerih je zgodovina posameznih držav ali regij sveta stopila na svetovno prizorišče oziroma vplivala na dogajanje po svetu.

its chief holders the USA. Cold war had a specific consequences in the different periods of its formation on all continents – from the wars in Korea and Vietnam to economic influence of both Blocks in individual parts of the world, arms race… At the same time there were in progress a processes of deconolization in Africa and Asia and the formation of new countries around the world, under the protection of UN. This development was also accompanied by wars and crisis. Special attention is given to the analysis of the end of the Cold War and its consequences around the world.
The development in some individual countries was under the influence of general occurences. This has to be followed from the standpoint of general development and cooperations in historical happening need to be established. Some of the peculiarities, that have to be analyzed, are the victory of communist revolution in China and its specific development (cultural revolution…), rise of India, economic success in Japan, formation of Arab and Muslim connection, formation of Israel, internal formation in USA and other questions, which put the history of individual countries or regions onto world, that is influenced on the occurences all over the world.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Zinn, H. (2021). *Ljudska zgodovina Združenih držav Amerike* (str. XX, 743). Sophia.
Potočnik, D. (2015). *Iran: dežela med Perzijo in islamom: [znanstvena monografija]* (1. izd., str. 348). Pivec.
Potočnik, D. (2006). *Azija med preteklostjo in sedanjostjo* (1. izd., str. 407). Pivec.
Fage, J. D., & Tordoff, W. (2011). *Zgodovina Afrike* (1. izd., str. 672). Modrijan.

Cilji in kompetence:

Cilji predmeta Neevropska zgodovina po 1941 so, da študenti pridobijo bolj poglobljeno znanje o pomembnih procesih, ki so se odvijali v po svetu med drugo in po drugi svetovni vojni in v posameznih državah. Najprej se morajo podrobneje seznaniti s potekom druge svetovne vojne in njenimi posledicami, nastankom OZN, mirovnimi pogodbami. Seznaniti se morajo s koreninami hladne vojne, vlogo ZDA v hladni vojni (Marshallov plan, Trumanova doktrina). Spoznati morajo mednarodni razvoj, kakor tudi glavne značilnosti razvoja v posameznih državah, ki so vplivale na zgodovinski razvoj. Razumeti morajo interakcijo med posameznimi dogajanji in na podlagi zgodovinske literature in tiskanih virov morajo spoznati vse glavne značilnosti hladne vojne, značilnosti komunističnih sistemov po svetu, procese dekolonizacije, oboroževalno tekmo in vojaška zavezništva, vpliv vojn in procesa razorožitve, ipd. Tudi v tem obdobju morajo biti sposobni analizirati ekonomski razvoj in razvoj duha in kulture po svetu ter izbrane probleme v posameznih državah. Zmožni morajo biti uporabljati glavne zbirke tiskanih virov in virov na spletu, morajo jih biti zmožni analizirati in kritično vrednotiti. Na podlagi literature in tiskanih virov morajo biti sposobni samostojne analize posameznega zgodovinskega problema, predstavitve te analize in izdelave besedila za objavo.

Objectives and competences:

Students gain in-depth knowledge about important occurences, which took place around the world in individual countries during and after the Second World War. First of all they have to acquaint themselves with the course of the Second World War and its consequences, with the formation of UN and peace treaties. Further, they have to be informed about the roots of the Cold War and the role of the USA in it (Marshall Plan, Truman Doctrine). They have to be acquainted with international development as well as with chief developmental characteristics of individual countries, which shaped historical progress. They have to understand interaction between individual occurences and on the basis of historical literature and printed sources to recognize all the main characteristics of Cold war, communist systems around the world, processes of decolonization, arms race and military alliences, influence of the wars and process of disarmament… At the same time they are enabled to analyze the economic development, the development of mind and art around the world as well the selected problems in individual countries.
They are able to use the main collections of printed sources and sources on the internet, they must be able to analyze and critically value them. On the basis of literature and printed sources they have to be able to

	independently analyze individual historical problem, present that analysis and prepare the text for publication.

Predvideni študijski rezultati:	Intended learning outcomes:
Znanje in razumevanje: Študent ob poznavanju neevropske zgodovine v 20. stoletju opiše procese, pojasni vzročna razmerja med dogodki in njihove posledice, interpretira razlike med posameznimi zemljepisnimi območji, ovrednoti te razlike in povzame vpliv zgodovinskega razvoja v 20. stoletju na današnjo podobo sveta. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire, relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Študent je sposoben vrednotiti neevropsko zgodovino v obravnavanem obdobju in jo zna kritično primerjati z evropsko zgodovino.	Knowledge and Understanding: Student's knowledge of the non-European history in the second half of the 20th century enables him to understand processes and the events and their consequences are also clear to him. In short. The knowledge of this subject is of key importance for the full understanding of non-European history in the 20th century. Transferable/Key Skills and other attributes: Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. Student is also capable of evaluating non-European history in treated period and can critically compare it with European history.

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:
Razlaga, razgovor, delo z viri, samostojni študij, seminarska naloga, predstavitev seminarske naloge. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.	Explanation, work with sources, seminar, individual study, seminar assignment, presentation of seminar assignment, discussion. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- poročilo	**30**	- report
- ustni izpit	**70**	- oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

POTOČNIK, Dragan, ŠTERBENC, Primož. Islam kot nacionalistični instrument odpora proti percipirani dominaciji Zahoda = Islam as the nationalist instrument of resistance to perceived domination of the West. *Edinost in dialog : revija za ekumensko teologijo in medreligijski dialog*. 2023, letn. 78, št. 2, str. 369-382. ISSN 2335-4127. https://www.teof.uni-lj.si/uploads/File/Edinost/78/02/Potocnik.pdf, DOI: 10.34291/Edinost/78/02/Potocnik, DOI: 20.500.12556/DKUM-90954. [COBISS.SI-ID 178808579], [SNIP, Scopus]
kategorija: 1A2 (Z, A', A1/2); uvrstitev: Scopus (h), MBP (ATLA, ERIHPLUS, IBZ, RTA)

POTOČNIK, Dragan. Islam in pouk zgodovine. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 57-68, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 182594563]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

POTOČNIK, Dragan. Začetek modernega obdobja v islamskem svetu. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). *Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga V : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]*. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec, 2023. Str. 89-100, ilustr. ISBN 978-961-7204-12-4. [COBISS.SI-ID 182599683]
kategorija: 3B (Z, A1/2)

Univerza v Mariboru

FILOZOFSKA FAKULTETA
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija
www.ff.um.si

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	**Pisanje zgodovinopisnih besedil**
Course title:	WRITING OF HISTORIOGRAPHICAL TEXTS

Študijski program in stopnja Study programme and level	**Študijska smer Study field**	**Letnik Academic year**	**Semester Semester**
Študijski program prve stopnje Zgodovina	Zgodovina (dvopredmetna smer)	3.	6.
First cycle (Bachelor's) study program History	History – Double-Major Option	3rd	6th

Vrsta predmeta / Course type: Obvezni/ Obligatory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	**Seminar Seminar**	**Vaje Tutorial**	**Klinične vaje work**	**Druge oblike študija**	**Samost. delo Individ. work**	**ECTS**
	10	**5SV**			75	**3**

Nosilec predmeta / Lecturer: Darko Friš

Jeziki / Languages:	
Predavanja / Lectures:	slovenščina / Slovene
Vaje / Tutorial:	slovenščina / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:	**Prerequisits:**
-	-

Vsebina:	**Content (Syllabus outline):**
• Razumevanje zakonitosti raziskovalnega dela; • Tipi zgodovinopisnih besedil; • Značilnosti teoretičnega raziskovalnega dela; • Značilnosti empiričnega raziskovalnega dela; • Struktura zgodovinopisnega besedila; • Uporaba znanstvenega aparata; • Razvoj in značilnosti posameznih tipov citiranja.	• Understanding rules of the research work; • Types of historiographical texts; • Characteristics of theoretical research work; • Characteristics of empirical research work; • Structure of a historiographical text; • Use of scientific apparatus; • Development and characteristics of quotation types.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Eco, U. (2003). *Kako napišemo diplomsko nalogo: [esej]* (str. 266). Vale-Novak.

Hladnik, M. (2002). *Praktični spisovnik ali Šola strokovnega ubesedovanja: vademekum za študente slovenske književnosti, zlasti za predmet Uvod v študij slovenske književnosti* (6., spremenjena izd., str. 311). Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
Luthar, O., Šašel Kos, M., Grošelj, N., & Pobežin, G. (2006). *Zgodovina historične misli: od Homerja do začetka 21. stoletja* (str. 694). ZRC SAZU, Založba ZRC.
Potočnik, D. (2013). *Viri in pouk zgodovine* (Let. 99, str. 162). Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta.

Cilji in kompetence:

Bistveni cilji zaključnega predmeta so:

- Študent razvije zmožnost uporabe znanstveno - kritične metode
- Pridobi sposobnost kritičnega ovrednotenja zgodovinskih virov in relevantne literature
- Je sposoben uporabljati znanstveni aparat
- Študent je usposobljen napisati zgodovinski znanstveni tekst.

Objectives and competences:

Fundamental aims of this subject are:

- student develops the ability to use scientific and critical method
- student acquires the ability to critically assess historical sources and relevant literature
- student masters scientific apparatus
- Student is qualified to write scientific historical text.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent je zmožen poiskati in uporabljati ustrezne vire in relevantno domačo in tujo literaturo ter je sposoben analizirati in sintetizirati izbrane teme. Hkrati lahko pisno ali ustno argumentira svoja stališča.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Osvojeno specifično znanje in metodološke pristope lahko uporablja tudi na drugih področjih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student is able to find and use appropriate sources, relevant domestic and foreign literature and is able to analyze and synthesize selected themes. At the same time he can defend his points of view in written or orally.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Student can use acquired specific knowledge and methodological approaches in other fields.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, razgvor, seminarske vaje, samostojni študij. Poučevanje in učenje potekata z didaktično uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Learning and teaching methods:

Lectures, discussion, tutorial, individual study. The information and communications technology is used for educational purposes in the teaching and learning process.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
- pisni Izpit	**100**	- written exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

MELANŠEK, Tadeja, FRIŠ, Darko. Ustvarjanje temeljev, začetki in zgodnji razvoj Univerze v Mariboru. V: MEŠKO, Gorazd (ur.), ULČNIK, Natalija (ur.). *50 let Univerze v Mariboru : pol stoletja znanja in raziskovanja*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 31-66. ISBN 978-961-299-001-5. DOI: 10.18690/um.1.2026.2. [COBISS.SI-ID 246154243]
kategorija: 3A (Z, A1/2)

OSOJNIK, Janez, FRIŠ, Darko, MATJAŠIČ FRIŠ, Mateja, HAZEMALI, David. Komuniciranje izbranih primerov suš na Slovenskem v 20. stoletju. V: LIPAVIC OŠTIR, Alja (ur.), FABČIČ, Melanija (ur.), IVAJNŠIČ, Danijel (ur.). *Komuniciranje okoljske krize*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2025. Str. 107-134. ISBN 978-961-299-008-4. https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/964/chapter/656, DOI: 10.18690/um.ff.6.2025.4, DOI: 20.500.12556/DKUM-93710. [COBISS.SI-ID 242536963], [Odprti dostop]
projekt: NRP 3330-22-3514 (PP5) Komuniciranje podnebne krize za uspešen prehod v zeleno družbo [ZELEN.KOM]; financer: Republic of Slovenia, Ministry of Higher Education, Science and Innovation
kategorija: 3A (Z, A1/2)

FRIŠ, Darko, HAZEMALI, David. Slovenska diaspora v svetu, 1991-2021. V: DAROVEC, Darko (ur.), RUPEL, Dimitrij (ur.). *30 let slovenske države*. 1. izd. Koper: Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, Založba Annales; Marezige: Inštitut IRRIS za raziskave, razvoj in strategije družbe kulture in okolja, 2021. Str. 267-274, ilustr. ISBN 978-961-6732-47-5. https://issuu.com/zaloznistvo_padre/docs/knjiga_30_let_slovenske_dr_ave_final_lowress. [COBISS.SI-ID 69397507]
kategorija: 3B (Z, A1/2)